

בבית המשפט העליון

בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק

בג"ץ 24/

העותרים :

1. ישראל חופשית, ע"ר 580512184

על-ידי ב"כ עוה"ד חגי קלעי (מ.ר. 63335) ו/או אוהד רוזן (מ.ר. 67656)
ו/או עדיה שיינוולד (מ.ר. 74544)
קלעי, רוזן ושות' משרד עורכי דין
מרחוב מזא"ה 22 תל אביב-יפו
טלפון: 03-9070770, פקס: 03-9070771
דוא"ל: office@kalai-rosen.com

(להלן: "העותרת")

נגד

המשיבים :

1. ממשלת ישראל

2. משרד העבודה

3. משרד החינוך

4. משרד האוצר

5. היועצת המשפטית לממשלה

על-ידי פרקליטות המדינה,
מחלקת הבג"צים, משרד המשפטים
רחוב צלאח א-דין 29, ירושלים 91181
טלפון: 02-6466588, פקס: 02-6467011
דוא"ל: hci-dep@justice.gov.il

(להלן: "המשיבים")

עתירה למתן צו על תנאי, צו ביניים ודיון דחוף בעתירה

בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא מלפניו צו על-תנאי המופנה אל המשיבים והמורה להם להתייצב וליתן טעם:

1. מדוע לא יקבע כי אין המשיבים רשאים להשתתף בעלות שכר לימוד במעון או במשפחתון בגין תלמידי מוסדות תורניים שאין בידם פטור או דחייה משירות צבאי סדיר תקפים.
2. מדוע לא יקבע כי סעיף 2א4(א7) לנוהל תמיכות בשכר לימוד במעונות יום ומשפחתונים לשנת הלימודים תשפ"ד, אינו חוקי ודינו בטלות, וכי לא ניתן לשלבו (או נוסח דומה לו) בנוהל התמיכות החל משנת הלימודים תשפ"ה.

בהמשך לאמור, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות על קיום דיון דחוף בעתירה.

עוד מתבקש בית המשפט לקבוע, כמקובל בתיקים דחופים, כי יינתן צו על-תנאי עוד בטרם הדיון, ללא שיהיה בכך משום הבעת עמדה לגבי העתירה לגופה, על מנת לאפשר הכרעה וסעדים אפקטיביים בהליך.

בקשה לקיום דיון דחוף בעתירה, מתן צו ביניים, ומתן צו על תנאי לאלתר

א. בקשה לצו ביניים

בית המשפט הנכבד מתבקש ליתן צו ביניים דחוף אשר ימנע מתן תמיכה וסבסוד שכר לימוד במעון או במשפחתון בגין תלמידי מוסדות תורניים שאין בידם פטור או דחייה משירות צבאי סדיר תקפים החל משנת הלימודים התשפ"ה, עד להכרעה בעתירה, לקבוע דיון דחוף בעתירה וכי יינתן צו על תנאי עוד בטרם הדיון.

בקליפת אגוז, וכפי שיפורט, עניינה של העתירה באי החוקיות שבתמיכה וסבסוד מעונות יום למי שמפרים את חובתם להתייצב לשירות צבאי. הגם שפניות העותרת אל המשיבים לא נענו, בזמן שהעותרת ממתינה למענה, התקבלה על ידי בית המשפט הנכבד כאן עתירה בעניינים דומים, היא בג"ץ 6198/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל ו-391 אח' נ' שר הביטחון**, פסקה 69 (24.6.2024).

נציין – על פני הדברים המצב החוקי כיום הוא שחל איסור על תמיכות (הן מכח הנוהל הנוכחי והן מכח נוהל עתידי, ככל שהוא ינקוט בלשון דומה) בהורים לומדים אשר לימודיהם במוסד תורני. זאת, שכן הגדרת "הורה לומד" בנוהל התמיכות היא:

"לימודים במסגרת מוסדות תורניים **הנתמכים על ידי משרד החינוך** ומתקיים באותו מוסד פיקוח על נוכחות הלומדים במוסד מטעם משרד החינוך".

נוכח פסק דינו של בית המשפט הנכבד כאן, תלמידים במוסדות לימוד תורניים אשר אינם נתמכים עוד על ידי משרד החינוך כלל אינם עונים להגדרת הזכאות שבנוהל, ומשכך יש להפסיק את התמיכה בהם לאלתר. מכל מקום, הבקשה לצו ביניים, ביחס לשנת תשפ"ה, מוגשת נוכח ניסיון החיים המלמד כי בהעדר צו שכזה, וחרף לשון מבחני התמיכות הברורה, ימשיכו העברות הכספים.

להלן נימוקי הבקשה:

1. כידוע, בקשה לצו ביניים נבחנת בשניים – סיכויי ההליך, ומאזן הנוחות.
2. אשר לסיכויי ההליך – מדובר בעתירה בעלת סיכויים גבוהים ביותר.
3. כידוע, מבחני תמיכות צריכים להיקבע תוך הגשמת עקרון השוויון. מקום שבו עסקינן במבחן תמיכות שביסודו תכלית סוציאלית, של סיוע לאוכלוסיה המתקשה במימון שירות ציבורי, אמות המידה לבחינת קיומו של צורך צריכות להיות אחידות, ובלתי תלויות בהשתייכות למגזר זה או אחר. הלכה זו, שנפסקה בעניין **יקותיאלי**, שרירה ועומדת.
4. בהקשרנו, התכלית של התמיכה, המופיעה בראשיתה, היא "עידוד שילובם של הורים בשוק העבודה". על רקע תכלית זו, יש לבחון את אמות המידה שנקבעו במסגרת התמיכה. אמות מידה אלו קובעות תנאי של רמת הכנסה, אך מאפשרות את תשלום התמיכה אף במקרה שבו אחד מההורים אינו מגיע לרמת הכנסה מינימאלית, ובלבד שהוא לומד במסגרת שתכליתה הכשרתו לרכישת מקצוע.
5. החרג היחיד לכך הוא לימודים במוסדות תורניים המפוקחים על ידי משרד החינוך. הלימודים במוסדות אלו אינם לימודים המכשירים את הלומדים לקראת השתלבות בשוק העבודה. יתרה מכך, בשונה מכל מסלולי הלימוד האחרים שבנוהל התמיכות, אלו הלימודים היחידים שאינם קצובים בזמן, ומאפשרים את קבלת התמיכה משך שנים ארוכות, ולמעשה – ללא הגבלה.

6. הסדר זה כשלעצמו, אפילו כל זמן שהיה בתוך מתחם החוקיות, מעורר שאלות כבדות משקל.
7. יחד עם זאת, טעם נוסף, וכבד משקל אף יותר, מחייב את המסקנה כי לא ניתן עוד להעביר תמיכות בהתאם לנוהל למי שלומדים במוסדות תורניים. זאת, שכן הלומדים במוסדות אלו הם מי שמפריס את חובת הגיוס המוטלת עליהם, וממילא, החל מיום 1.7.2023 אין מדובר עוד במוסדות המפוקחים על ידי משרד החינוך. נסביר.
8. החל מיום 1 ביולי 2023 פקע ההסדר החוקי המתיר את הפטור מגיוס, ואין בסיס בדין לתמיכתו של משרד החינוך בלימודי תלמידים שלא קיבלו פטור ודחייה משירות צבאי סדיר במוסדות תורניים. זאת, לאחר ארכות ודחיות חוזרות. בהתאמה, החל מיום זה, דין אחד הוא לכל מי שמפר את חובתו לשרת שירות צבאי. על רקע זה, כבר ביום 16.5.2024 פנתה העותרת למשיבים, בדרישה כי לא יועברו תקציבי תמיכות למי שמפריס את הוראות הדין.
9. בתאריך 24.6.2024 ניתן פסק דינו של בית המשפט הנכבד בבג"ץ 6198/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל ו-391 אח' נ' שר הביטחון**, שעניינו גיוס תלמידי ישיבות והעברת כספים לצורך תמיכה במוסדות תורניים עבור תלמידים שלא קיבלו דחייה או פטור משירות צבאי, נוכח פקיעת פרק ג'1 לחוק שירות ביטחון נוסח משולב, התשמ"ו-1986.
10. פסק הדין, שניתן פה אחד, בהרכב מורחב של תשעה שופטי בית המשפט העליון קבע כי על המדינה לפעול לאכיפת חוק שירות ביטחון על תלמידי הישיבות, וכי אין בסיס חוקי להמשיך בהעברת כספי התמיכות לישיבות ולכוללים עבור תלמידים שלא קיבלו פטור או ששירותם הצבאי איננו דחוי כדן.
11. לא בלבד שבאופן מהותי, הפסיקה שם נכונה גם בענייננו, אלא שאף לגופה, משמעותה של הפסיקה היא הפסקה מיידית של התמיכה על פי נוהל התמיכות העומד במוקד ההליך כאן. זאת, שכן בהתאם לנוהל "הורה לומד" מוגדר כמי שלומד יותר מ-24 שעות שבועיות במסגרת של:
- "לימודים במסגרת מוסדות תורניים **הנתמכים על ידי משרד החינוך** ומתקיים באותו מוסד פיקוח על נוכחות הלומדים במוסד מטעם משרד החינוך לימודים במסגרת מוסדות תורניים הנתמכים על ידי משרד החינוך ומתקיים באותו מוסד פיקוח על נוכחות הלומדים במוסד מטעם משרד החינוך
12. משנקבע שהתמיכה במוסדות התורניים בהם לומדים מי שמפריס את חובת ההתייצבות לשירות צבאי אינה חוקית, לא מתקיים עוד בלומדים אלו התנאי ההכרחי לזיהויים כ"הורה לומד".
13. משכך סיכוי העתירה כשלעצמה – גבוהים.
14. **אשר למאזן הנוחות** - ישראל שרויה במצב חירום ומלחמה. תקציב המדינה נמוך מכדי לתת מענה לכלל הצרכים ההכרחיים והדחופים. זהו טעם כבר משקל כדי להימנע מהעברת שלא כדין של כספי תמיכות מאוצר המדינה עבור תלמידי מוסדות תורניים אשר אין בידם דחיית שירות, או פטור משירות כדין.
15. נדגיש כי נכון לעת הזו, טרם פורסם מבחן התמיכות לשנה"ל תשפ"ה, משכך לא קמה לפרטים טענת הסתמכות. ממילא אשר לטענת ההסתמכות, הרי שבשונה מעניין זילבר, שעסק בשינוי מדיניות תמיכה ממשלתית בגדר סמכות הממשלה, במקרה שלפנינו מדובר בהעברת כספים תוך חריגה מסמכות.
16. לצד זאת, מתן צו הביניים בעתירה מתבקש נוכח הצורך בוודאות, וכדי למנוע הסתמכות פרטים על תמיכה שניתנת בהעדר סמכות ואינה חוקית. ונזכיר כי בית המשפט הנכבד כבר קבע כי - **"למשפחות האברכים**

אין זכות קנויה לקבל סבסוד למעונות היום. עם זאת, משפחות האברכים זכאיות לכך שהרשות השלטונית לא תנקוט בפעולה אשר יש בה כדי לשבש באופן קשה את אורחות חייהן – מבלי שיינתן להן זמן מספק להיערכות" (בג"ץ 5782/21 זילבר נ' שר האוצר פס' 74 (12.01.2022)).

ב. בקשה לקיום דיון דחוף

17. המשך העברת הכספים לתלמידי מוסדות תורניים שאין בידם פטור או דחייה משירות צבאי סדיר תקפים מסכלת את פסק הדין שיצא תחת ידי בית המשפט הנכבד, היא מנוגדת לתכליות חוק שירות הביטחון, תשמ"ו-1986 ופוגעת פגיעה חמורה בעקרון שלטון החוק.

18. כדי שתימנע אי החוקיות האמורה, ועל מנת להבטיח שלפסק הדין שיצא תחת ידיו של בית המשפט הנכבד תהא משמעות אפקטיבית – מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על קיום דיון דחוף בעתירה.

19. בנוסף, כאמור, נכון לעת הזו טרם פורסמו מבחני התמיכות לשנת הלימודים התשפ"ה. כדי למנוע הסתמכות פרטים על תמיכה שניתנת בהעדר סמכות ואינה חוקית, מתבקש קיום דיון דחוף בעתירה.

20. ומכאן לעתירה לגופה.

א. פתח דבר

22. עניינה של עתירה זו במבחני תמיכה שקבע משרד העבודה לשנת הלימודים תשפ"ד, אשר מאפשרים מתן סבסוד מעונות יום להורים. תכליתם הברורה של מבחני התמיכה היא עידוד תעסוקה, ומשכך, הם מתנים את התמיכה בהכנסה מינימאלית של שני ההורים. החרג לדרישה זו הוא השתתפות ההורה במסגרת לימודית שתכליתה הכשרה לעבודה (אקדמית או מעשית). לימודים אלו, מעצם טיבם, הם מוגבלים בזמן ולרוב ימשכו בין שנה לשלוש שנים (ולכל היותר, מי שלומד הן לתואר ראשון והן לתואר שני, בהיקף של 24 שעות שבועיות כנדרש בתבחין, ישלים את לימודיו בתוך 5 שנים).
23. החרג לחרג היחיד שנקבע במבחנים הוא חריג הלימודים במוסדות תורניים הנתמכים על ידי משרד החינוך. לימודים במוסדות תורניים אינם לימודים שתכליתם הכשרה לעבודה, ואין בהם כדי להגשים את התכלית של הנוהל. יתרה מכך, לימודים במוסדות תורניים אינם מוגבלים בזמן. משכך, בעוד ש"הורה לומד" מהציבור הכללי יוכל להינות מהתמיכה בזמן לימודים לתקופה קצרה לכל היותר, "הורה לומד" חרדי, הלומד במוסד תורני, יוכל להינות מהתמיכה ללא הגבלת זמן.
24. מצב דברים זה מעורר קושי, במישור המנהלי. אלא שבמרבית השנים שבו הוא חל, מצוי היה ההסדר בתוך מתחם החוקתיות. שונים הם הדברים החל מיום 1 ביולי 2023, אז פקע ההסדר שקבוע בפרק ג'1 לחוק שירות ביטחון אשר מאפשר מתן פטור משירות צבאי ללומדים במוסדות תורניים.
25. הסדר חקיקתי זה בוטל, נוכח הפגיעה הקשה בזכות לשוויון, בפסק דינו של בית המשפט הנכבד כאן בבג"ץ 6198/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל ו-391 אח' נ' שר הביטחון**, אשר הבהיר כי החל מה-1 ביולי 2023, על כלל המועמדים לשירות ביטחון בגיל המתאים להתייצב לשירות ביטחון.
26. שינוי זה, במעמד של ה"הורים הלומדים" משליך במישורין על הנוהל. כפי שהבהירה העותרת בפניותיה למשיבים, אין הממשלה רשאית לעודד ולתמוך במי שמפרים את החובה המוטלת עליהם מכוח הדין. תמיכה שכזו מנוגדת למושכלות היסוד של שלטון החוק ועליונות החוק, חותרת תחת תכלית חוק שירות ביטחון, ופוגעת בצרכי הציבור, בפרט בימים קשים אלו של מלחמה עזה וסיכונים ביטחוניים גוברים.
27. הפגם המהותי, של אי חוקיות התמיכה, התחזק באחרונה. ביום 24.6.2024 נתן בית המשפט הנכבד את פסק דינו בבג"ץ 6198/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל ו-391 אח' נ' שר הביטחון**. על פי פסק הדין, נאסר על המדינה לממן את מוסדות החינוך התורניים בהם לומדים מי שחלה עליהם חובת הגיוס. כפועל יוצא, לומדים אילו אינם נכנסים עוד להגדרת "הורה לומד" בנוהל. זאת, שכן ההגדרה בנוהל היא: "לימודים במסגרת מוסדות תורניים **הנתמכים על ידי משרד החינוך** ומתקיים באותו מוסד פיקוח על נוכחות הלומדים במוסד מטעם משרד החינוך". בהעדר תמיכה במוסד, ממילא לא ניתן עוד לראות בלומדים בו כ"הורים לומדים" כהגדרתם בנוהל.
28. בהקשר זה, נקדים ונציין, הגם שמבחני תמיכות מתחדשים מידי שנה, אין מדובר רק במכשלה לתמיכה במישור הלשון, אשר ניתן להתגבר עליה על ידי תיקון הנוסף. הסבסוד שנותן משרד העבודה אפוא להורים במטרה לשלבם בשוק העבודה נדרש להיעשות בדרך העולה בקנה אחד עם חובת הרשות לפעול בנאמנות בפועל בקופת הציבור ובחלוקת תקציבים. אך מובן כי אין המדינה יכולה להמשיך ולתמוך במי שמשתמטים מחובתם האזרחית ונמנעים מגיוס, בהעדר חוק שמסדיר פטור מגיוס לאוכלוסיית בני הישיבות.

29. המשך התמיכה בהורים שלומדים במוסדות תורניים, תוך שהם משתמטים מחובותיהם, מסכלת את פסק הדין שיצא תחת ידי בית המשפט הנכבד, היא מנוגדת תכלית חוק שירות הביטחון, התשמ"ו-1986 ופוגעת בגישה חמורה לא רק בעקרון שלטון החוק לא בביטחון המדינה בעת זו של חירום ומלחמה – שיש צורך חיוני והכרחי בהשתתפות כלל אזרחי המדינה בשוויון בנטל.

30. עתה נרחיב.

ב. הצדדים

1. **העותרת 1**, ישראל חופשית, הינה עמותה רשומה, תנועה אזרחית, לא מפלגתית הפועלת להבטחת חופש במרחב הציבורי ולכינון חברה חופשית, פלורליסטית ודמוקרטית ברוח הציונות ומגילת העצמאות.
2. **המשיב 1, משרד העבודה**, הוא המשרד הממשלתי האחראי על עידוד תעסוקת הורים. תחת סמכויותיו מצוי סבסוד מעונות יום והוא שקובע את מבחני התמיכות ותנאי הזכאות לסיוע והשתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון או משפחתון לילדים במסגרות עד גיל 3.
3. **המשיב 2, משרד החינוך**, בהתאם להחלטת ממשלה מתאריך 19.7.2021, שעניינה "חלוקת משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ואיחוד זרוע העבודה עם משרד הכלכלה והתעשייה ושינוי שם המשרד; העברת סמכויות הנתונות לפי חוק משר לש; תיקון התוספת לפי סעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים); העברת שטח פעולה ותיקון החלטות ממשלה" למשרד החינוך האחריות המקצועית, והפדגוגית על ההסדרה, הפיננסי והפיקוח של מעונות יום, למעט מנגנון סבסוד שכר הלימוד שנוטר תחת משרד העבודה.
4. **המשיב 3, משרד האוצר**, הוא המשרד האמון על הביצוע והפיקוח בפועל של כלל סעיפי תקציב המדינה, ובכלל זה תמיכות וסובסידות שהמדינה מקצה.
5. **המשיבה 4, היועצת המשפטית לממשלה**, מופקדת על שמירת, אכיפת וקידום שלטון החוק בכל רשויות המדינה.

ג. העובדות הדרושות להליך

1.ג. השתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון או משפחתון נכון לשנת הלימודים תשפ"ד

6. מדינת ישראל, באמצעות זרוע העבודה במשרד הכלכלה והתעשייה, מפרסמת מבחני תמיכה לסבסוד שכר הלימוד לילדים עד גיל שלוש במסגרות הזכות להכרה מטעם המדינה. התמיכה ניתנת עבור ילדים השוהים במשפחתון או במעון 5 ימים בשבוע עד השעה 16:00.
7. במבחנים שנקבעו למתן תמיכות של משרד העבודה "השתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון או במשפחתון" לשנת הלימודים תשפ"ד, שנת הלימודים הנוכחית, נקבע כי מטרת התמיכה היא "**עידוד שילובם של הורים בשוק העבודה**".
8. כדי להנות מהתמיכה כל אחד מההורים צריך להרוויח שכר מינימאלי (או להיות בתקופת אבטלה, שהיא מטבעה קצובה בזמן ונועדה לחיפוש עבודה), או להוכיח כי הוא לומד במסגרת המכשירה לעבודה, דוגמת לימודים מעשיים או אקדמיים, בהיקף של 24 שעות שבועיות. לחילופין, על ההורה להוכיח כי אינו כשיר לעבודה (למשל, בדרך של הצגת קצבת אבטחת הכנסה).

9. הגיונם של מבחני התמיכה ברור – הם נועדו לתמרץ הורים לפנות לשוק העבודה. החריגים שבהם משולמת תמיכה למי שאינו הורה עובד הם כאלו שבהם יש סיבה להניח שההורה פועל לצורך שיפור יכולתו להשתלב בשוק העבודה (לימודים) או שאינו יכול להשתלב בשוק העבודה (קצבת הבטחת הכנסה).

10. החריג לחריג הוא ההכרה ב"הורה לומד" הלומד במוסד תורני.

11. לגבי הורה לומד הנוהל שנקבע לשנת הלימודים תשפ"ד מכיר בלימודים במוסד תורני, אשר מוגדרים: **"לימודים במסגרת מוסדות תורניים הנתמכים על ידי משרד החינוך ומתקיים באותו מוסד פיקוח על נוכחות הלומדים במוסד מטעם משרד החינוך"** (סעיף 2א4(7) לנהל תמיכות).

12. בעוד שכלל מסלולי הלימוד האחרים מוגבלים בזמן, מטעם טיבם (וסביר כי פרק הזמן הממוצע של לימודי הורה לומד אינו עולה על שנים בודדות), "הורה לומד" במוסד תורני אינו מוגבל בזמן. יתרה מכך, מדובר בלימודים שאין בהם כשלעצמם כדי לקדם את השתלבותו העתידית של ההורה הלומד במסגרת תעסוקה.

13. תקופת קבלת ההשתתפות בשכר הלימוד (הסבסוד) נעשית על בסיס חודשי. ההחזר הכספי בהתאם לדרגת ההשתתפות שנקבע ניתן להורים החל מהחודש שקדם לחודש בו התקבלה במוקד בקשה להשתתפות המדינה בשכר הלימוד. לדוגמא, בקשה שהתקבלה במהלך חודש פברואר תאפשר קבלת זכאות החל מחודש ינואר, בהנחה שהמסגרת עומדת בכל הדרישות של מבחני התמיכה.

14. נכון להיום, טרם פורסמו מבחני התמיכה לשנת הלימודים התשפ"ה וטרם נפתחה האפשרות להגיש בקשה להשתתפות בשכר לימוד במעונות יום ומשפחתונים לשנת הלימודים התשפ"ה.

נספח 1: נוהל תמיכות בשכר לימוד במעונות יום ומשפחתונים לשנת הלימודים תשפ"ד

15. עוד מפורסם על ידי משרד העבודה, האגף לעידוד תעסוקת הורים, נוהל סדר קבלת ילדים למעון יום או משפחתון, שקובע סדרי קדימויות לקבלת ילדים למסגרות בהם מספר הנרשמים גבוה מהתפוסה המאושרת.

נספח 2: נוהל סדר קבלת ילדים למעון יום או משפחתון - לשנת הלימודים תשפ"ד

ג. מבחני התמיכה לשכר לימוד במעונות יום למשפחות אברכים – היסטוריה בתמצית

16. מבחני התמיכה האמורים לא נקבעו בחלל ריק. מדיניותן ההיסטורית של ממשלות ישראל אפשרה למשפחות האברכים, שתורתם היא אומנותם, לקבל תמיכה לשכר הלימוד במעונות היום. מדיניות זו השתנתה בהחלטת הממשלה ה-33 מיום 13.5.2013 (החלטת ממשלה מס' 149 בנושא "עידוד תעסוקת שני בני הזוג באמצעות סבסוד מעונות יום"). בהחלטה 149 הנחתה הממשלה את שר הכלכלה לשנות את תנאי הזכאות, באופן הדרגתי, על מנת לעודד את תעסוקת שני בני הזוג, כך ששניהם יידרשו לעמוד במבחן תעסוקה או לימודים לצורך קבלת סבסוד מעונות יום לילדיהם.

17. ביום 19.5.2015 החליטה הממשלה ה-34 על ביטולה של החלטה 149, וזאת החל משנת הלימודים התשע"ו אשר צפויה הייתה להתחיל ביום 1.9.2015 (החלטת הממשלה מס' 18 מיום 19.5.2015).

18. בהתאם, תוקן מבחן התמיכה, והוא שב לכלול כבעבר זכאות לתמיכה בין היתר מקום שהאב לומד לימודים תורניים, או לימודי תואר שני או שהוא מקבל הבטחת הכנסה.

19. בעקבות תיקון מבחני התמיכה הוגשה לבית המשפט העליון עתירה בה נטען כי הסעיף במבחני התמיכה המעניק סבסוד מעונות יום למשפחות שבהן האב לומד לימודים תורניים בישיבה גבוהה או כולל, פוגע בשוויון. זאת משום שהוא מפלה לעניין קבלת התמיכה בין בני זוג שאחד מהם הוא תלמיד כולל, העוסק בלימודים שלא נועדו להביא לשילובו בתעסוקה ואינם מוגבלים בזמן, לבין בני זוג אחרים, הנדרשים שניהם לעבוד או ללמוד לקראת רכישת מקצוע במסלול לימודים מוגבל בזמן (בג"ץ 3871/15 המרכז הרפורמי לדת ומדינה של התנועה ליהדות מתקדמת (רפורמית) בישראל נ' ממשלת ישראל (27.12.2016)). העותרת הייתה צד להליך זה.

20. בית המשפט העליון קבע כי יש לבחון את התבחינים על בסיס התכלית שהוצגה אז בנוהל – עידוד תעסוקה של נשים (תכלית השונה מהתכלית בנוהל התמיכות דהיום, שהיא "עידוד שילובים של הורים בשוק העבודה"). על רקע תכלית זו דחה בית המשפט את העתירה, שכן מנקודת מבטה של האישה המבקשת לצאת לעבודה, אין נפקא מינה האם בן זוגה אינו יכול לטפל בילדים בשל עבודה, לימודים או השתתפות במוסד תורני.

21. אלא שכבר באותו עניין האירה כב' הנשיאה מ' נאור כי יש פער בין התכלית המוצהרת לבין המבחנים, והעלתה תהייה שמא תכליתם האמיתית של מבחני התמיכה היא לעודד את שני בני הזוג לצאת לעבודה, שכן מבחני התמיכה מתנים את הזכאות לסבסוד בכך ששני בני הזוג עובדים או לומדים לצורך השתלבותם בשוק העבודה, ראו שם, כב' הנשיאה נאור, פס 5-7:

"לא ניתן להתעלם ממספר סימני שאלה שההסבר מעלה ואשר להם לא נתנה לתפישתי המדינה מענה הולם. כך למשל, אם מוקד הבחינה הוא בהיותו של בן הזוג עוסק בעיסוק קבוע ומשמעותי, מדוע חלק ממבחני התמיכה מוגבלים מפורשות בזמן? מה זה משנה אם אדם לומד בקורס הכשרה מקצועית למשך שנה או שנתיים או למעלה מכך? לכאורה לפי עמדת המדינה הדגש צריך להיות מידת האינטנסיביות של הקורס, אשר אמור למנוע מבן הזוג להיות בבית ולסייע בטיפול בילדים, ולא משכו של הקורס. שאלה נוספת, שעליה עמדו גם העותרים בעתירתם, היא מדוע מוכרים רק לימודים לתואר ראשון או שני ולא לתואר שלישי, ומדוע לא מוכרים לימודי דת גבוהים של בני דתות אחרות. עוד ניתן לתהות מה הדין לגבי בני זוג שמבצעים התנדבות או אשר עוסקים בפעילות אחרת לאורך מרבית שעות היום. לנוכח סימני שאלה אלה, עשוי להיווצר הרושם שטיעונה של המדינה נתפר בדיעבד למבחני התמיכה הנוכחיים שנוסחו וגובשו באקלים פוליטי שונה. דא עקא, "תפירה" זו אינה מניחה את הדעת במלואה ומשאירה "קצוות פתוחים". במילים אחרות, הקריטריונים הנוכחיים למתן התמיכות אינם עומדים בהלימה מלאה לתכליתו העדכנית והמוצהרת של הנוהל".

22. כאמור, כיום שונתה התכלית של התבחינים, ונקבע בהם במפורש כי תכליתם היא לעודד את שני ההורים להשתלב בשוק העבודה.

23. ביום 23.3.2021 התקיימו הבחירות לכנסת ה-24. ביום 13.6.2021 הושבעה הממשלה ה-36 והשרים נכנסו לתפקידיהם.

24. ביום 19.8.2021, עשרה ימים לאחר תחילת שנת הלימודים במעונות היום החרדיים, פורסמו מבחני התמיכה החדשים אשר שללו לחלוטין את הזכאות לסבסוד מעונות היום ממשפחות האברכים שתורתם אומנותם. מבחנים אלה כללו בתוכם הוראת מעבר שהאריכה את התחולה למבחני התמיכה עד לסוף שנת הלימודים, בדרגה המטיבה עם ההורה.

25. כנגד החלטה זו הוגשו עתירות לבית המשפט העליון בג"ץ 5782/21 זילבר נ' שר האוצר (12.01.2022). בית המשפט העליון עמד על כך כי ביטול הסבסוד של מעונות היום למשפחות האברכים עלול לשבש את חיי המשפחות במידה ניכרת, בהתחשב בכך שהדבר נעשה בעיצומה של שנת לימודים. אולם הודגש כי הודעה על ביטול הסבסוד או על שינוי בתנאיו חייבת להימסר באופן רשמי ובדרך שתאפשר להורים למצוא עבור ילדיהם, מבעוד מועד, מסגרת חינוך שתתאים להם מבחינת התכנים והעלויות. בית המשפט קבע כי הוראת המעבר, שקבעה כי מבחני התמיכה הישנים ימשיכו לחול לתקופה של חמישה חודשים, לא מותירה פרק זמן סביר למציאת תעסוקה או הכשרה מקצועית, ולפיכך ונפסק כי עליה לחול עד לסוף שנת הלימודים התשפ"ב.

26. הבחירות לכנסת ה-25 בשנת הלימודים תשפ"ג הובילו לשינוי הרכב הממשלה ולשינוי מדיניות, כך שבמבחני התמיכה לשנת תשפ"ג ולשנת תשפ"ד הוכרו גם לימודים תורניים, כך שהורה הלומד מעל 24 שעות שבועיות במסגרת מוסדות תורניים, הנתמכים על ידי משרד החינוך ומתקיים ביחס ללימודיו באותו מוסד פיקוח על נוכחות מטעם משרד החינוך, ייכלל באוכלוסיית היעד לעניין המבחנים ויהיה זכאי לתמיכה, ככל שהורה הנוסף משתייך לאוכלוסיית היעד בהתאם למבחני ההכנסה.

27. יצוין כי באשר ללימודים התורניים לא מתקיים פיקוח פדגוגי והזכאות לתמיכה מתבססת על הצהרת היקף שעות לימוד של ההורה ומתוך הנחה שקיים פיקוח על הנוכחות של משרד החינוך, להבדיל מכלל מסלולי הלימוד הנכללים במבחן התמיכה שהם לימודים במסלולים מפקחים על ידי גורמים מדינתיים, וכוללים מערכת שעות מוגדרת, מבחנים, מטלות שעל הלומד לבצע בכדי לסיים ולעבור לשנה הבאה.

3.ג. פקיעת הסדר הפטור

28. הנחת המוצא, שביסוד מבחן התמיכות, היא כי כלל ההורים הלומדים עושים זאת כדין. להנחת מוצא זו נדרש שוב בפרק המשפטי. אלא שבשלב זה, נזכיר בקצרה את המצב העובדתי, בכל הנוגע לחוקיות אי השירות הצבאי של הלומדים במוסדות התורניים.

29. החל מתאריך 1.7.2023 אין עוד בסיס כדין לתמיכה של משרד האוצר ו/או העבודה בלימודים של תלמידי מוסדות תורניים שלא קיבלו דחייה כדין משירות או פטור משירות צבאי סדיר, מהסיבה הפשוטה כי המחוקק לא קבע כל הסדרה חוקית לתקופה שלאחר יום 30.6.2023.

30. מבלי להיכנס לפרטי השתלשלות האירועים שהביאו ליצירת המנגנון המכונה "הסדר הפטור", נזכיר כי כבר בבג"ץ 6427/02 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' כנסת ישראל, פ"ד סא 619 (1)(2006), נדונה שאלת חוקתיותו של חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002. חוק זה קבע הסדר ראשוני, מוגבל לחמש שנים, אשר נועד לצמצם באופן משמעותי את אי השוויון ואת הפער בחלוקת הנטל הנובעים מדחיית השירות הצבאי של תלמידי ישיבות. מטרה נוספת שעמדה ביסוד אותו החוק הייתה לקדם את שילובם של תלמידי הישיבות בשוק העבודה.

31. דעת הרוב קבעה כי אף שהחוק אינו צולח את אחד ממבחני המשנה הנוגע למידתיות הפגיעה בשוויון, אין לבטלו כחוק בלתי חוקתי ויש להמתין עד תום התקופה שנקצבה לאותו החוק, על מנת לבחון את תוצאות יישומו הלכה למעשה.

32. ב-18.7.2007 החליטה הכנסת להאריך את תוקפו של חוק דחיית השירות בחמש שנים נוספות עד ליום 1.8.2012 ובעקבות כך הוגשו חמש עתירות חדשות (בג"ץ 6298/07 **רסלר נ' כנסת ישראל** (8.9.2009)). בית המשפט העליון הביע כבר אז את מורת רוח מן היישום האיטי של ההסדר הסטטוטורי האמור ומן העובדה כי מכלול הנתונים שהוצגו באותה העת לעניין שילוב תלמידי הישיבות בשירות הצבאי ובשירות האזרחי אינו משקף שינוי משמעותי מן הסוג שאליו כיוון פסק הדין בבג"ץ התנועה לאיכות השלטון.

33. לאור הנתונים שהוצגו, מסקנת שופטי הרוב הייתה כי המדינה לא עמדה בנטל להוכיח, ברמת הסתברות ממשית ומשמעותית, כי יש בכוחם של האמצעים שנקבעו בחוק להגשים את מטרותיו. הכישלון ביישום החוק, ציינה הנשיאה ביניש, הוא תוצאה של ההסדרים שנקבעו בחוק (ועיקרם באפשרות לדחות את השירות הצבאי או האזרחי עד לשלב בו רוב דחויי השירות בעלי משפחות); של העובדה שאין בו כל אמות מידה לביצועו; שמרחב הבחירה שהותיר לבחורי הישיבה הוא נרחב; וששיקול הדעת של הרשות המבצעת באשר לאופן יישומו ולקצב יישומו איפשרו לממשלה לקבל החלטות שהשלכתן על ביצוע החוק מרחיקות לכת עד כדי איו תכליותיו. נוכח מסקנות אלה סברו שופטי הרוב כי בשלב הזה של ההתפתחות בהליכי יישום החוק אין עוד טעם במתן שהות נוספת ליישומו טרם ההכרעה בשאלת חוקתיותו.

34. לנוכח המסקנה כי חוק דחיית השירות אינו עומד במבחן המידתיות ולפיכך אינו חוקתי נקבע כי הכנסת לא תוכל להאריך במתכונתו הנוכחית.

35. בבג"ץ 1877/14 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת** (12.09.2017) נדון הסדר גיוס חדש, שנקבע בפרק ג'1 לחוק שירות הביטחון. בית המשפט העליון הכריע כי ההסדר אינו חוקתי ופוגע בזכות חוקתית לשוויון ויוצר הבחנה ללא שוני רלוונטי על בסיס השקפת עולם. בית המשפט העליון קבע כי קיימים כשלים מבניים חמורים בהסדר הגיוס. נקבע כי הסדר הגיוס החדש פוגע בשוויון בצורה עמוקה באופן המקים פגיעה בזכות החוקתית לכבוד האדם. ההסדר נכשל במסגרת מבחן המידתיות הראשון – מבחן הקשר הרציונאלי בין ההסדרים בחוק לבין תכליתו. קיים כשל עמוק ביכולת הסדר הגיוס החדש לממש את תכליתו המרכזית – צמצום משמעותי של אי-השוויון בחלוקה בנטל השירות הצבאי. ואף הובהר כי הסדר מבטיח אולי "שקט תעשייתי" בטווח הקרוב, אך אין בו להביא לתקווה לשינוי מהותי במצב.

36. **כבר אז הובהר כי ההסדר אמור לפקוע בשנת 2023 בלא שנקבע כל הסדר שיחול לאחר מכן.**

37. הפגיעה המתמשכת והעמוקה בשוויון, חוסר התוחלת כי הסדר הגיוס החדש יתרום לצמצומה במידה הנדרשת, החזרה על טעויות העבר וכן הלקחים והתובנות שהצטברו במסגרת העיסוק רב השנים בנושא זה הביאו את בית המשפט להכריז על בטלות ההסדר בחוק. עם זאת, נקבע כי הכרזת הבטלות לא תחול באופן מיידי, אלא תיכנס לתוקפה רק בעוד שנה מיום מתן פסק הדין.

38. מאז מועד קיום פסק הדין נדחה שוב ושוב, ואז בהתאם לסעיף 26 לחוק שירות בטחון, תקופות ההסתגלות להסדר הסתיימו ביום 30.6.2023.

39. משפקע ההסדר הזמני, והכנסת לא ניצלה את הזמן הארוך שניתן לה לייצר הסדר חלופי, לא היה מנוס מהמסקנה כי חלות היום חובות הגיוס הכלליות באופן שוויוני גם על תלמידי ישיבות ובוגרי מוסדות לימוד חרדיים, בהתאם הוגשו עתירות שתקפו את החלטת ממשלה מס' 682 שעניינה היה "השירות בצבא הגנה לישראל והוקרת המשרתים" וקבעה מנגנון אי-אכיפה להוראות חוק שירות ביטחון.

40. בתאריך 25.6.2024 ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בבג"ץ 6198/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל ו-391 אח' נ' שר הביטחון**, שעניינו גיוס תלמידי ישיבות והעברת כספים לצורך תמיכה במוסדות תורניים עבור תלמידים שלא קיבלו דחייה או פטור משירות צבאי, נוכח פקיעת פרק ג'1 לחוק שירות ביטחון נוסח משולב, התשמ"ו-1986.

41. פסק הדין, שניתן פה אחד, בהרכב מורחב של תשעה שופטי בית המשפט העליון קבע כי היות שהחוק פקע החל מה-1.7.2023, על המדינה לפעול לאכיפת חוק שירות ביטחון על תלמידי הישיבות, וכי אין בסיס חוקי להמשיך בהעברת כספי התמיכות לישיבות ולכוללים עבור תלמידים שלא קיבלו פטור או ששירותם הצבאי איננו דחוי כדן.

ג. פניות העותרת ומיצוי הליכים

42. כבר בתאריך 16.5.2024 פנתה העותרת ליועצת המשפטית לממשלה ולמשרד האוצר בנוגע לתקציבים המועברים באופן ישיר ועקיף לתלמידים שאינם כבר בגדר מי ששירותם נדחה או מי שקיבלו פטור משירות צבאי.

43. בנוגע לסבסוד מעונות יום על ידי משרד העבודה נטען כי משאין בסיס חוקי להמשך העברת הכספים על פי המבחנים לחלוקת כספים לצורך תמיכה של משרד החינוך במוסדות תורניים, נשמט הבסיס החוקי להמשך הסבסוד שניתן על ידי משרד העבודה, והתבקשו מתן הנחיות מתאימות על ידי הייעוץ המשפטי לממשלה.

נספח 3: מכתב העותרת 16.5.2024

44. מכתב תזכורת מטעם העותרת נשלח כבר בתאריך 29.5.2024.

נספח 4: מכתב תזכורת מתאריך 29.5.2024

45. נכון למועד כתיבת שורות אלו טרם נענו פניות העותרת. כמו כן, לא נתקבל אישור כי תיפסק העברת כספי התמיכות האסורה. נוכח האמור, ועקב חלוף הזמן והחשש כי תיווצר הסתמכות אצל פרטים על מבחני תמיכה שלוקים באי חוקיות מובהקת, מוגשת העתירה שבכותרת.

ד. הטיעון המשפטי

46. הדרך המשפטית, במקרה הנוכחי, פשוטה. אין עוד בסיס בדן להמשך תמיכתו של משרד העבודה בסבסוד מעונות יום לתלמידי מוסדות תורניים שלא קיבלו דחייה כדן של שירות או פטור משירות צבאי סדיר.

47. סדר דיונו, אם כן, יהיה כמפורט להלן. **בפרק ד.1** נעמוד על כך כי פקיעת הסדר הפטור שנקבע בחוק שירות הביטחון ואי חוקיות התמיכה במוסדות תורניים מחייבת את הפסקת התמיכה במי שנמנעים מגיוס וסבסוד הלימודים במוסדות תורניים למשתמטים; **בפרק ד.2**. נעמוד על כך כי הוראות מבחן

התמיכה לא מאפשרת את המשך העברת הכספים; **בפרק ד.3** נעמוד על הסעד המבוקש ותחולתו בנסיבות העניין.

1.ד פקיעת הסדר הפטור בחוק שירות הביטחון ואי חוקיות התמיכה במוסדות תורניים מחייבת את חדילת התמיכה במי שנמנעים מגיוס

48. על מי שמפרים את חובותיהם על פי חוק לתת דין וחשבון בפני רשויות המדינה. אי התייצבות לצו ראשון ולשירות צבאי, מקום שבו זקוקה המדינה למיועדים לשירות ביטחון, ובהתאם להוראות החוק, היא עבירה פלילית אישית. עבירה זו נאכפת בקפידה על הציבור הכללי.

49. מובן, כי אין הממשלה יכולה לעודד הפרת חוק. מתן תמיכה כלכלית אשר התנאי להענקתה הוא השתתפות באכסניה המורכת רובה ככולה ממי שמפרים את החוק חותרת תחת שלטון החוק, אינה צודקת, אינה חוקית, ואינה סבירה באופן קיצוני.

50. בהקשרנו, לאחר למעלה מ-25 שנים של הליכים משפטיים, חקיקתיים וציבוריים, ולאחר שנחנו לממשלה ולכנסת ארכות חוזרות לגיבוש הסדר שיעמוד באמות המידה החוקתיות, ביום 1 ביולי, 2023 פקעו ההוראות בחוק שירות ביטחון המעניקות פטור ללומדים משירות צבאי.

51. נכון להיום, עשרות אלפי חרדים הלומדים במוסדות תורניים מפרים את חובתם להתייצב לקריאה ראשונה ולצו גיוס. ונזכיר – מדובר בחובה אישית, אשר אינה תלויה בהתנהגותם של אחרים מאותה הקבוצה, או במדיניות ראשי הישיבות התורניות.

52. מיום שפקע ההסדר הפטור ללומדים במוסדות תורניים מהשירות הצבאי, אין המדינה רשאית עוד להעביר סבסוד ללומדים אלו על בסיס השתתפותם במסגרת תורנית, תוך הפרה עקבית ושיטתית של החוק.

53. זה מקרוב, העמדה האמורה של העותרת זכתה לעיגון נוסף, בבג"ץ 6198/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל ו-391 אח' נ' שר הביטחון** (25.06.2024). בעניין זה, קבע בית המשפט העליון כי אין מסגרת נורמטיבית לפטור גורף מגיוס עבור תלמידי ישיבות. בשים לב למסקנה זו, דן בית המשפט הנכבד בשאלת הזיקה שבין מבחני התמיכה של משרד החינוך במוסדות תורניים, לבין ההסדרה החוקית של אי-גיוסם של תלמידי הישיבות.

54. בית המשפט מצא כי קיים קשר הדוק בין גיוס לצבא לבין הזכות לתמיכה.

55. כחלק מתהליכי חקיקתו של פרק ג'1 (תחילה, במסגרת קידום תיקון מס' 19) התקבלה החלטה 638 של הממשלה ה-33 "שילוב חרדים ובני מיעוטים בשירות צבאי ואזרחי לצורך שילובם בשוק העבודה וליצירת שוויון בנטל הביטחוני והכלכלי" (28.7.2013). סעיף 20 לאותה החלטה קבע במפורש כי "ישיבה לא תקבל תמיכה בגין תלמיד המצוי בגילאי דחיית שירות ואשר אינו עומד בתנאים הנדרשים בכדי לקבל דחיית שירות או שנקרא להתגייס ולא התייצב". מבחני התמיכה תוקנו ועודכנו לאחר חקיקת פרק ג'1 ובמסגרתם נקבע, כפי שפורט בהרחבה בפסק הדין, כי תלמידיהם של ישיבה גבוהה ושל כולל לאברכים יהיו מי ששירותם הצבאי נדחה בהתאם להוראות חוק שירות ביטחון או מי ששירותו בצבא, שקיבלו פטור משירות צבאי או שאינם מיועדים לשירות ביטחון.

56. זאת ועוד, חוק שירות ביטחון מייצר מפורשות זיקה בין דחיית השירות לבין הלימוד בישיבה, וכך נקבע בפסק הדין: "ההצדקה למתן דחיית שירות נעוצה בהיותו של מיועד לשירות תלמיד ישיבה, אשר לומד באופן סדיר ומשמעותי, בהיקף הקבוע בחוק.... מזה כשני עשורים כרוכה סוגיית התמיכות עבור תלמידי הישיבות בהסדרי הגיוס לצבא, ובהסדרים הנורמטיביים שאפשרו את דחיית שירותם הצבאי (ומתן הפטור משירות צבאי זה); תחילה, בהתאמתם של מבחני התמיכה לחוק דחיית השירות, ובהמשך בהתאמתם לפרק ג' 1 לחוק שירות ביטחון. כריכה זו אינה עניין מקרי: עוד בימיו הראשונים של הסדר "תורתם אומנותם" (שימיו כימי המדינה) – דחיית השירות הצבאי נועדה לאפשר למיועדים לגיוס לעסוק בלימודים תורניים. דחיית השירות והלימודים התורניים הם שני הצדדים של אותו המטבע: בהעדר בסיס חוקי לדחיית השירות, נשמט הבסיס החוקי לעידוד ולתמיכת המדינה בפעילותם של אלה שנמנעים מגיוס. לא ניתן להלום התנהלות בלתי חוקית במישור דחיית הגיוס, באופן שסותר מפורשות הלכה של בית משפט זה בסוגיה זו (בין אם בדרך של החלטת הממשלה שלא לאכוף את הדין במסגרת החלטת ממשלה 682 ובין אם בדרך אחרת) ולצדה המשך העברת תמיכות למימון הפעילות שבגינה מבוקשת דחיית השירות האמורה." (פסקה 69 לפסק הדין)

57. דברים אלו יפים ככפפה ליד בענייננו.

58. כידוע, הרשות המינהלית מחויבת בין היתר לפעול בשוויון ובסבירות בחלוקת תקציבים ובהענקת תמיכות, בהיותה נאמן הציבור בפועלה בקופת הציבור. על הרשות המינהלית להקצות את תקציב התמיכות לתכליות שיש אינטרס ציבורי לתמוך בהן, ולחלק את הסכום שהוקצה לתכליות אלה לפי תבחינים ענייניים, ברורים וסקופים, הנגזרים מן העניין ולא מן המעוניין.

59. מדובר במושכלות יסוד, ראו למשל דברי השופט (כתוארו אז) א' ברק בפרשת צבן- בג"ץ 59/88 ח"כ יאיר צבן נ' שר האוצר, פ"ד לה(1) 421 (1989): "כספי התקציב הם כספי מדינה. רשויות השלטון המוסמכות לפעול בהם אינן רשאיות לעשות בהם כטוב בעיניהן. רשויות השלטון הן נאמני הציבור, והוצאתם של כספים אלה וחלוקתם צריכות להיעשות בדרך העולה בקנה אחד עם נאמנות זו. מבחינת המהות, מחייבת דרך זו שכנוע, כי המטרה שלשמה נועדו הכספים היא מטרה שיש למדינה עניין לתמוך בה.

60. בענייננו, משרד העבודה קבע תבחנים לעידוד הורים בשוק העבודה, במסגרתם הכיר בהורה אשר לומד במוסדות תורניים (ישיבה או כולל) לצורך מימון וסבסוד מעונות יום. הרציונל הינו על פניו לעודד את שילוב הורים בשוק העבודה. אלא שבהתאם להלכה, המשך התמיכה בהורים שהם תלמידים מוסדות תורניים שאין בידם פטור או דחייה משירות צבאי סדיר תקפים, לוקה באי חוקיות, אי סבירות ומנוגדת לאינטרס הציבורי.

61. במתן תמיכות הממשלה מחויבת לפעול לפי עיקרון שלטון החוק. אין משרד העבודה רשאי להמשיך ולתמוך בלימודיהם התורניים של הורים אשר משתמטים משירותם הצבאי בניגוד לחוק.

62. המשך הסבסוד במתכונתו הנוכחית, לא רק שחותר תחת התכלית של שילוב הורים בשוק העבודה, אלא שהוא חותר תחת קיומה של חובת הגיוס, אשר חלה באורח שוויוני על אזרחי ישראל, ותסכל את התכליות בחוק שירות הביטחון. דברים אלו נכונים ביתר שאת, בתקופת המלחמה שאנו מצויים בה, נוכח הצורך החיוני בהתגייסות ושוויון בנטל הכבד מאוד שמוטל על המשרתים בצה"ל ובגופי היבטחון.

2.ד הוראות מבחן התמיכה לא מאפשרת את המשך העברת הכספים

63. מן המישור העקרוני, להוראות מבחן התמיכה עצמו.
64. מבחן התמיכה קובע כי הורה אשר לומד בהיקף של 24 שעות שבועיות לפחות בלימודים במסגרת מוסדות תורניים **הנתמכים על ידי משרד החינוך ומתקיים באותו מוסד פיקוח על נוכחות הלומדים במוסד מטעם משרד החינוך**, יהיה זכאי לסיוע במימון מעון או משפחתון.
65. התכלית של התמיכה, המופיעה בראשיתה, היא "עידוד שילובם של הורים בשוק העבודה". אמות מידה אלו קובעות תנאי של רמת הכנסה, אך מאפשרות את תשלום התמיכה אף במקרה שבו אחד מההורים אינו מגיע לרמת הכנסה מינימאלית, ובלבד שהוא לומד במסגרת שתכליתה הכשרתו לרכישת מקצוע.
66. החרג היחיד לכך הוא לימודים במוסדות תורניים המפוקחים על ידי משרד החינוך.
67. בבג"ץ 6198/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל ו-391 אח' נ' שר הביטחון** (25.06.2024) קבע בית המשפט העליון כי משרד החינוך אינו רשאי להמשיך וליתן תמיכה למוסדות תורניים בגין תלמיד אשר מיועד לשירות ביטחון שלא קיבל דחיית שירות או פטור לפי חוק שירות ביטחון: **"בהיעדר מסגרת נורמטיבית שמאפשרת דחיית שירות בחוק שירות ביטחון, לא ניתן להמשיך להעביר תמיכות עבור תלמידים שהם מיועדים לשירות ביטחון, ולא קיבלו דחיית שירות או פטור כדין. ברי כי ניתן להמשיך להעביר תמיכות בגין קבוצת התלמידים השנייה, שכוללת כאמור תלמידים שאינם מיועדים לשירות ביטחון: בין אם שירותו סדיר, קיבלו פטור כדין, או שאינם "יוצאי צבא" (היינו, לא מיועדים לשירות ביטחון)"** (פסקה 74 לפסק הדין).
68. עוד הבהיר בית המשפט הנכבד כי היות שפרק ג'1 לחוק שירות הביטחון פקע לפני כשנה, בתאריך 1.7.2023, רבים מהתלמידים שהחזיקו בדחיית שירות מכוחו – אינם מחזיקים עוד בדחיית שירות בתוקף ומחוייבים להתייצב **מיוזמתם** למילוי חובתם בתום תקופת הדחייה, בית המשפט הבהיר כי: **"קשה להלום תוצאה שמוסד ימשיך לקבל תמיכות עבור מי שבמו ידיו מערים קשיים על הפוקד, בכך שאינו ממלא אחר מצוות המחוקק להתייצב למילוי חובתו לאחר שפקע כל בסיס חוקי לדחיית שירותו."** (פס' 77 לפסק הדין).
69. משנקבע בפסק הדין כי משרד החינוך אינו רשאי עוד להמשיך ולהעביר את כספי התמיכות למוסדות תורניים בעבור תלמידים שלא קיבלו פטור או ששירותם הצבאי לא נדחה כדין, כך גם משרד העבודה אינו רשאי עוד לסבסד מעונות יום ישירות למי שמשתמטים משירותם הצבאי ולומדים במוסדות תורניים. לא מתקיים אפוא מבחן התמיכה, אשר כורך את מתן התמיכה בתנאי מקדים לפיו מדובר במוסדות הנתמכים על ידי משרד החינוך.
70. עוד יצוין כי באשר ללימודים התורניים לא מתקיים פיקוח פדגוגי והזכאות לתמיכה מתבססת על הצהרת היקף שעות לימוד של ההורה ומתוך הנחה שקיים פיקוח על הנוכחות של משרד החינוך, להבדיל מכלל מסלולי הלימוד הנכללים במבחן התמיכה שהם לימודים במסלולים מפוקחים על ידי גורמים מדינתיים, וכוללים מערכת שעות מוגדרת, מבחנים, מטלות שעל הלומד לבצע בכדי לסיים ולעבור לשנה הבאה. אין כלל אינדיקציה כי משרד החינוך מקיים פיקוח בפועל על נוכחות הלומדים במוסדות התורניים, בהעדר פיקוח כגון זה ממילא אין זכאות לתמיכה אשר מתבססת אך ורק על הצהרת היקף שעות הלימוד של ההורה – ומבלי לממש את חובת הפיקוח שקבועה במבחן התמיכה.

3.ד הסעד המבוקש ותחולתו

71. הלכה היא כי אין לאדם זכות קנויה לקבל סובסידיה מהמדינה, וכי סובסידיה שניתנה בעבר אינה יוצרת ציפייה מוגנת בדין לכך שזו תמשיך להינתן. יפים לעניין זה דבריו של השופט א' ברק (כתוארו אז) בבג"ץ 198/82 מוניץ נ' בנק ישראל, פ"ד לו(3) 466, פסקה 10 (1982): **"כידוע, הלכה פסוקה היא, כי אין לשום אדם זכות מוקנית לכך שמדיניות כלכלית, עליה ביסס את חישוביו העסקיים, תימשך [...]** מתן סובסידיה לאשראי, כמו כל סובסידיה או הטבה אחרת, הוא עניין לשיקול הדעת הכלכלי של המינהל. זוהי שאלה מובהקת של מדיניות ציבורית, הקשורה בקביעת סדר העדיפויות של השימוש בתקציב הלאומי. שאלה זו נתונה, מעצם טבעה, להכרעתה של הרשות המבצעת, והפיקוח עליה הוא, בעיקרו, פיקוח פרלמנטארי של הרשות המחוקקת [...]. משניתנה הטבה, אין לו לאזרח "חזקה או זכות קנויה במצב הקיים" [...]. "ואין לשום אדם זכות קנויה שמדיניות כלכלית מסויימת, הנוחה לו, תימשך" [...]. על-כן, רשאי המינהל בכל עת לשנות את מדיניותו "ולא יישמע אדם בטענה ששם מבטחו בהסדר הקיים ושעל סמך זה קיבל על עצמו התחייבויות. אין ביטול כזה אלא צרת הרבים, ולזה, כנראה, כל אחד חייב להיות מוכן" [...]. "ואם שינוי במדיניות גורם נזק כלכלי לשכבה מסויימת של האוכלוסייה או לענף כלכלי מסוים, הרי הדרך לתיקון העוול, אם קיים כזה, היא על-ידי פעולה בשטח הציבורי" [...]. נמצא, כי אדם, הנוטל סובסידיה או כל הטבה אחרת מהרשות הציבורית, נוטל על עצמו סיכוי עם סיכון, והסיכון הוא, כי הסובסידיה או ההטבה יבוטלו או ישונו, ועליו לכלכל מעשיו תוך לקיחת אפשרות זו בחשבון שיקוליו".

72. דברים אלו יפים גם לעניינינו-שלנו. הסובסידיה למעונות היום, בדומה לכל סובסידיה אחרת, משקפת את סדרי העדיפות הלאומית והשקפת העולם של השלטון, אשר לעולם יכולים להשתנות. לצד זאת, אין ספק כי יש הכרח להגן על אינטרס הסתמכות לגיטימי של האזרח. לפיכך, קיימת חובה לקבוע הוראת מעבר לביטול מלא או מותנה של סובסידיה, שמלכתחילה לא היתה שום חובה להעניקה לאזרח, מכוח הלכה מושרשת של בית המשפט העליון. את הרציונל העומד מאחורי הלכה זו ניתן לסכם בשתי מילים: הסתמכות והגינות (ר' עניין **זילבר** פסקאות 40-41).

73. בנסיבות עניינינו, יש לאזן בין מכלול שיקולים.

74. מחד, אין מחלוקת כי מסגרת הלימוד של הילדים ועלותה הם גורמים רבי משמעות בתכנון הכלכלי השנתי של חיי המשפחה. תכנון זה לקח בחשבון את הזכאות לתמיכה לפי המבחנים שבתוקף, ועל בסיסו נטלו המשפחות על עצמן התחייבויות כלכליות שונות, ובכללן התחייבות למקום עובדה ולמסגרת לימוד תורני.

75. מאידך, בשונה מעניין **זילבר**, שעסק בשינוי מדיניות תמיכה ממשלתית בגדר סמכות הממשלה, במקרה שלפנינו מדובר בהעברת כספים תוך חריגה מסמכות, באשר ההסדר החוקי לדחיית השירות ו/או מתן פטור משירות פקע. בנוסף, יש לתת משקל ממשי לכך ששינוי המדיניות ומבחני התמיכה ניתן על רקע פסק דינו של בית המשפט העליון שהורה על בטלות פרק ג'1 ניתן כבר בשנת 2017, בבג"ץ 1877/14 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת** (12.09.2017), ושאלת חוקיות העברת התמיכות בהיעדר מסגרת נורמטיבית למתן פטור משירות צבאי התעוררה בעבר לפני למעלה מעשור.

76. זאת ועוד, בעניינינו טרם פורסמו המבחנים לשנת הלימודים התשפ"ה, ובעת האחרונה ובעקבות הדיון בנוגע לתמיכות במוסדות התורניים התפרסמו בתקשורת הכללית, ובכלי תקשורת בעלי צביון חרדי

בפרט עשרות כתבות הנוגעות לסימן שאלה הניצב מעל להמשך מימון מעונות יום על ידי משרד העבודה למי שאינו מחזיק בפטור משירות צבאי כדן.

77. מכאן עולה כי האיזון הוא אפוא בקביעת תחולה עתידית, וקביעה כי החל משנת הלימודים תשפ"ה המשיבים אינם רשאים להשתתף בעלות שכר לימוד במעון או במשפחתון בגין תלמידי מוסדות תורניים שלא קיבלו פטור או דחייה משירות צבאי סדיר כדן או בגין תלמידי מוסדות תורניים שאין בידם פטור או דחייה משירות צבאי סדיר תקפים.

ה. סוף דבר

78. נוכח הטענות שהוצגו בפירוט בגוף העתירה, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את העתירה.

79. נוכח דחיפות הדברים, קיצרנו. ומובן כי ככל שיהיה צורך בהשלמות, נבקש כי בית המשפט יתיר זו.

80. כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות העותרים במסגרת הליך זה, לרבות שכר טרחת עו"ד בצירוף מע"מ כדן.

עדיה שינוולד, עו"ד

אוהד רוזן, עו"ד
ב"כ העותרת
קלעי, רוזן ושות', משרד עו"ד

חגי קלעי, עו"ד

30 ביוני, 2024.

Hagai Kalai, Adv.
Ohad Rosen, Adv.
Karin Torn Hibler, Adv.
Gal Barir, Adv.
Natan Shvartsman, Adv.
Adia Shenvald, Adv.
Eyal Weiss, Adv.
Yael Wiesel, Adv.
Oz Pinhas, Adv.

חגי קלעי, עו"ד
אוהד רוזן, עו"ד
קרין תורן היבלר, עו"ד
גל בריר, עו"ד
נתן שוורצמן, עו"ד
עדיה שיינוולד, עו"ד
אייל וייס, עו"ד
יעל ויזל, עו"ד
עוז פנחס, עו"ד

Jacob Sabo, Adv. (Of Counsel)
Also admitted in New York

יעקב סבו, עו"ד (יועץ)
מוסמך גם במדינת ניו יורק

30 יוני, 2024

ייפוי-כח

אני הח"מ, , אורי קידר ת.ז. 066499609, מנכ"ל עמותת ישראל חופשית (ע"ר 580512184), ומוסמך ליתן בשמה יפוי כח זה ממנה בזאת את עוה"ד חגי קלעי ו/או אוהד רוזן ו/או עדיה שיינוולד עו"ד ממושרד קלעי, רוזן ושות', לייצגה בקשר עם עתירה בנוגע לסבסוד מעונות יום.
מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה בא-כוחי הנ"ל רשאי לעשות ולפעול בשמי ובמקומי בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן הכל בקשר לענין הנ"ל והנובע ממנו כדלקמן:

- לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה שכנגד ו/או עתירה ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות לערער, ערעור, דיון נוסף, הודעה, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנוגע או הנובע מהליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל.
- להזמין עדים, למנות מומחים, ולעשות כל הפעולות לפי תקנות סדרי הדין הקיימים כיום ושיהיו קיימים בעתיד, או בתוקף כל חוק או פרוצדורה אחרת שחלה או שתחול על התביעה או על המשפט הנ"ל.
- להופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי דין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים וכל ערכאות שיפוטיות ומעין שיפוטיות אחרות.
- להתפשר בכל ענין הנוגע או הנובע מהענינים האמורים לעיל לפי שקול דעתו של בא כוחי ולחתום על פשרה כזו בבימה"ש או מחוצה לו.
- לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל ענין מהענינים הנ"ל לרבות הוצאות בימ"ש ושכר טרחת עו"ד.
- לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי יוצא מן הכלל אשר בא כוחי ימצאו לנכון בכל ענין הנובע מהענין הנ"ל או הקשור אליו.
- להעביר יפוי כח זה על כל הסמכויות שבו או חלק מהן לעו"ד אחר עם זכות העברה לאחרים, לפטרם ולמנות אחרים במקומם ולנהל את עניני הנ"ל לפי ראות עיניו ובכלל לעשות את כל הצעדים שימצא לנכון ומועיל בקשר עם המשפט או עניני הנ"ל, והנני מאשר את מעשיהם או מעשי ממלאי המקום בתוקף יפוי כח זה מראש.

הכתוב דלעיל ביחיד יכלול את הרבים ולהפך.

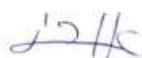
ולראיה באתי על החתום, היום 30.6.2024

חתימה

תצהיר

אני הח"מ, אורי קידר ת.ז. 066499609, מנכ"ל עמותת ישראל חופשית (ע"ר 580512184), לאחר שהוזהרתי כי עליי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. אני עושה תצהירי זה בתמיכה לעתירה בעניין השתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון או במשפחתון בגין תלמידי מוסדות תורניים שאין בידם פטור או דחייה משירות צבאי סדיר תקפים.
2. העובדות המפורטות בעתירה ידועות לי מידיעה אישית ומהאסמכתאות המצורפות לעתירה,
3. הטענות המשפטיות בעתירה נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונתי. המקור לידיעתי ואמונתי בייעוץ משפטי שקיבלתי.
4. זהו שמי, החתימה מטה חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

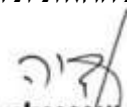

אורי קידר

אישור

הריני מאשרת כי בתאריך 30.6.2024 הופיע לפניי עו"ד עדיה שיינוולד מ.ר. 74544 מהכתובת מזא"ה 22, תל אביב, אורי קידר, שזוהה על-ידי לאחר שקיבלתי בדוא"ל אימות של זהות הלקוח מאת מערכת ההזדהות הממשלתית של ממשל זמין. ההופעה לפני בוצעה באמצעות היוועדות חזותית אשר מתועדת אצלי, כאשר המצהיר מופיע לפניי על גבי הצג, עת הצהרתו מושא האימות לפניו הוא מצהיר בפניי כי הוא מצוי במדינת-ישראל בזמן החתימה והוא מסכים לתיעוד החזותי ועשיית השימוש בו.

לאחר שהוזהרתי את המצהיר, כי עליו לומר את האמת, וכי הוא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר הנ"ל את נכונות הצהרתו אשר הוצגה לי במלואה במסגרת ההיוועדות החזותית וחתם עליה מולי.

עדיה שיינוולד, עו"ד
מ.ר. 74544
עדיה שיינוולד, עו"ד

תוכן עניינים לנספחים

עמוד	שם הנספח	נספח מס
21	מבחני התמיכה של משרד העבודה לשנת הלימודים תשפ"ד	נספח 1
63	נוהל סדר קבלת ילדים למעון יום או משפחתון - לשנת הלימודים תשפד	נספח 2
72	מכתב בנוגע לתקציבים נוספים לאברכים מתאריך 16.5.24	נספח 3
75	מכתב תזכורת מתאריך 29.5.2024	נספח 4

נספח 1

מבחני התמיכה של משרד העבודה לשנת הלימודים תשפ"ד

עמוד 21

משרד העבודה

מבחנים למתן תמיכות של משרד העבודה
אגף בכיר לעידוד תעסוקת הורים

השתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון או במשפחתון

שנה"ל תשפ"ד – נוסח מתוקן

באישור היועצת המשפטית של משרד העבודה, להלן המבחנים למתן תמיכות של משרד העבודה לצורך עידוד שילובם של הורים בשוק העבודה:

1. כללי:

א. התמיכות לפי מבחנים אלו יינתנו באופן שוויוני ועל פי שיקולים ענייניים בלבד.

ב. האמור במבחנים נוקט בלשון זכר אך מכון לנשים וגברים כאחד.

ג. הגדרות:

"אתר האינטרנט"

<https://www.gov.il/he/departments/topics/daycare-labor/govil-landing-page>

"דרגת זכאות" או "דרגה" – רמת הזכאות שנקבעה למבקש התמיכה, לרבות דרגות שאינן מקנות סבסוד.

"דרגה זמנית" – רמת זכאות הנקבעת למבקש תמיכה לתקופה מוגבלת בזמן. בתום התקופה יצטרך מבקש התמיכה לעדכן את האגף ולצרף מסמכים לפי עניין כמפורט בהמשך.

"האגף" – אגף בכיר לעידוד תעסוקת הורים.

"הארגון המפעיל" – גוף אשר בעל רישיון והכרה בתוקף במעון אחד או יותר ממשרד החינוך (להלן גם – "סמל מעון"), וכן גוף אשר חתום מול משרד העבודה על הסכם במסגרתו הוא מספק שירותי הדרכה ובקרה עבור משפחתונים. ולא נקבע ע"י מנהלת האגף כי נפלו פגמים מהותיים בהתנהלותו הכספית.

"המשרד" – משרד העבודה.

"מעון יום" – מעון יום, כהגדרתו בחוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט – 2018, אשר בעל רישיון הפעלה והכרה בתוקף ממשרד החינוך, ולא נקבע ע"י מנהלת האגף כי נפלו פגמים מהותיים בהתנהלותו הכספית.

"משפחה שבראשה הורה עצמאי" – הורה עצמאי כהגדרתו בחוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, תשנ"ב-1992.

"משפחתונים" – מסגרות חינוכיות טיפוליות אשר קיבלו מטעם האגף "סמל משפחתון".

"פעוט" – כהגדרתו בחוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט – 2018 שהוא אזרח או תושב ישראלי.

2. מטרת התמיכה:

עידוד שילובם של הורים בשוק העבודה.

3. תקנה תקציבית: 36410101

משרד העבודה

התמיכה תהיה בכפוף לקיומו של תקציב בתקנה התקציבית המתאימה.

4. אוכלוסיית היעד:

הורים אשר בחזקתם פעוט המתחנך במעון או משפחתון, ואשר שניהם עומדים באחד מהתנאים המפורטים בסעיף (א) שלהלן; לעניין משפחות שבראשן עומד הורה עצמאי (חד-הוריות) – יחול האמור בסעיף (ב).

יודגש: כל אחד מההורים צריך להשתייך לאחת מהקבוצות לצורך עמידה בתנאי הזכאות. משפחה בה אחד מההורים אינו משתייכים לאחת הקבוצות המנויות להלן – לא תהא זכאית לדרגה כאמור.

א. הורה המשתייך לאחת מהקבוצות הבאות:

1. הורה עובד:

א. הורה העובד וסך הכנסתו (הכנסה חייבת בדמי ביטוח לאומי¹) מעבודה עומד על 3,159 ₪ לפחות למעט במצבים המנויים בסעיף ג' להלן, ומתקיימת לגביו אחת מן החלופות הבאות:

- (1) עובד שכיר, לרבות מי שמועסק כשכיר בחברה שהוא בעל שליטה בה.
 - (2) עובד במשק בית.
 - (3) עצמאי לרבות שותף בעסק של בן/בת זוג.
 - (4) עוסק בעבודת מחקר במסגרת מלגה.
 - (5) הורה עובד הוראה בשנת שבתון. בלבד כי בחודשים אפריל, מאי ויוני של שנת הלימודים שקדמה למועד תחילת שנת השבתון עמד בתנאים המפורטים בסעיף 4(א)(1)(א) לעיל.
 - (6) חבר קיבוץ/מושב שיתופי, לרבות קיבוץ עירוני.
- ב. הורה שנמצא/ת בתקופת לידה² והורות וזכאי לדמי לידה (להלן: "חופשת לידה") - הזכאות תהא לתקופה של עד 15 שבועות מיום התחלת חופשת הלידה.³
- ג. (1) מי שסך הכנסתו (הכנסה ברוטו חייבת בדמי ביטוח לאומי) עומדת על 2,632 ₪ לפחות והוא אחד מאלה:

- (א) הורה עצמאי (משפחה חד הורית)
- (ב) הורה שיש לו שלושה פעוטות או יותר השוהים במעון או במשפחתון או בשניהם.

¹ ההורה הבוחר לעשות שימוש בממשק להעברת מידע מהביטוח הלאומי – המשרד יעשה שימוש בנתוני ההכנסה כפי שדווחו לביטוח הלאומי.

² לרבות אם בשמירה היריון, ובתנאי שטרם תקופת שמירת ההיריון עמדה האם בתנאי ההכנסה האמורים במבחנים אלו לפי עניין.

³ במקרה של לידת יותר מילד אחד באותה לידה – תוארך תקופת הזכאות בשלושה שבועות עבור כל ילד נוסף. כמו כן תוארך תקופת הזכאות בשל אשפוז האם או הנולד במהלך חופשת הלידה בהתאם למפורט בחוק עבודת נשים, תשי"ד-1954.

משרד העבודה

(2) עצמאי בעל עסק חדש (עד חצי שנה ממועד פתיחת העסק בלבד) אף אם הכנסתו נמוכה מ-2,632 ₪.

(3) הורה המקבל שכר מינימום מותאם כמוגדר בתקנות שכר מינימום (שכר מותאם לעובד עם מוגבלות בעל יכולת עבודה מופחתת), תשס"ב-2002 - סך ההכנסה לה הוא זכאי כפי שנקבע בהתאם לתקנות האמורות.

2. הורה לומד:

א. הורה הלומד⁴ בהיקף של 24 שעות שבועיות (אקדמיות) לפחות באחד ממסלולי הלימודים המפורטים להלן בסעיפים (1) עד (9) להלן, ואולם, אם מדובר במשפחה שבראשה הורה עצמאי (משפחה חד הורית) או בהורה שיש לו שלושה פעוטות או יותר השהים במעון או במשפחתון או בשניהם - היקף שעות הלימודים עומד על 20 שעות שבועיות (אקדמיות) לפחות.

מסלולי לימודים מוכוונים תעסוקה

1. קורס להכשרה מקצועית, ובלבד שהוא בפיקוח או במימון של משרד ממשלתי, וזאת עד לכל היותר שנתיים ממועד תחילת לימודי ההורה, ולמשך תקופת לימודיו.

2. אולפן לעולים חדשים.

3. לימודים לתואר ראשון או שני מוכר, במוסד אקדמי מוכר (לרבות לימודי מכינה, השלמה והסבה לתואר זה), כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (להלן: חוק המועצה להשכלה גבוהה).⁵

4. לימודים לצורך תעודת הוראה, המוכרים על ידי משרד החינוך.

5. לימודים בפיקוח או במימון של משרד ממשלתי, שתכליתם עידוד השתלבות בשוק העבודה ו/או העלאת פריון העבודה במשק, המפורטים בנספח 12.

6. לימודים לתואר הנדסאי או טכנאי במוסד המוכר על ידי המכון להכשרה בטכנולוגיה ובמדע במשרד או על ידי משרד החינוך. לרבות לימודי מכינה, השלמה והסבה לתארים אלו.

לימודים תורניים

7. לימודים במסגרת מוסדות תורניים הנתמכים על ידי משרד החינוך ומתקיים באותו מוסד פיקוח על נוכחות הלומדים במוסד מטעם משרד החינוך.

⁴ יובהר כי הורים לומדים, אשר מחויבים בתוכנית הלימודים שלהם בשעות התנסות מעשית בין אם בתשלום ובין אם לאו, כתנאי לקבלת התואר - שעות ההתנסות המעשית יצורפו לשעות הלימוד עפ"י תכנית הלימודים וזאת בתנאי שיגישו אישור הקובע, כי שעות אלו נדרשות לשם קבלת התואר האקדמי.

⁵ יובהר כי לימודי רפואה, דינם כדין לימודים לתואר ראשון לכל אורכם, ובלבד שהם נערכים במוסד אקדמי מוכר, כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה.

משרד העבודה

ב. הורה הלומד לימודים לתואר ראשון או שני מוכר באוניברסיטה הפתוחה בהיקף של 3 קורסים בסמסטר לפחות, המזכים בנקודות זכות לתואר.

3. הורה עובד ולומד:

הורה, שהוא לומד ועובד, שמתקיים לגביו אחד מאלה:

א. הורה לומד באחד ממסלולי הלימוד המפורטים בסעיף 4א(2)(א) לעיל בהיקף **הפחות** מ-24 ש"ש לרבות הורה הלומד לתואר ראשון לפחות קורס אחד המזכה בנקודות זכות לתואר במסגרת האוניברסיטה הפתוחה.

ב. ההורה לומד **לתואר אקדמי מתקדם (מעבר לתואר ראשון)** במוסד אקדמי מוכר, כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה.

ובלבד כי היקף שעות עבודת ההורה, יחד עם שעות לימודיו (לצורך חישוב "שעות השבועיות בהן למד ההורה" לעניין שבסעיף 4א(2)(א)) - אינו נמוך מ-24 שעות שבועיות.

4. הורה שהוא זכאי לדמי אבטלה ואינו עובד⁶.

ובלבד שדמי האבטלה החודשיים של ההורה אינם פחותים מ-2,100 ₪ לחודש.

5. הורה המשרת בשירות לאומי-אזרחי או בשירות צבאי סדיר.

6. הורה מקבל הבטחת הכנסה.

7. הורה נכה המקבל קצבה מגורם ממשלתי בגין נכותו

8. משפחה שבראשה הורה עצמאי⁷

1. הורה עצמאי כהגדרתו בחוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, תשנ"ב-1992. העומד באחת מהדרישות המפורטות בסעיף 4א(א).

2. הורה עצמאי העומד בכל התנאים שלהלן יוכר כ"מגביר עבודה" במשך שנת הלימוד הנוכחית:

א. עובד ו/או לומד בהיקף של 20 שעות שבועיות לפחות.

ב. הגדיל בתוך 8 החודשים הקודמים לבקשת הדרגה בשנה"ל הנוכחית את היקף עבודתו ו/או לימודיו בהיקף של 10 שעות שבועיות לפחות ועדיין עובד ולומד בהיקף המוגדל.

ג. רמת ההכנסה לנפש במשק ביתו בהתאם לנוסחת החישוב בסעיף 5א(א) הינה בהתאם לדרגה 3 בטבלאות שכר הלימוד.

⁶ עד תום מכסת ימי הזכאות לדמי אבטלה העומדת לרשותו. לאחר סיום ימי הזכאות לאבטלה, יועבר לדרגה 12, אלא אם המציא מסמכים אחרים, המעידים על זכאותו לדרגה מיטיבה יותר.

⁷ למען הסר ספק מובהר כי הכוונה למונח המוכר בציבור כ"משפחות חד הוריות".

משרד העבודה

5. התמיכה ואופן חישובה:

א. כללי:

מי שנכלל במסגרת אוכלוסיית היעד יהיה זכאי בהתאם לאמור במבחנים אלו, להשתתפות המדינה בעלות דמי החזקת ילדו או ילדיו, לפי העניין, במעונות יום או במשפחתונים, למעט אם קיבל הפנייה למעון או למשפחתון ע"י הלשכה לשירותים חברתיים ברשות המקומית, עבור אותה תקופה בגינה הוא מבקש תמיכה, וכל זאת בכפוף להגשת בקשה לתמיכה, באופן ובמועדים הקבועים במבחני תמיכה אלו. השתתפות המדינה בשכר לימוד במעונות יום ומשפחתונים, נגזרת מן המחיר החודשי המרבי הקבוע בהתאם לצו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים במעונות יום ומשפחתונים), התשפ"ג-2023, וכפי שיעודכן מעת לעת. בכל שנה מפורסמות טבלאות גובה התמיכה הממשלתית בכל אחת מדרגות הזכאות והן מתייחסות, בין היתר, למשתנים הבאים:

- גילו של הפעוט (לצורך שיוכו לקבוצת הגיל והתעריף שנקבע לאותה קבוצת גיל בצו);
- דרגת הזכאות של הילד;
- סוג המסגרת - מעון או משפחתון;
- סיווג הגוף המפעיל כמלכ"ר;
- היקף התקינה של המעון⁸.

בטבלאות נקבע הסכום המדויק בו תשתתף המדינה ביחס לכל דרגה והסכום המרבי שההורה יידרש להשלים, כל זאת בהבחנה בשים לב לגילו של הפעוט (להלן: "טבלאות שכר לימוד"). התעריף האמור נקבע בהתייחס לפעילות לאורך כל שנת הלימודים ומחולק ל-12 תשלומים חודשיים שווים, לצרכי נוחות בלבד. התשלום החודשי אינו מושפע ממספר ימי הפעילות באותו חודש ספציפי (לרבות בחודש אוגוסט). המעון רשאי לגבות שכר הלימוד על בסיס 11 חודשי תשלום וזאת בהתאם לדרגת הזכאות שנקבעה לפעוט.

טבלאות שכר הלימוד מתפרסמות בסמוך למועד פתיחת שנת הלימודים באתר האינטרנט של המשרד, בלוחות המודעות במעון / במשפחתון ובמשרדי הארגון המפעיל. במידה וחל שינוי בתעריף במהלך שנת הלימודים – יפורסמו באופן דומה טבלאות שכר לימוד עדכניות.

למען הסר ספק יובהר, סיווג התעריף ביחס לפעוט יהיה בשים לב לקבוצת הגיל אליה הוא משתייך נכון למועד פתיחת שנת הלימודים, אף אם תחילת שהייתו במסגרת החלה במועד מאוחר יותר, וסיווג זה יהיה רלוונטי למשך כל אותה שנת לימודים.

לתשומת הלב, נוכח שינויים שהוכנסו בתעריף מעונות היום וקביעת שכר לימוד שונה למעונות בהם תופעל תקינה מורחבת למעונות בהם לא תופעל תקינה כאמור – טבלאות שכר הלימוד יכללו אבחנה

⁸ משרד העבודה יסתמך על הנתונים שיתקבלו ממשרד החינוך לעניין התקינה אליה משתייך המעון בו שוהה הפעוט בגינו מוגשת בקשת התמיכה, וככל שתעודכן התקינה ע"י משרד החינוך – יתבצע עדכון גם לגבי סכום ההשתתפות לו זכאי ההורה ביחס לפעוט.

משרד העבודה

אף בשים לב לשוני זה. יודגש, כי המשרד רשאי להפחית את סכום השתתפותו אם נמצא כי במעון היום לא ניתנת תקינה מורחבת.

הורה אשר בהתאם למבחנים אלו נמצא זכאי לקבלת תמיכה שונה בשל התקיימותם של מספר תנאים לגביו במקביל – יהיה זכאי לדרגת זכאות להשתתפות המדינה בהתאם להוראה המיטיבה איתו, וזאת בכפוף להעברת המסמכים ו/או המידע הנדרש על מנת להוכיח כי ההוראה המיטיבה מתקיימת לגביו.

ב. שינויים בגובה השתתפות ובמבחני התמיכה:

הממשלה רשאית לפי שיקול דעתה או בהתאם למגבלות התקציב שעומד לרשותה לצורך זה לשנות במהלך שנת הלימודים את המבחנים או את גובה השתתפות המדינה, כלפי מעלה או מטה – הכל כפי שתמצא לנכון. היה והחליטה לעשות כן, תפרסם את החלטתה באופן הדומה לפרסום מבחני תמיכה אלה.

ג. אופן חישוב ההכנסה לנפש יהיה כדלקמן:

ככלל, דרגת הזכאות נקבעת על בסיס חישוב רמת ההכנסה לנפש במשפחה. זאת, פרט למקרים המפורטים בסעיף (ה) שלהלן שעניינו "קביעת דרגת זכאות שלא לפי מבחן הכנסה לנפש". מרכיבי השכר אשר יילקחו בחשבון לצורך חישוב גובה שכר הברוטו הם המרכיבים אשר מובאים בחישוב שכר הברוטו לצורך חיוב במס ביטוח לאומי⁹.

בנוסף יכללו בחישוב¹⁰ הכנסה מפנסיה והכנסה משכר דירה.

1. חישוב הכנסה לנפש במשפחה של שני הורים:

סכום ההכנסות החודשיות של שני ההורים

----- = הכנסה לנפש

מספר הנפשות במשפחה (הורים + ילדים עד גיל 18)

2. חישוב הכנסה לנפש במשפחה חד הורית:

החישוב יהיה בהתאם לתקנות משפחות חד-הוריות (התחשבות בהכנסת הורה

יחיד בחישוב דמי אחזקת ילד במעון יום), תשנ"ח-1998.

50% הכנסה הורה ברוטו

----- = הכנסה לנפש

מספר הנפשות במשפחה (הורה + ילדים עד גיל 18) + נפש נוספת

ד. דרגת הזכאות להשתתפות המדינה

1) הוראות מיוחדות לעניין קביעת דרגת הזכאות ורמת ההכנסה לנפש:

(א). משפחה לה יותר מפעוט אחד במעון או במשפחתו:

⁹ לתשומת הלב, אם ההורה מחליט שלא לאפשר העברת נתונים דרך הממשק של ביטוח לאומי - ייעשה שימוש ברכיבים אשר מובאים בחישוב שכר הברוטו לצורך חיוב במס הכנסה.

¹⁰ בין אם החישוב מבוצע עפ"י הרכיבים הרלוונטיים לדיווח לביטוח לאומי ובין אם ייעשה עפ"י הרכיבים המובאים בחישוב לצורך חיוב במס הכנסה.

משרד העבודה

- (1) דרגת הזכאות תחושב על פי מבחן הכנסה בהפחתת דרגה אחת.
 - (2) משפחה שנקבעה לה **דרגה 3 ולה 2 פעוטות**, השוהים במעון או במשפחתון, תהיה זכאית ל**דרגה 14** ביחס לכל אחד מהפעוטות שבמעון או במשפחתון.
 - (3) משפחה שנקבעה לה **דרגה 3 ולה 3 פעוטות** ומעלה, השוהים במעון או במשפחתון, תהיה זכאית ל**דרגה 15** ביחס לכל אחד מהפעוטות שבמעון או במשפחתון.
- יודגש, כי משפחה אשר לה שני ילדים או יותר במעון או במשפחתון או בשניהם ואחד מן הילדים **אינו** עונה על ההגדרה של פעוט בסעיף 1 - אותו ילד לא יובא במניין הילדים לעניין ההוראות בסעיפים (1) – (3) לעיל ובסעיף 5(ד)(2) לעיל.

(ב). הורה מגביר עבודה

יהיה זכאי לתמיכה מוגדלת למשך שנת לימודים אחת. הזכאות יכול שתהא מחודש כניסת הפעוט למסגרת או מהחודש בו הוגדלה המשרה כאמור, לפי המאוחר מביניהם. על מנת למצות הזכות לשנת לימודים מלאה, ניתן לשמור הזכות לשנת הלימודים העוקבת ובלבד כי ההורה המשיך לשמור על היקף השעות שהוגברו.

(ג). הורה המקבל קצבת נכות מגורם ממשלתי

בחישוב הכנסתו – לא יילקח בחשבון גובה קצבת הנכות.

(ד). הורה הלומד קורס להכשרה מקצועית שאורכו פחות משנת לימודים ולא פחות משלושה חודשים, ובתנאי שמתקיים 3 ימים בשבוע בהיקף השעות הנדרש:

לאחר סיום הקורס יידרש ההורה להמציא מחדש מסמכים המעידים על עמידתו באחד מתנאי הזכאות שבסעיף 4 לעיל, אחרת תופסק ההשתתפות.

(ה). הורה המקבל דמי אבטלה ואיננו עובד:

תחושב ההכנסה עפ"י גובה דמי האבטלה.

דרגת ההשתתפות שתקבע תהיה בתוקף עד תום מכסת ימי הזכאות לדמי אבטלה העומדת לרשות ההורה. בתום מכסת ימי הזכאות לדמי אבטלה – תופסק ההשתתפות.

(ו). הורים משרתים בשירות צבאי סדיר, או שירות לאומי אזרחי - לא תחושב הכנסתם

מהשירות שלהם בצבא או בשירות לאומי-אזרחי.

(ז). הורה עובד הוראה בשנת שבתון – תחושב הכנסתו על פי תלוש השכר הכולל נתונים

מצטברים מ-3 החודשים שקדמו למועד היציאה לשנת השבתון לכל הפחות.

(ח). חישוב דרגת הזכאות עבור פעוטות של הורה בחופשת לידה ולאחר החזרה לעבודה:

1. גובה הדרגה בתקופת חופשת הלידה עצמה בגינה קיימת זכאות לדמי לידה לפי חוק –הביטוח הלאומי, התשנ"ה – 1995 (15 שבועות או יותר מכך אם זכאים לכך מפורשות בחוק) ייקבע ע"פ הדרגה לה היתה זכאית טרם יציאתה לחופשת הלידה,

משרד העבודה

בהתאם לנתוני ההכנסה¹¹. על ההורים לעדכן את מספר הנפשות. חישוב ההכנסה הממוצעת לנפש יעודכן לפי מספר הנפשות העדכני יחול מחודש הלידה.

2. ככל שיש שינוי בתנאי העסקתה עליה לפעול בהתאם לסעיף 5 (ו) למבחנים.

(ט). **חישוב דרגת הזכאות עבור פעוטות של הורים חברי קיבוץ/מושב שיתופי, לרבות**

קיבוץ עירוני: ייקבע בהתאם לרמת ההכנסה לנפש במשפחה של חבר בקיבוץ/מושב.

יובהר, כי הורה שאינו חבר בקיבוץ/מושב שיתופי או מי שהינו חבר בעצמאות כלכלית

– ייבחן עפ"י הכללים הרגילים.¹²

(י) קביעת זכאות לחודש עבודה שאינו מלא: ככלל, הזכאות תיקבע על בסיס תלושי שכר לחודשי עבודה מלאים בלבד. אולם, במקרים הבאים תיקבע זכאות לחודש עבודה שאינו מלא, כמפורט להלן:

1. ההורה האריך את חופשת הלידה מעבר לחופשת הלידה בתשלום לו הוא זכאי על פי חוק וחזר לעבודה לא יאוחר מ-6 חודשים מיום יציאתו לחופשת לידה. לדוגמא, הורה שחופשת הלידה שלו הסתיימה ביום 10/04 וחזר לעבודה ביום 10/05.

(א). במידה וחזר לעבודה עד ה-15 לחודש (כולל) – תיקבע זכאות לחודש עבודה שאינו מלא על פי תלוש שכר לחודש עבודה המלא העוקב לחודש שאינו מלא. הזכאות לתמיכה תהא מתחילת החודש בו חזר לעבודה.

(ב). במידה וחזר לעבודה לאחר ה-15 לחודש – לא יהיה זכאי לתמיכה בעבור חודש החזרה לעבודה.

2. הורה שהתחיל לעבוד במקום עבודה חדש או הורה שחזר לעבודה לאחר יותר מ-6 חודשים מיום יציאתו לחופשת לידה:

(א) במידה והתחיל לעבוד עד ה-15 לחודש (כולל) – תיקבע זכאות לחודש עבודה שאינו מלא על פי 3 תלושי שכר לחודשי עבודה המלאים העוקבים לחודש שאינו מלא. חישוב רמת ההכנסה לחודש שאינו מלא ייעשה על פי הממוצע של 3 חודשים אלו.

(ב) במידה והתחיל לעבוד לאחר ה-15 לחודש – לא יהיה זכאי לתמיכה בעבור חודש זה.

(2) השתתפות המדינה בשעה נוספת במעונות בהם אושר שירות זה על ידי המדינה:

¹¹ בחינת הזכאות לדרגה תעשה, בהתאם לאופן הוכחת רמת ההכנסה וחישובה, במצבי הזכאות השונים על פי מבחני תמיכה אלה.

¹² קיבוץ או מושב, שהינו חבר בתנועה הקיבוצית, יוגדר כשיתופי בהתאם לנתונים שנמסרו ע"י התנועה הקיבוצית. קיבוץ שאינו חבר בתנועה הקיבוצית יידרש להמציא טופס 1214 ונספח דיווח קיבוצים לשנת המס 2021 (חתומים ע"י מס הכנסה) לשם הגדרתו כשיתופי.

משרד העבודה

במעונות בהם אושר שירות שעה נוספת (הפעלת מעון משעה 16:00 עד השעה 17:00) תשתתף המדינה בעלות שעה זו, בהתאם לדרגת הזכאות שנקבעה למבקש התמיכה ובלבד כי הפעוט מקבל שירות זה על פי הסדר שהייה של 5 ימים בשבוע. גובה ההשתתפות יפורט באתר האינטרנט של המשרד ובלוח המודעות במעון.

ה. קביעת דרגת זכאות שלא לפי מבחן הכנסה לנפש:

במקרים המפורטים להלן, יהיה זכאי ההורה להשתתפות המדינה, ברמה ובתנאים כפי שיפורט להלן, אף אם מתקיימת לגביו הוראה אחרת לפי מבחנים אלו, ושלא לפי מבחן הכנסה לנפש. למרות האמור לעיל, רשאי הורה לבקש בחינת זכאותו בהתאם למבחן הכנסה לנפש, היה ובהתאם להוראות בעניין מבחן הכנסה לנפש יהיה זכאי להשתתפות גבוהה יותר מן המדינה. למען הסר ספק יובהר כי הורה לא יהיה זכאי להטבות מצטברות (לפי מבחן הכנסה לנפש ושלא לפי מבחן הכנסה לנפש):

(1) דרגת זכאות מיוחדת אשר נקבעה בהתאם להחלטות ממשלה

במסגרת החלטות ממשלה שונות, הנקבעות מעת לעת, נקבעת זכאות להשתתפות המדינה, בהתאם לדרגה אשר נקבעה באותה החלטה, ולמשך התקופה שנקבעה באותה החלטה.

(2) הורים שהם עולים חדשים הנמצאים בארץ עד שנתיים מיום עלייתם ארצה, נכון ליום תחילת שנת הלימודים (1.09.2023) (להלן: "עולה חדש"), או **שהם תושבים חוזרים** הנמצאים בארץ עד שנה מיום חזרתם ארצה נכון ליום תחילת שנת הלימודים (1.09.2023) (להלן: "תושב חוזר"), יהיו זכאים לדרגה 3, אם ההורים עונים על אחד מהתנאים הבאים:

- שניהם לומדים באולפן בהיקף של לפחות 24 ש"ש.
- שניהם רשומים כדורשי עבודה בשירות התעסוקה או במשרד העלייה והקליטה.
- אחד מהם לומד באולפן בהיקף של לפחות 24 ש"ש והשני רשום כדורש עבודה בשירות התעסוקה או במשרד העלייה והקליטה.

יודגש, כי הורים שהם עולים חדשים או תושבים חוזרים אשר אחד מההורים לא עומד בתנאים המנויים לעיל - דרגתם תחושב בהתאם לכללים הרגילים המפורטים במבחנים אלו.

(3) עולים חדשים יוצאי אתיופיה, השוהים במרכזי קליטה, אשר להם פעוטות השוהים במעונות

יום – יהיו זכאים להשתתפות המדינה, ככל שייחתם לשנה"ל תשפ"ד הסדר הפעלה בין משרד העלייה והקליטה לבין משרד העבודה. הזכאות תיקבע בהתאם להסדר האמור בכפוף לנתונים המתקבלים ממשרד העלייה והקליטה המאשרים זכאותו של הפעוט לפי הסדר זה ובכפוף להגשת בקשה לתמיכה. אם לא ייחתם הסדר הפעלה כאמור – תחושב דרגת הזכאות בהתאם לכללים הרגילים שנקבעו במבחנים אלה.

ו. חובת דיווח על שינוי תנאי זכאות:

הזכאות במהלך שנת הלימודים קיימת רק כאשר ממשיכים להתקיים התנאים אשר היוו בסיס לקביעת זכאותו ודרגת זכאותו של ההורה. השתנו הנתונים של מבקש התמיכה ביחס לאלו מן התנאים

משרד העבודה

המפורטים במבחנים אלו – מחויב מבקש התמיכה למסור הודעה בכתב אל האגף, באמצעות המוקד שפרטיו מופיעים באתר האינטרנט של המשרד, וזאת לא יאוחר מ-30 יום ממועד השינוי. היה ולא פעל מבקש התמיכה כנדרש והמסמכים העדכניים צורפו על ידו לבקשה חדשה של פועל נוסף במשפחתו, המשרד יראה בכך הודעה על שינוי ויפעל לעדכון דרגות הזכאות בהתאם.

יודגש, כי המשרד רשאי במהלך שנת הלימודים לדרוש מסמכים עדכניים של מבקש התמיכה כתנאי להמשך תשלום התמיכה המשרד יעדכן את גובה התמיכה, כלפי מעלה או מטה, על בסיס המסמכים העדכניים.

במקרה של אי הגשת המסמכים הנדרשים או אי מסירת דיווח על שינויים כאמור – יופסק תשלום התמיכה החל מהמועד בו לדעת המשרד חל השינוי במצבו, או החל ממועד דרישת המשרד, לפי העניין, ומבקש התמיכה יידרש להשיב באופן מיידי את סכום התמיכה שקיבל ביתר, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית וזאת מבלי לגרוע מכל זכות אחרת הנתונה למשרד בהתאם לכל דין.

במקרה כאמור, המשרד שומר לעצמו הזכות לנקוט כנגד מבקש התמיכה בצעדים שונים לרבות שלילת זכאותו לכל סיוע או הטבה מן המשרד, מכל סוג שהוא, למשך תקופה של עד שנתיים.

ז. עדכון דרגת הזכאות:

לשם ביצוע העדכון, יצרפו:

1) **הורים שכירים** – נדרשים לצרף 3 תלושי שכר עדכניים רצופים לחודשי עבודה מלאים המעידים על השינוי, השונים מהתלושים שצורפו לבקשה מקוונת להשתתפות המדינה בשכר לימוד או מהתלושים אשר שימשו לקביעת דרגת הזכאות הקיימת (המאוחר מבין השניים).

אופן חישוב הכנסה יהיה כדלקמן:

(ב). יחושב ממוצע הכנסות מתוך 3 תלושי שכר עדכניים שצורפו.

(ג). ככל שיבחרו, יוכלו הורים להגיש תלוש אחד בתוך שנת המס הכולל נתונים מצטברים של שלושה חודשי עבודה רצופים לפחות, ועל פי נתונים אלו יחושב ממוצע הכנסות.

(ד). דרגת הזכאות בהתאם לנתונים החדשים תחול מחודש התלוש הראשון (מבין השלושה).¹³

2) **הורים המנהלים עסק עצמאי** – נדרשים לצרף המסמכים בהתאם לטבלת המסמכים המצורפת למבחנים אלה. הדרגה המעודכנת תחול מתחילת שנת הלימודים, מיום כניסת הפועל למסגרת או מיום תחילת הזכאות (המאוחר מביניהם).

6. תנאי סף לזכאות להשתתפות המדינה:

1. בקשה להשתתפות המדינה רשאי להגיש רק מי שמתקיימים בו כל התנאים שלהלן:

¹³ לדוגמא: הורים, שדרגת זכאותם מבוססת על תלושי שכר לחודשים 02-04/2023, ובשל שינויים שחלו בתעסוקתם (כגון: גובה הכנסה) החל מחודש 10/2023, מבקשים לעדכנה - ישלחו בחודש ינואר 2023 תלושי שכר לחודשים 10-12/2023. הדרגה המעודכנת תחושב עפ"י ממוצע תלושי השכר לחודשים 10-12/2023 ותחול מחודש 10/2023.

משרד העבודה

(א). הבקשה היא ביחס לפעוט השווה במעון או במשפחתון 5 ימים בשבוע, עד השעה 16:00, לפחות.

(ב). **הבקשה תוגש ע"י אחד מהוריו**¹⁴ באמצעות בקשה מקוונת להשתתפות המדינה בשכר לימוד עבור כל אחד מהפעוטות בנפרד.

(ג). בעת מילוי בקשה מקוונת להשתתפות המדינה בשכר לימוד ימולאו **מספרי טלפון וכתובת דואר אלקטרוני של ההורים בלבד**.¹⁵

(ד). במקרה שלא מצויים בידי המבקש כל המסמכים הנדרשים להוכחת הזכאות בהתאם למבחנים אלו - על ההורה לפתוח בקשה מקוונת באתר המשרד ולצרפם סמוך ככל הניתן לפתיחת בקשתו. כל עיכוב בהגשת המסמכים מונע את האפשרות להשלים את הליך בחינת הבקשה וקביעת הדרגה. השלמת מסמכים תתאפשר לכל המאוחר עד ליום 31.8.2024. לאחר מועד זה תיסגר בפני ההורה האפשרות להגשת מסמכים, ואף אם השתייך ההורה לאוכלוסיית היעד – הוא לא יהיה זכאי להשלים מסמכים לצורך בחינת זכאותו וקביעת דרגת ההשתתפות. דרגת הזכאות תיבחן ותיקבע על פי המסמכים שבידי המשרד עד למועד זה.

(ה). על מבקש התמיכה למסור פרטים מדויקים, מלאים ונכונים, לרבות הנספחים שיצורפו לבקשה לצורך קביעת דרגת הזכאות ואימות הנתונים הנדרשים. המשרד יהיה רשאי לפנות לכל גורם לצורך קבלת הבהרות, אם נדרשות וכן לצורך אימות הנתונים המצוינים על גבי האישור או המסמך.

(ו). המשרד רשאי לדרוש מההורה כל מסמך הנראה לו רלוונטי לצורך בחינת אימות הנתונים שדווחו למשרד.

אם יתברר, כי הפרטים/מסמכים, שנמסרו למשרד במסגרת בקשת התמיכה אינם נכונים ו/או אינם מדויקים, ו/או נמסרו תוך העלמת נתונים רלוונטיים אחרים - המשרד יהיה רשאי לנקוט כנגד מבקש התמיכה בצעדים שונים, לרבות שלילת זכאותו לכל סיוע או הטבה מן המשרד, מכל סוג שהוא, למשך תקופה של עד שנתיים והשבתם המלאה של הכספים, באופן מידי, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, וזאת מבלי לגרוע מכל זכות אחרת הנתונה למשרד בהתאם לכל דין.

2. טפסים ואישורים שיש לצרף לבקשה:

לבקשה יצורפו מסמכים וטפסים, כפי שנקבעו במסגרת נספח הטפסים המצורף למבחני תמיכה אלה כחלק בלתי נפרד מהם ויפורסם באתר האינטרנט של המשרד. בנוסף לפירוט המסמכים המופיע בנספח יש להתייחס להוראות הבאות:

¹⁴ אם הפעוט אינו נמצא בחזקת הוריו – הבקשה תוגש ע"י מי שביהמ"ש קבע כי הפעוט נמצא בחזקתו והוא האפוטרופוס של הפעוט.

¹⁵ בשום מקרה אין למלא בתוך הבקשה מספרי טלפון של מנהלת המסגרת/רכזת המשפחתונים/מנהל הארגון או גורם אחר מטעם הארגון המפעיל/רשות/זכיון או בכלל.

משרד העבודה

(א). הורה ליותר מפעוט אחד, שהפעוטות שלו שוהים במעון יום או משפחתון, נדרש למלא בקשה מקוונת להשתתפות המדינה בשכר לימוד באופן נפרד, ביחס לכל אחד מהפעוטות (אף אם הם שוהים במסגרת בעלת סמל זהה), אך יכול לצרף את כל המסמכים הנדרשים לצורך בחינת רמת הכנסתו והשתייכותו לאוכלוסיית היעד – פעם אחת בלבד עבור כל הפעוטות אותם הוא מבקש לרשום.

(ב). המשרד יהיה רשאי לעדכן, מעת לעת, את הטפסים והמסמכים הנדרשים.

(ג). המשרד יהיה רשאי לדרוש השלמת מסמכים אף מעבר לטפסים שנקבעו במבחנים אלו, ככל שיידרש.

3. ההורים מחויבים למלא בקשה מקוונת להשתתפות המדינה בשכר לימוד ביחס לכל פעוט אשר נכנס למעון/משפחתון, אף אם הם מוותרים על השתתפות המדינה בשכר לימוד. הורים, המוותרים על השתתפות המדינה יסמנו זאת בתוך הבקשה. פעוט שהוריו לא מילאו לגביו בקשה מקוונת להשתתפות המדינה בשכר לימוד והוא לא נקלט במערכות המשרד ולא נקבעה לו דרגת זכאות (לרבות דרגה 12) – הארגון המפעיל מחויב לפעול להוצאת הפעוט מהמסגרת.

7. הוראות שונות הנוגעות לתשלום התמיכה:

א. עם קביעת הדרגה - ההורה יוכל לקבל מידע בדבר הדרגה שנקבעה לו וגובה השתתפות המדינה באתר האינטרנט.

ב. סכום ההשתתפות אשר נקבע כי ההורה זכאי לו, בגין פעוט השוהה במעון או במשפחתון, יועבר על ידי המשרד ישירות אל ארגון המפעיל את המעון או המשפחתון.

ג. התשלום עבור חודש אוגוסט יחושב בהתאם לתקופת שהות הפעוט במעון, כך שההורים יחויבו בתשלום החלק היחסי של חודש אוגוסט החל מיום כניסת הפעוט למעון (העלות המלאה לחודש חלקי 12 חודשים כפול מספר החודשים שהפעוט שהה במעון). להלן הנוסחה:

גובה התשלום החודשי בהתאם לדרגה X מספר חודשי שהיה במעון = תשלום אוגוסט

12

ד. החזר כספי בהתאם לדרגת הזכאות יינתן להורים אך ורק החל מהחודש שקדם לחודש בו התקבלה בקשה מקוונת להשתתפות המדינה בשכר לימוד האגף, ובלבד כי בחודש זה היה קיים רישיון והכרה ממשרד החינוך בתוקף. ככל וחל עיכוב בין מועד עמידת הארגון המפעיל בתנאים לקבלת סמל לבין מתן ההכרה תינתן דרגת הסבסוד רטרואקטיבית מהמועד המוקדם ביותר בו העמיד הארגון המפעיל בפני האגף את כלל המסמכים המעידים על עמידה בתנאים ובתנאי שהיה בעל רישיון והכרה בתוקף ממשרד החינוך. לדוגמא: עבור בקשה שהתקבלה במהלך חודש פברואר תיקבע זכאות החל מחודש ינואר בהנחה וההורים עומדים בכל דרישות מבחנים אלו.

משרד העבודה

ה. **השתתפות המדינה בחודש הראשון לכניסת הפעוט למסגרת:** במידה והפעוט נכנס למעון או משפחתון, לפי העניין, עד ל – 15 לחודש, יהיו זכאים הוריו להשתתפות המדינה החל מאותו החודש על פי הדרגה שנקבעה להם.

היה והפעוט נכנס למעון או למשפחתון, לפי העניין, לאחר ה – 15 לחודש, לא יהיו זכאים הוריו להשתתפות המדינה בחודש זה. במקרה זה יחויבו ההורים לשלם התעריף המלא של דמי ההחזקה, שיחושב באופן יחסי וזאת בהתאם לימים בהם שהה הפעוט בפועל במסגרת.

ו. **נוכחות חלקית -** היעדרות של מעל 21 יום מן המעון תחשב כעזיבה, למעט אם הוצגו לארגון במהלך 21 יום אלו, אישורים בדבר אשפוזו של הפעוט או אישור מחלה מרופאו של הפעוט. בכל מקרה של היעדרות של 45 ימים ומעלה בגין אשפוז או מחלה – הארגון מחויב לדווח עזיבה לגבי הפעוט החל מהיום ה- 45 להיעדרותו. חזר הפעוט למעון כעבור תקופת היעדרותו כאמור – מחויב ההורה, לפנות באופן מחודש לצורך קביעת דרגת זכאות ולצרף לבקשתו מסמכים עדכניים.

ז. **בקשה לתיקון דרגת הזכאות:**

מבקש, הסבור כי קיבל תמיכה נמוכה או גבוהה מזו שהינו זכאי לה לפי מבחנים אלו, יהיה רשאי לפנות בבקשה בכתב אל האגף, באמצעות מוקד שפרטיו מופיעים באתר האינטרנט של המשרד, **עד ה-31.08.2024**, בציון נימוקים ומסמכים לביסוס טענתו. מצא האגף כי טענת המבקש ביחס לטעות מוצדקת – יבוצע תיקון הדרגה באופן רטרואקטיבי עבור שנת הלימודים השוטפת בלבד. יובהר, כי לא תתוקן דרגת הזכאות לגבי בקשה שהוגשה לאחר ה-31.08.24 גם אם ישנם נימוקים חריגים המצדיקים זאת.

ח. **יודגש, המשרד רשאי לערוך בקרה על דרגות הזכאות שנקבעו למבקשי התמיכה. במקרה בו יתברר למשרד (שלא דרך הודעת ההורה), כי השתתפות המדינה ביחס למבקש התמיכה הייתה שגויה:**

1. היה וההורה קיבל תמיכה גבוהה מן המגיע לו בפועל - המשרד רשאי לקזז מן התשלומים הבאים המגיעים להורה – את גובה התשלום שהועבר ביתר. היה ולא קיימת יתרה לתשלום – יידרש ההורה להשיב לארגון באופן מיידי את הסכום שדרש המשרד וההתחשבנות לגבי המשך התשלום תבוצע בין ההורה לארגון המפעיל.
2. היה וההורה קיבל תמיכה נמוכה מן המגיע לו בפועל – המשרד יעביר את ההפרש המגיע לו רטרואקטיבית מיום זכאותו לדרגה. ההתחשבנות לגבי המשך התשלום תבוצע בין ההורה לארגון המפעיל.
3. האמור בסעיפים קטנים 1 ו-2 לעיל – יבוצעו ביחס לשנת הלימודים השוטפת, וכן בשנות לימודים נוספות בגינן קיבל ההורה תמיכה בעבור ילדו.

משרד העבודה

ט. ככל שלא מוגשים כלל המסמכים על פי הדרישות המפורטות במבחנים, אלו שמורה לאגף הזכות לקבוע דרגה זמנית – מספר חודשים קצובים בתוך שנת הלימודים. האגף יזכה הורה במסגרת דרגה זמנית במקרים נוספים כמפורט בנספחים.¹⁶

7א. סבסוד הוצאות

כמענה למימון עלויות ייחודיות, לגביהן גובש הסדר בין משרד החינוך, משרד האוצר ונציגים של ארגונים מפעילים וחלף השתתפות עלויות אלו על הורים לפעוטות - יוקצה תקציב ייעודי נוסף ע"י משרד האוצר. סכום ההשתתפות שיועבר לכל ארגון יהא הסכום הכולל שיוקצה חלקי מספר הפעוטות שהיו לגביהם שאלונים קלוטים במוקד. וזאת לאחר שיתקבל תקציב ייעודי זה. התקציב יחולק במועדים שיפורסמו באתר המשרד לארגונים מפעילים אשר משרד החינוך העביר רשימה שלהם ושל סמלי המעונות לגביהם נוגע התשלום, בציון הסכום המגיע ביחס לכל מעון, ולאחר שמשרד החינוך אישר עמידתם בהסכמות שגיבש מול אותם ארגונים, והכל כמפורט בנספח למבחנים אלה.

8. ועדת חריגים

באגף פועלת ועדת חריגים, שתפקידה לדון בפניות במקרים סוציאליים או רפואיים מיוחדים בהתאם לנוהל ועדת חריגים.¹⁷ כמו כן, קיימת על פי הנוהל, ועדת חריגים עליונה הדנה במקרים חריגים במיוחד, אשר לא נכללים באוכלוסיית היעד, לרבות בקשות של בני זוג הטוענים כי הם עוסקים בעיסוק (עבודה או לימודים) קבוע ומשמעותי שאינו כלול בהגדרת מבחני התמיכה. את הבקשה ניתן להגיש על גבי טופס פניה לוועדת חריגים בהתאם לנוהל המופיע באתר המשרד בכתובת:

<https://www.gov.il/he/service/application-exceptional-committee-to-set-special-discounts-on-daycares-tuition>

9. תחולה

תחולתם של מבחני תמיכה אלה היא מתחילת שנת הלימודים תשפ"ד, קרי מיום 1.9.23 או א' באלול תשפ"ד לפי העניין.

¹⁶ נספח טפסים נדרשים לצורך הגשת בקשה לתמיכה לשנה"ל תשפ"ד.

¹⁷ את הבקשה ניתן להגיש על גבי טופס פניה לוועדת חריגים בהתאם לנוהל המופיע באתר המשרד. בלינק שלהלן: <https://www.gov.il/he/service/application-exceptional-committee-to-set-special-discounts-on-daycares-tuition>

משרד העבודה

מנכ"ל משרד העבודה

תאריך

משרד העבודה

נספח טפסים נדרשים לצורך הגשת בקשה לתמיכה לשנה"ל תשפ"ד

על מנת להקל על ההורים בתהליך הגשת המסמכים ובהמשך להחלטת ממשלה מס' 1933¹⁸ הקים המשרד בשיתוף פעולה עם ממשל זמין והביטוח הלאומי ממשק Ask Once להעברת נתונים.

הממשק מקצר את ההליך הבירוקרטי לרוב ההורים על ידי מתן אפשרות לאישור העברת נתונים מהביטוח הלאומי למשרד העבודה בטופס הגשת הבקשה. על מנת לוודא בדיקה יסודית ושוויונית של בקשות הסבסוד ללא קשר לבחירת ההורים להעביר נתונים מן הביטוח הלאומי, עודכנו התאריכים עבורם מתבקשים ההורים לצרף מסמכים. עבור כל קבוצה באוכלוסיית היעד שעבורה ההורים יכולים להסתמך על הביטוח הלאומי מצוין אופן השימוש בנתוני הביטוח הלאומי עבור ההורים הבוחרים לאשר את העברת המידע והמסמכים הנדרשים לצירוף עבור ההורים ש בוחרים שלא לאשר את העברתו.

פירוט מסמכים הנדרשים לצרף לבקשה, בהתאם לנושא שאותו מבקשים להוכיח לשם קבלת התמיכה:

¹⁸ החלטת ממשלה מס' 1933 : שיפור העברת המידע הממשלתי והנגשת מאגרי מידע ממשלתיים לציבור

16 אגף בכיר עידוד תעסוקת הורים | labor.gov.il | go.gov.il/daycare

בנק ישראל 5 קריית הממשלה, ירושלים | טל. 03-9533300 | פניות הציבור. 074-7696498

א. שכירים – על פי סעיף 4(א)(1)(א) תת סעיף 1 וסעיף 4(ב)(1)(א)

1) הורה שאישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

כללי - על מנת לקבל הכרה כשכיר על הנתונים בביטוח לאומי להעיד כי ההורה עבד לפחות 3 חודשים רצופים כשכיר. ככל והבקשה מוגשת עד דצמבר 2023 - ייבחנו נתוני הביטוח הלאומי בין החודשים ינואר 2023 - יוני 2023. ככל ואין מידע על המעסיק בביטוח הלאומי – יידרש ההורה להעביר נתונים בדומה להורה שלא אישר את העברת נתוני הביטוח הלאומי.

מצבים נוספים	
מצב	אופן בחינת המסמכים
כאשר הפעוט נכנס למסגרת לאחר תחילת שנת הלימודים - לאחר חודש דצמבר	ייבחנו נתוני ההכנסה של ההורים המדווחים לביטוח הלאומי לחודשים ינואר 2023 - דצמבר 2023
עבודה ביותר ממקום אחד	ייבחנו נתוני ההכנסה של ההורים המדווחים לביטוח לאומי כל מקומות העבודה.
הורה שהתחיל לעבוד במקום עבודה חדש - כך שאין מידע על העסקתו בנתוני הביטוח הלאומי בחודשים האמורים לעיל.	יצרף את התלוש של חודש העבודה הראשון המלא ויקבל על פיו דרגה זמנית ל-3 חודשים (החל מחודש העבודה הראשון המלא). לאחר שסיים 3 חודשי עבודה יצרף את שני התלושים הנוספים ועל פיהם תיקבע דרגתו הקבועה, רטרואקטיבית מחודש העבודה הראשון המלא (או מחודש כניסת הפעוט למסגרת, המאוחר מביניהם). אם לא יצרף שני תלושים נוספים כנדרש, תבוטל זכאותו לתמיכה רטרואקטיבית ותיקבע דרגת זכאות 12. יובהר, כי תאריך תחילת העבודה ייקבע בהתאם למועד שמדווח בתלוש השכר בלבד.
הורה ששהה בחודשים האמורים לעיל בחופשת לידה באופן המונע ממנו זכאות על בסיס שלושה חודשי עבודה רציפים.	ראו מטה - חופשת לידה.

(2) הורה שלא אישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

3 תלויים רצופים לחודשי עבודה מלאים בין החודשים ינואר 2023 - יוני 2023.

ככל שיבחרו יוכלו הורים להגיש תלוש אחד בתוך שנת המס הכולל נתונים מצטברים של שלושה חודשי עבודה רצופים לפחות, ולפיהם, יחושב ממוצע הכנסות.

מצבים נוספים	
מצב	מענה
כאשר הפעוט נכנס למסגרת לאחר תחילת שנת הלימודים - לאחר חודש דצמבר	במידה וההורה לא משתמש בנתוני הביטוח הלאומי: 3 תלויים רצופים לחודשי עבודה מלאים בין החודשים יולי 2023 - דצמבר 2023. ככל שיבחרו יוכלו הורים להגיש תלוש אחד בתוך שנת המס הכולל נתונים מצטברים של שלושה חודשי עבודה רצופים לפחות, ולפיהם, יחושב ממוצע הכנסות.
עבודה ביותר ממקום אחד	במידה וההורה לא משתמש בנתוני הביטוח הלאומי: יצרף תלויים נדרשים מכל מקומות העבודה.
הורה שהתחיל לעבוד במקום עבודה חדש - כך שאין מידע על העסקתו בנתוני הביטוח הלאומי בחודשים האמורים לעיל ואין לו שלושה תלויים בחודשים האמורים לעיל.	יצרף את התלוש של חודש העבודה הראשון המלא ויקבל על פיו דרגה זמנית ל-3 חודשים (החל מחודש העבודה הראשון המלא). לאחר שסיים 3 חודשי עבודה יצרף את שני התלויים הנוספים ועל פיהם תיקבע דרגתו הקבועה, רטרואקטיבית מחודש העבודה הראשון המלא (או מחודש כניסת הפעוט למסגרת, המאוחר מביניהם). אם לא יצרף שני תלויים נוספים כנדרש, תבוטל זכאותו לתמיכה רטרואקטיבית ותיקבע דרגת זכאות 12. יובהר, כי תאריך תחילת העבודה ייקבע בהתאם למועד שמדווח בתלוש השכר בלבד.
הורה ששהה בחודשים האמורים לעיל בחופשת לידה באופן המונע ממנו זכאות על בסיס שלושה חודשי עבודה רציפים.	ראו מטה - חופשת לידה.

הערות

- הורה, שתלוש השכר שלו מורכב ממספר עמודים – עליו לצרף את כל העמודים.
- הורה יכול לצרף לבקשה מקוונת להשתתפות המדינה בשכר לימוד תלויים עדכניים יותר ובלבד שהתלוש הראשון מבין השלושה יהיה לכל המאוחר לחודש התואם לחודש כניסת הפעוט למסגרת.
- היה והורה צירף לבקשה מקוונת להשתתפות המדינה בשכר לימוד יותר משלושה תלויי שכר – המשרד יבצע חישוב זכאות עפ"י 3 תלויי שכר העדכניים ביותר.

ב. עצמאי – על פי סעיף 4(א)(1)(א) תת סעיף 2 וסעיף 4(ב)(1)(ב)

3) הורה שאישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

כללי - על מנת לקבל הכרה כעצמאי על הנתונים בביטוח לאומי להעיד כי ההורה עבד לפחות 3 חודשים רצופים כעצמאי. הנתונים ייבחנו את כל שנת 2022. ככל ואין מידע על העסק בביטוח הלאומי, או שמידע מספק על ההכנסות וחודשי העבודה לא נכלל בממשק של הביטוח הלאומי – יידרש ההורה להעביר נתונים בדומה להורה שלא אישר את העברת נתוני הביטוח הלאומי.

4) הורה שלא אישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

כללי – אישור של רואה חשבון (בהתאם לנספחים 3 ו-4 במבחני התמיכה), או מיועץ מס (נספח 10 במבחני התמיכה).

מצבים נוספים	
מצב	מענה
עצמאית בעסק חדש	יצרף רק המסמכים הבאים: המועד הקובע לעניין ההבחנה בין עסק ותיק או עסק חדש: עסק, שנפתח ביום 2022/09/1 ואילך - ייחשב לעסק חדש. הורה בעל עסק חדש, שבמועד כניסת הפעוט למסגרת אין לו עדיין אישור הכנסות בגין 3 חודשים מלאים לכל הפחות כאמור, יצרף אישור הכנסות עבור החודש הראשון ויקבל על פיו דרגה זמנית ל-3 חודשים החל מחודש זה. לאחר שסיים 3 חודשי פעילות מלאים, יצרף אישור הכנסות בגין 3 חודשים ועל פיו תיקבע דרגתו הקבועה, רטרואקטיבית מחודש פתיחת העסק (או מחודש כניסת הפעוט למסגרת, המאוחר מביניהם). אם לא יצרף אישור הכנסות בגין 3 חודשים מלאים לכל הפחות כנדרש, תבוטל זכאותו לתמיכה רטרואקטיבית.
בן זוג עוזר	יצרף את אישור רו"ח או יועץ מס על כך שהוא עוזר בעסק בן הזוג, לרבות מועד הצטרפותו כעוזר. המסמך ייחתם ע"י רו"ח/יועץ מס (חתימה וחותמת).
עצמאית המנהלת/משפחתון מוכר ע"י המשרד	תמציא אישור מהמפעיל/זכאין בדבר הכנסותיה/ו בהתאם לטופס ייעודי שיינתן ע"י רשות/זכאין

ג. עבודה במשק בית – על פי סעיף 4(א)(1)(א) תת סעיף 2 וסעיף 4(ב)(1)(ב)

5) הורה שאישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

על מנת לקבל הכרה על עבודה במשק בית על הנתונים בביטוח לאומי להעיד כי ההורה עבד לפחות 3 חודשים רצופים כעובד במשק בית. ככל והבקשה מוגשת עד דצמבר 2023 - ייבחנו נתוני הביטוח הלאומי בין החודשים ינואר 2023 - יוני 2023. ככל והבקשה מוגשת לאחר דצמבר 2023 תיבחן התקופה שבין יולי 2023 לדצמבר 2023.

6) הורה שלא אישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

אישור מביטוח לאומי או שובר תשלום דמי ביטוח לאחר תשלום.

הערות:

- על האישורים האמורים להיות בגין 3 חודשים רצופים בהתאם למפורט בסעיף 1 לעיל.
- הורה יכול לצרף לבקשה מקוונת להשתתפות המדינה בשכר לימוד תלויים עדכניים יותר ובלבד שהתלוש הראשון מבין השלושה יהיה לכל המאוחר לחודש התואם לחודש כניסת הפעוט למסגרת.
- מי שעובד ביותר ממקום עבודה אחד – יצרף את המסמכים הנדרשים מכל אחד ממקומות העבודה.

משרד העבודה

ד. חבר קיבוץ/מושב שיתופי, לרבות קיבוץ עירוני - סעיף 4(א)(1)(א) תת סעיף 7 וסעיף 4(ב)(1)(ז) למבחני התמיכה

יעבירו אישור הקיבוץ/המושב בדבר מעמדו, עבודה והכנסות (בהתאם לנספח 9 למבחני התמיכה) על כל הורה, המתגורר ביישוב שהוא קיבוץ/מושב שיתופי, בין אם הוא חבר בו ובין אם לאו, להמציא את האישור. כאמור באישור – ככל וההצהרה מבוססת על שנת המס 2021 תיקבע עבורו דרגה זמנית. הורה שאינו חבר בקיבוץ/מושב שיתופי או מי שהינו חבר בעצמאות כלכלית – יידרש למלא בטופס אך ורק את החלק, המתייחס למעמדו בקיבוץ/מושב (אין למלא את יתר הסעיפים המתייחסים להכנסות).

ה. שכירים, בעלי שליטה בחברה - סעיף 4(א)(1)(א) תת סעיף 1 וסעיף 4(ב)(1) תת סעיף א' למבחני התמיכה

יעבירו אישור על הכנסות מחברה מרואה חשבון על 3 חודשים רצופים מלאים בתקופה כאמור בסעיף 1 בטבלה זו (בהתאם לנספח מס' 5 למבחני התמיכה).

ו. עיסוק במחקר במסגרת מלגה - סעיף 4(א)(1)(א) תת סעיף 5 וסעיף 4(ב)(1)(ה) למבחני התמיכה

יש לצרף:

- אישור על עבודת מחקר הכולל גובה מלגה.
- הורה, המקבל מלגה באמצעות תלושי מלגה, יצרף 3 תלושי מלגה רצופים החל מתחילת שנת הלימודים (01/09/2023) או ממועד קבלת הזכאות למלגה.

ז. שנת שבתון – סעיף 4(א)(1)(א) תת סעיף 6 וסעיף 4(ב)(1)(א) תת סעיף ו' למבחני התמיכה

יצרף ההורה:

- אישור מעסיק אודות היציאה לשבתון (בהתאם לנספח מס' 2 למבחני התמיכה).
 - תלוש שכר מצטבר הכולל את החודשים אפריל מאי ויוני של שנת הלימודים שקדמה למועד תחילת שנת השבתון.
- אם עובד במקביל לשבתון – יידרש לצרף בנוסף:
- אישור מעסיק אודות היציאה לשבתון (בהתאם לנספח מס' 2 למבחני התמיכה).
 - 3 תלושי שכר לחודשים 9-11/2023 לחודשי עבודה מלאים מהעבודה הנוספת (או תלוש יחיד הכולל בנתונים מצטברים את חודשים אלו).

משרד העבודה

ח. נכות / אבטלה / הבטחת הכנסה - סעיף 4(א) וסעיף 4(ב) (3-5) למבחני התמיכה

(7) הורה שאישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

יבחנו נתוני הביטוח הלאומי בין החודשים ינואר 2023 - יוני 2023. ככל והבקשה מוגשת לאחר דצמבר 2023 תיבחן התקופה שבין יולי 2023 לדצמבר 2023.

(8) הורה שלא אישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

אישור מהמוסד לביטוח לאומי המוכיח את הזכאות לקצבה/גמלה. על אישור נכות להיות עבור השנה הקלנדרית הלועזית בה מתחילה שנת הלימודים. יודגש כי במקרים של נכות זמנית ואבטלה תיקבע דרגה זמנית עד לתאריך סיום הזכאות או עד לניצול מכסת ימי הזכאות בהתאמה. לאחר מכן יצטרך ההורה להוכיח מחדש את זכאותו לפי אחת מעילות הזכאות על מנת להמשיך לקבל סבסוד.

פירוט אישורים נדרשים – הורים שלא אישרו העברת מידע מהבט"ל	
סוג קצבה	מסמך או אישור
נכות	על האישור לכלול אחוזי נכות, סוג נכות (האם נכות כללית, מעבודה או ממשרד הביטחון).
נכות זמנית	על האישור לכלול מועד תחילה וסיום הזכאות, אחוזי הנכות.
אבטלה	על האישור לכלול מועד תחילת הזכאות, מכסת ימי הזכאות לדמי אבטלה וגובה דמי אבטלה.
הבטחת הכנסה	על האישור לכלול גובה הגמלה ואת פירוט חודשי הזכאות.

ט. לימודים - סעיף 4(א)(2) וסעיף 4(ב)(2) למבחני התמיכה

כללי

אישור לימודים רשמי מטעם מוסד הלימודים (לרבות חתימה וחותמת).

מצבים נוספים	
מצב	מענה
לימודים תורניים	נספח 8 – אישור לימוד במוסדות תורניים
הכשרה מקצועית	יש לצרף אישור כי מדובר בלימודים מפקחים או ממומנים ומפקחים על ידי משרד ממשלתי אחר בנוסף יש לציין ע"ג האישור מועד תחילה וסיום הקורס/ לימודי המקצוע. ככל שאורך הקורס פחות משנת הלימודים תקבע דרגה זמנית עד תום הקורס.
הוכחת שעות התנסות מעשית המחייבת לשם קבלת התואר	אישור לימודים בו מצוין סך שעות ההתנסות המעשית השבועית הנדרשת, כולל אישור כי התנסות זו מחויבת לשם קבלת התואר.
הורה לומד, שנרשם ללימודים לאותה שנת הלימודים שאלה רשום הפעוט ואין לו במועד תחילת שנת הלימודים אישור לימודים ותכנית לימודים	יציג בשלב ראשון: אישור הרשמה או קבלה ללימודים, קבלה על תשלום שכר לימוד. על בסיס מסמכים אלו תינתן לו דרגה זמנית בלבד וזאת לתקופה של חודשיים: ספטמבר – אוקטובר של השנה הקלנדרית הלוועזית בה מתחילה שנת הלימודים. לצורך קביעת דרגת זכאות קבועה על ההורה להעביר לא יאוחר מסוף חודש נובמבר של השנה הקלנדרית הלוועזית בה מתחילה שנת הלימודים אישור לימודים רשמי ותכנית לימודים רשמית, המאושרים על ידי מוסד הלימודים (לרבות חתימה וחותמת), וכוללים את מספר שעות הלימוד השבועיות וסוג התואר הנלמד. הורה שלא יציג אישור לימודים ותוכנית לימודים כאמור - תתבטל דרגתו הזמנית ותקבע לו דרגה קבועה בהנחה שאינו בגדר "הורה לומד" על כל המשתמע מכך, רטרואקטיבית מחודש ספטמבר.
הורה הלומד באוניברסיטה הפתוחה	יצרף: אישור הרשמה וקבלה על תשלום עבור 3 קורסים לפחות לסמסטר א'. תקבע לו דרגה זמנית עד חודש מרץ. לשם המשך הזכאות מחודש מרץ ואילך יש לצרף אישור הרשמה וקבלה עבור 3 קורסים בסמסטר ב' ואישור על כך שלמד בפועל 3 קורסים בסמסטר א'.

י. עולה חדש / תושבת חוזר - סעיף 5(ה)(1) למבחני התמיכה

9) הורה שאישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

ככל ומופיע בנתוני הביטוח הלאומי כזכאי לקבלת הבטחת הכנסה בשל היותו עולה חדש – יוכר כעולה חדש.

10) הורה שלא אישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי

יצרף ההורה תעודת עולה / תעודת תושב חוזר

מצבים נוספים	
מצב	מענה
לומד באולפן	הורה, הלומד באולפן יצרף אישור לימודים באולפן, הכולל מספר שעות לימוד ומועד תחילה וסיום הלימודים.
הכשרה מקצועית	יש לצרף אישור כי מדובר בלימודים מפקחים או ממומנים ומפקחים על ידי משרד ממשלתי אחר בנוסף יש לציין ע"ג האישור מועד תחילה וסיום הקורס/ לימודי המקצוע.
קבלת זכאות ייחודית בשל היות העולה / תושב חוזר / דורש עבודה בשירות התעסוקה או משרד העלייה והקליטה	יש לצרף אישור רשמי על כך משירות התעסוקה או ממשרד העלייה והקליטה.

משרד העבודה

יא. הורה המשרת בשירות חובה - סעיף 4(א)(5) וסעיף 4(ב)(6) למבחני התמיכה

(11) הורה שאישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

לא יידרש להמציא מסמכים נוספים.

(12) הורה שלא אישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

תלושי משכורת בגין שירות חובה (שכר חובה) וזאת בגין 3 חודשים רצופים בהתאם למפורט בסעיף 1 לעיל.

יב. הורה, המשרת שירות לאומי – אזרחי או שירות לאומי – סעיף 4(א)(5) וסעיף 4(ב)(7) למבחני התמיכה

(13) הורה שאישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

לא יידרש להמציא מסמכים נוספים.

(14) הורה שלא אישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

למשרתי שירות לאומי- אזרחי: אישור רשמי מהרשות/מנהלת לשירות לאומי- אזרחי, הכולל תאריך תחילת שירות, תאריך סיום שירות צפוי וגובה דמי כלכלה.
למשרתי שירות לאומי: אישור רשמי מהגוף המוכר שדרכו הוא מופנה למקום השירות הכולל תאריך תחילת שירות, תאריך סיום שירות צפוי וגובה דמי כלכלה.

יג. הורה יחיד - סעיף 4(ג) למבחני התמיכה

כללי – יצרף ההורה תצהיר הורה יחיד חתום (בהתאם לנספח מס' 1 למבחני התמיכה).

מצבים נוספים	
מצב	מענה
גירושין	יצרף ההורה ספח ת.ז.
פירוד ללא גירושין	פסק דין מזונות, החתום בחותמת שופט/בית הדין הרלוונטי/בית המשפט. ככל שיצורף לפסק הדין הסכם בין בני הזוג – ייחתם אף הוא בחותמת כאמור בכל עמודי ההסכם.
פירוד ללא גירושין לתקופה של שנה לפחות	אישור רשמי על פתיחת הליך גירושין מבית הדין הרלוונטי/בית המשפט.
עגונה	אישור מבית הדין, כי האם הוכרה כעגונה וחלפו שנתיים מיום ההכרה.
מי שחיה בנפרד מבן זוגה, ושהתה במקלט לנשים מוכות 90 ימים לפחות	אישור מהמחלקה לשירותים חברתיים או המקלט על כך ששהתה במקום מוגן, לרבות ת.ז. האם והמועדים בהם שהתה. האישור יהיה חתום בחתימה וחותמת העו"ס המטפל.
עולה חדש/ה שנמצא/ת בארץ למעלה משנה ופחות משנתיים ובן/בת זוגה לא עלה/תה לארץ ואף אינו/ה שוהה בה, ואין לו/לה בן זוג אחר	הצהרה מס' 2 (עולה נשוי/נשואה בלי בן/בת זוג) של המשרד לקליטת עליה, חתומה ע"י משרד לקליטה עליה כנדרש.
גירושין במהלך שנת הלימודים	ספח ת.ז. עם סטטוס אישי מעודכן ותעודת גירושין.
הורה עם ילד במשמורת משותפת למשק בית עם שני מפרנסים	אישור רשמי/פסק דין מבית המשפט/בית הדין הרלוונטי על המשמורת או הסכם גירושין מאושר ע"י בית המשפט/בית הדין הרלוונטי. למשק בית עם שני מפרנסים כל ילד במשמורת משותפת מזוגיות קודמת יוסיף כמחצית הנפש למניין ספירת הנפשות במשק הבית.
הורה המשלם דמי מזונות (לרבות שאינו חד-הורי)	אישור רשמי/פסק דין מבית המשפט/בית הדין הרלוונטי על תשלום המזונות או הסכם גירושין מאושר ע"י בית המשפט/בית הדין הרלוונטי. כל ילד עבורו ההורה משלם מזונות יוסיף כמחצית הנפש למניין ספירת הנפשות של משק הבית.

מצבים המזכים בדרגה זמנית / העברה אוטומטית לועדת חריגים	
מצב	מענה
מי ששהתה במקלט לנשים מוכות	דרגה זמנית לשישה חודשים ממועד היציאה מהמקלט – בכפוף לצירוף תצהיר עו"ס מהרווחה/עו"ד.
מי שפתחה תיק לגירושין	דרגה זמנית לחצי שנה ממועד פתיחת התיק בבית המשפט – בכפוף לצירוף אישור על פתיחת תיק.
בחלופי הדרגה הזמנית ובאי-עמידה במצבים המפורטים בעמוד זה לצורך קבלת דרגה קבועה	בקשת הסבסוד תועבר אוטומטית לועדת חריגים.

יד. הורה יחיד "מגביר עבודה"

כללי - יצרף ההורה תצהיר בהתאם לנספח 11 למבחני התמיכה, וכן מסמכים המעידים על הגדלת והיקף שעות עבודתו/לימודיו, ומראים כי 8 החודשים טרם הגשת הבקשה, הגדיל את עבודתו ו/או לימודיו ב-10 ש"ש והיקף עבודתו לא פחת מ-20 ש"ש לפחות והוא עדיין עומד בהיקף המוגדל. המסמכים הנדרשים – 2 תלושים לפני ההגברה ו-2 תלושים לאחר ההגברה.

מצבים נוספים	
מצב	מענה
ההורה החליף מקום עבודה	החלפת מקום עבודה לא מונעת זכאות, ככל וההורה עומד בתנאים האמורים לעיל.
ההורה יצא מתקופה של אבטלה/חל"ת	ככל וההורה עומד בתנאים האמורים לעיל – גם יציאה מתקופה של שלושה חודשים ומעלה של אבטלה או חל"ת תזכה בתוספת.
ההורה חזרה מחופשת לידה	חזרה מחופשת לידה בפני עצמה לא מזכה בדרגה כמגבירת עבודה.
ההורה הייתה בחופשת לידה באמצע תקופת ההגברה	יש להשוות את שעות העבודה/לימודים לפני חופשת הלידה לאלו שלאחר הגברת העבודה.
ההורה הגבירה עבודה לפני כניסת הפעוט למסגרת ומוכיחה זאת 8 חודשים לאחר ההגברה	התוספת עבור הגברת העבודה תינתן רטרואקטיבית ממועד כניסת הפעוט למסגרת.
האם הגבירה עבודה בשנת הלימודים הקודמת (תשפ"ג)	לא תוכר האם כמגבירת עבודה בשנה אלא אם תראה כי הגבירה את עבודתה ביחס להיקף השעות בסוף תהליך הגברת העבודה בשנת תשפ"ג.

דוגמאות להמחשה בלבד¹⁹:

1. אם מגישה בקשה בחודש אוגוסט 2023. האם עברה מעבודה בחצי משרה (כ-21 ש"ש) למקום עבודה אחר במשרה מלאה (42 ש"ש) בחודש אפריל 2023. על האם לצרף את התלושים – נובמבר 2022, דצמבר 2022, יולי 2023, אוגוסט 2023. האם תוכר כמגבירת עבודה.

2. אם מגישה בקשה לעדכון הדרגה כמגבירת עבודה בחודש נובמבר 2023. ילד רשום במסגרת מתחילת שנת הלימודים (01.09.2023). האם תצרף את תלושי השכר של החודשים – נובמבר 2023, אוקטובר 2023, מרץ 2023 ופברואר 2023. ככל וההפרש בשעות בין התלושים של נובמבר ואוקטובר לאלו של מרץ ופברואר מעיד על הגברת תוכר האם כמגבירת עבודה ודרגתה תעודכן רטרואקטיבית מתחילת שנת הלימודים.

¹⁹ תחת ההנחה שההורה עומד בתנאים המקדימים – משק בית חד-הורי, והכנסה לנפש עד 2,100 ₪ בחודש. לצורך הפטות בלבד – דוגמאות על הורים שכירים.

טו. חופשת לידה – סעיף 5(ד) (3)(ט) למבחני התמיכה

15) הורה שאישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

נתוני הבט"ל יכילו את תאריך תחילת הזכאות לדמי לידה, גובה דמי הלידה ותאריך סיום הזכאות לדמי לידה. גובה דמי הלידה יהוו הכנסת האם לצורך חישוב הכנסה לנפש. ככל וההורה היה בשמירת היריון יעידו על כך נתוני הביטוח הלאומי וככל ששולמה גמלה לשמירת היריון – הגמלה תחשב להכנסה בתקופת שמירת ההיריון.

16) הורה שלא אישר העברת נתונים מהביטוח הלאומי:

ההורה יצרף ספח ת.ז. עם הילוד החדש, וכן את שלושת תלושי השכר האחרונים לפני חופשת הלידה. ככל שיבחרו, יוכלו הורים להגיש את התלוש האחרון טרם צאתה של האם לחופשת לידה הכולל נתונים מצטברים של שלושה חודשי עבודה רצופים לפחות, ועל פי נתונים אלו יחושב ממוצע הכנסות.

מצבים נוספים	
מענה	מצב
תיקבע דרגת זכאות 12 מהחודש שלאחר סיום חופשת הלידה עד לקבלת תלוש שכר עדכני לחודש עבודה מלא. כאשר יציג תלוש שכר עדכני לחודש עבודה מלא, תעודכן דרגתו בהתאם לחישוב ההכנסה לנפש החל מתחילתו של אותו חודש.	במידה ולא חזר ההורה לעבודה בתום 15 שבועות (או יותר מכך אם זכאי לכך מפורשות בחוק)
יידרש להמציא תלוש שכר שלם עדכני לצורך קבלת דרגה זמנית.	ההורה חזר לעבודה מחופשת לידה
יוכל להציג אישור ממעסיק על המשך העסקה בהיקף דומה במקום תלוש שכר.	הורה עם דרגה לפני היציאה לחופשת לידה
ככל שנגמרו להורה ימי מחלה במהלך שמירת ההיריון - יציג ההורה אישור מהביטוח הלאומי על קבלת גמלה לשמירת היריון. הגמלה תספר להורה כהכנסה בתקופה של הזכאות לגמלה.	שמירת היריון

משרד העבודה

תצהירים, הצהרות וטפסים

29 אגף בכיר עידוד תעסוקת הורים | go.gov.il/daycare | labor.gov.il

בנק ישראל 5 קריית הממשלה, ירושלים | טל. 03-9533300 | פניות הציבור. 074-7696498

משרד העבודה

תשפ"ד

נספח מס' 1 למבחני התמיכה

תצהיר - הורים יחידים

לתשומת לב: חובה למלא את כל השדות בטופס. אי מילוי הטופס יגרום לעיכוב בטיפול

אני, הח"מ,

שם פרטי ומשפחה

מס' ת.ז. בן 9 ספרות

כתובת, לרבות יישוב

מצהיר/ה בזאת כדלקמן:

הנני תושב/ת ישראל ובהחזקתי ילד/ים שאותו/אותם רשמתי למעון/משפחתון/צהרון.

מתקיים בי אחד מאלה (סמך/י X בסעיף הרלוונטי):

1. ☐ אינני נשוי/אה ואין אדם הידוע בציבור כבן זוגי/בת זוגתי.
2. ☐ הנני נשוי/אה ומתקיים בי האמור באחת מפסקאות המשנה (א)-(ה), ובתנאי שאין אדם אחר הידוע בציבור כבן זוגי/בת זוגתי:
 - ☐ (א) פתחתי לפני שנה ויותר בהליך על פי דין להשתחרר מקשר הנישואין מבן זוגי/בת זוגתי ואני חיה/נפרד ממנו/ה. רצ"ב אישור הפתיחה בהליך האמור.
 - ☐ (ב) אני חיה/נפרד מבן זוגי/בת זוגתי ויש בידי פסק דין לגבי מזונות. רצ"ב פסק המזונות.
 - ☐ (ג) אני עגונה, כמשמעותה בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995. רצ"ב אישור מבית הדין
 - ☐ (ד) אני חיה/נפרד מבן זוגי, שהיתי במקלט לנשים מוכות 90 ימים לפחות, מתוך תקופה של שנים עשר חודשים שתחילתה ביום הראשון לשהותי במקלט כאמור, פתחתי בהליך על פי דין להשתחרר מקשר הנישואין ופעלתי במסגרת הליך זה במשך שישה חודשים לפחות; אישה תהא פטורה מפתחת הליך כאמור אם המחלקה לשירותים חברתיים אישרה כי יש בכך כדי לסכן את חייה או את חיי ילדה;
 - ☐ (ה) אני עולה חדש שנמצא/ת בארץ למעלה משנה ופחות משנתיים ובן-זוגי לא עלה לארץ ואף אינו שוהה בה, ואין לי בן זוג אחר;

תצהיר זה ניתן במסגרת בקשתי למשרד העבודה עבור ילדי השוהה במעון/משפחתון/צהרון.

ידוע לי כי אהיה חייב/ת לדווח למשרד העבודה על כל שינוי שיחול בנתונים שלעיל. במקרה של

אי מסירת דיווח על שינויים – אהיה חייב/ת להשיב באופן מיידי את כל סכום התמיכה, מן המועד בו לדעת המשרד חל השינוי

במצבי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. אני מצהיר/ה, כי הנתונים שמסרתי הינם נכונים ומדויקים. ידוע לי כי עליי לומר את האמת

כולה ואת האמת בלבד וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק.

חתימת המצהיר

תאריך

משרד העבודה

תשפ"ד

נספח מס' 2 למבחני התמיכה

אישור אודות שנת שבתון*

לתשומת לב: חובה למלא את כל השדות בטופס. אי מילוי הטופס יגרום לעיכוב בטיפול

הריני לאשר כדלקמן:

1. עיסוק:

מר/גב'

שם ושם משפחה של
העובד/ת

מס' ת.ז. של העובד/ת בן 9
ספרות

תפקיד העובד/ת

2. שנת שבתון:

העובד/ת נמצא/ת בחופשה ללא תשלום למטרת השתלמות מטעם הקרן (שנת שבתון)

[יש לציין תאריך מלא –
יום, חודש ושנה]

לשנה"ל

עד תאריך

מתאריך

3. היקף שנת שבתון:

לעובד/ת אושרה שנת שבתון מלאה / חלקית (הקף בעיגול).

במקרה של שנת שבתון חלקית – מספר השעות שאושר לשבתון הינו _____ שעות.

הריני לאשר כי כל הפרטים והעובדות במסמך זה הינם נכונים ומדויקים.

חותמת

חותימה

תאריך

*עובדי הוראה, המועסקים ע"י משרד החינוך - ימציאו אישור מטעם משרד החינוך ולא נדרשים למלא טופס זה.
הטופס מיועד לעובדי הוראה, שאינם מועסקים ע"י משרד החינוך וייחתם בידי הנהלת רשת החינוך בה מועסק עובד הוראה.

משרד העבודה

נספח מספר 3 למבחני התמיכה - לבעלי עסקים עצמאיים

נוסח דוח בלתי מבוקר על הכנסותיו של העוסק המורשה²⁰ למילוי על ידי הלקוח

יוגש בפורמט המצ"ב כשהוא חתום על ידי הבעלים של העסק או על ידי מי שחתום על הדיווח השנתי האחרון למס הכנסה וימוען למשרד העבודה.

שנת הלימודים תש____ "____²¹

בלתי מבוקר

לכבוד,

משרד העבודה

א.ג.נ;

הנדון: _____ [כאן יובא שם העוסק המורשה]²⁰ (ע.מ.)

²⁰(להלן: "העסק"²⁰) - דוח על הכנסה החייבת במס בלתי מבוקר מהעסק לתקופה²²

שהתחילה ביום _____/_____/_____] והסתיימה ביום _____/_____/_____ [כאן יובא מספר החודשים

הרלוונטיים והיום האחרון בו הם מסתיימים אליהם מתייחסים הנתונים להלן] (להלן: "התקופה") לצורך הגשת בקשה

לתמיכה בתשלום שכ"ל עבור מסגרות לגיל הרך המוכרות ע"י המשרד (מעונות יום, משפחתונים

וצהרונים) לצורך הגשת בקשה לתמיכה בתשלום שכ"ל עבור מסגרות לגיל הרך בפיקוח משרד העבודה, הריני להצהיר כי

למיטב ידיעתי ואמונתי כדלהלן:

1. פרטי העסק:

בעל עסק / שותף / בן זוג עוזר²³

מעמד בעסק (הקף בעיגול)

מס' ת.ז. בן 9 ספרות

שם ושם משפחה

כתובת העסק

שם העסק

תאריך תחילת המעמד
בן זוג עוזר בעסק

תאריך פתיחת העסק:
מס הכנסה:

/ /

מס ערך מוסף:

/ /

2. מצ"ב חישוב בלתי מבוקר של ההכנסה החייבת במס (כולל תיאומים למס הכנסה, כגון הפסדים מועברים, וללא ניכוי בגין תשלומי ביטוח לאומי והפרשות סוציאליות) בהתאם לנתוני הנהלת חשבונות הבלתי מבוקרים של העסק⁶ לתקופה, (להלן: "הדוח הבלתי מבוקר"):

א. ההכנסה החייבת במס מעסק בתקופה הסתכמה לסך של _____ ש"ח.

ב. ההכנסה החייבת במס שאינה מעסק (כגון: שכר דירה, דיבידנד וכיו"ב) בתקופה הסתכמה לסך של _____ ש"ח.

תאריך

חתימה

שם בעל העסק

²⁰ אם מדובר בישות שאינה מאוגדת "כעוסק מורשה", יש להשתמש במונח המשפטי המתאר את הישות.

²¹ כאן תמולא שנת הלימודים הרלוונטית נשוא הבקשה.

²² תמולא התקופה הרלוונטית בהתאם לסעיף 1 בטבלת המסמכים הנדרשים.

²³ ימולא רק כאשר קיים בעסק "בן זוג עוזר" כהגדרתו בסעיף 39 לפקודת מס הכנסה.

משרד העבודה

נספח מספר 4 למבחני התמיכה - לבעלי עסקים עצמאיים

נוסח דוח בלתי מבוקר של רואה החשבון על הכנסותיו של העוסק המורשה²⁴

יוגש בפורמט המצ"ב כשהוא חתום על ידי רואה החשבון וימוען ללקוח לאחר שהבעלים של העסק אשר חתום על מסמכי ההתאגדות או על הדיווח השנתי האחרון למס הכנסה חתם על הדוח הבלתי מבוקר בנספח מספר 3 לעיל

שנת הלימודים תש____ "____²⁵

לכבוד²⁶,

א.ג.נ.;

הנדון: [כאן יובא שם העוסק המורשה]²⁴ (ע.מ.)
_____²⁴ (להלן: "העסק"²⁴) - דוח הכנסה החייבת במס בלתי מבוקר מהעסק
לתקופה²⁷ שהתחילה ביום ____/____/____ והסתיימה ביום ____/____/____
[כאן יובא מספר החודשים הרלוונטיים והיום האחרון בו הם מסתיימים אליהם
מתייחסים הנתונים להלן] (להלן: "התקופה") לצורך הגשת בקשה לתמיכה בתשלום שכ"ל עבור
מסגרות לגיל הרך המוכרות ע"י המשרד (מעונות יום, משפחתונים וצהרונים)

לבקשתך וכרואי החשבון המייצגים שלך, מצ"ב דוח על הכנסה החייבת במס בלתי מבוקר ובלתי סקור מיום
____ על הכנסותיך מהעסק¹⁰ שנחתם על ידך ביום _____, והמצ"ב בחומתנו לשם זיהוי בלבד,
הכולל חישוב בלתי מבוקר של הכנסה החייבת במס (כולל תיאומים למס הכנסה, כגון הפסדים מועברים, וללא ניכוי בגין
תשלומי ביטוח לאומי והפרשות סוציאליות) בהתאם לנתוני הנהלת חשבונות הבלתי מבוקרים של העסק²⁴ לתקופה,
המסומן בחומתנו לשם זיהוי בלבד (להלן: "הדוח הבלתי מבוקר").

דוח בלתי מבוקר זה נועד לצרכי הגשת מכתבנו זה על ידך לאגף בכיר לעידוד תעסוקת הורים במשרד העבודה לצורך הגשת
בקשה לקבלת תמיכה ממנו עבור מסגרות מוכרות לגיל הרך, ולצרכים אלה בלבד.

הדוח הבלתי מבוקר נערך [יתווסף במקרים בהם רואה החשבון מסייע ללקוח בעריכת הדוח: בסיוענו] ונחתם על ידך
בהתאם לנתוני הנהלת חשבונות בלתי מבוקרים של העסק²⁴ לתקופה שהופקו ממערכת הנהלת החשבונות שלו. הדוח הבלתי
מבוקר והנתונים בו הינם באחריות בעליו של העסק²⁴ ולא בוקרו או נסקרו על ידנו ולפיכך אין אנחנו מחויבים עליהם חוות
דעת של ביקורת.

מדוח זה עולה כי ההכנסה החייבת במס (כולל תיאומים למס הכנסה, כגון הפסדים מועברים, וללא ניכוי בגין תשלומי
ביטוח לאומי והפרשות סוציאליות) מעסק²⁴ בתקופה הסתכמה לסך של _____ ש"ח.

וכי ההכנסה החייבת במס שאינה מעסק (כגון: שכר דירה, דיבידנד וכיו"ב) בתקופה הסתכמה לסך של _____ ש"ח.

בכבוד רב,

תאריך: ____/____/____

²⁴ אם מדובר בישות שאינה מאוגדת "כעוסק מורשה", יש להשתמש במונח המשפטי המתאר את הישות.

²⁵ כאן תמולא שנת הלימודים הרלוונטית נשוא הבקשה.

²⁶ ימוען אל הלקוח.

²⁷ תמולא התקופה הרלוונטית בהתאם לסעיף 1 בטבלת המסמכים הנדרשים.

משרד העבודה

חתימה וחותמת רואי חשבון

שם העיר:

נספח מספר 5 למבחני התמיכה - לשכירים בעלי שליטה

נוסח דוח מיוחד של רואה החשבון במתכונת של "אישור" על הכנסותיו של שכיר בעל שליטה

יוגש בפורמט המצ"ב שהוא חתום על ידי רואה החשבון וממוען ללקוח, השכיר בעל השליטה

שנת הלימודים תש"____" 28

לכבוד²⁹,

א.ג.נ;

הנדון: (_____) [כאן יובא שם החברה]³⁰ (ע.מ.) (_____) (להלן: "החברה"³⁰) - דוח מיוחד של רואה חשבון על הכנסות ממשכורת ודיבידנד של

_____³¹ (בעל ת.ז.)³²

לתקופה³³ שהתחילה ביום ____/____/____ והסתיימה ביום ____/____/____ [כאן יובא מספר החודשים הרלוונטיים והיום האחרון בו הם מסתיימים אליהם מתייחסים הנתונים להלן] (להלן: "התקופה") לצורך הגשת בקשה לתמיכה בתשלום שכ"ל עבור מסגרות לגיל הרך המוכרות ע"י המשרד (מעונות יום, משפחתונים וצהרונים)

לבקשתך וכרואי החשבון המבקרים של החברה³⁰ שבנדון, בה אתה משמש כשכיר בעל שליטה ושלך, ולצרכי הגשת מכתבנו זה על ידך לאגף בכיר לעידוד תעסוקת הורים במשרד העבודה לצורך הגשת בקשה לקבלת תמיכה ממנו עבור מסגרות לגיל הרך, ולצרכים אלה בלבד, הרינו לאשר בהתאם לנתוני הנהלת חשבונות בלתי מבוקרים של החברה³⁰ לתקופה ולדיווחי החברה למס הכנסה ניכויים של החברה³⁰ לתקופה, כדלקמן:

1. הכנסותיך ממשכורת הסתכמו ל- _____ ש"ח בתקופה.

2. [אם רלוונטי] - משיכות דיבידנד הסתכמו ל- _____ ש"ח בתקופה.

בכבוד רב,

תאריך: ____/____/____

חתימה וחותמת רואי חשבון

שם העיר:

²⁸ כאן תמולא שנת הלימודים הרלוונטית נשוא הבקשה.

²⁹ ימוען אל הלקוח

³⁰ אם מדובר בישות שאינה מאוגדת "כחברה בערבון מוגבל", יש להשתמש במונח המשפטי המתאר את הישות.

³¹ כאן יובא שמו של בעל השליטה.

³² כאן יובא מספר תעודת הזהות של בעל השליטה.

³³ תמולא התקופה הרלוונטית בהתאם לסעיף 1 בטבלת המסמכים הנדרשים.

משרד העבודה

תשפ"ד

נספח מס' 6 למבחני התמיכה

אישור מעסיק

שאינו מנהל רישום שעות עבודה לגבי המועסק אצלו עפ"י סעיף 30 (א) 6 לחוק שעות

עבודה ומנוחה

לתשומת לב: חובה למלא את כל השדות בטופס. אי מילוי הטופס יגרום לעיכוב בטיפול

אני הח"מ

מספר ת.ז. / ח.פ. מעסיק / תיק ניכויים

שם המעסיק / בעל העסק

מאשר/ת ומצהיר/ה בזה כי

מר/גב'

מס' ת.ז. של העובד/ת בן 9 ספרות

שם ושם משפחה של העובד/ת

(יש לציין תאריך מלא – יום, חודש ושנה)

תאריך תחילת עבודה / / שנה חודש יום

מועסק/ת אצלי, ואיני מנהל רישום שעות עבודה לגביו. הריני לאשר כי כל הפרטים והעובדות לעיל זה הינם נכונים ומדויקים.

חותמת

חתימה

תאריך

הצהרת העובד

הריני להצהיר, כי שעות עבודתי היו כדלקמן:

שעות עבודה בחודש	ימי עבודה בחודש	חודש ושנה

הריני לאשר כי כל הפרטים והעובדות בהצהרתי הינם נכונים ומדויקים.

ת.ז. העובד/ת

שם ושם משפחה של העובד/ת

חתימה

תאריך

משרד העבודה

תשפ"ד

נספח מס' 7 למבחני התמיכה

הצהרת עובד/ת על סיום העסקה*

לתשומת לב: חובה למלא את כל השדות בטופס. אי מילוי הטופס יגרום לעיכוב בטיפול

אני, הח"מ,

שם ושם משפחה	מס' ת.ז. בן 9 ספרות	כתובת
--------------	---------------------	-------

מצהיר/ה בזאת כדלקמן:

סיימתי לעבוד אצל מעסיק

אנא ציין את שם המעסיק באופן
מדויק ותואם לתלושי השכר

תאריך סיום העסקה / / (יש לציין תאריך מלא – יום, חודש ושנה)

שנה חודש יום

הצהרה זו ניתנה במסגרת בקשתי לתמיכת משרד העבודה עבור ילדי השוהה במעון/משפחתון/צהרון. ידוע לי כי אהיה חייב/ת לדווח למשרד העבודה על כל שינוי שיחול בנתונים שלעיל. במקרה של אי מסירת דיווח על שינויים – אהיה חייב/ת להשיב באופן מיידי את כל סכום התמיכה, מן המועד בו לדעת המשרד חל השינוי במצבי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית.

אני מצהיר/ה, כי הנתונים שמסרתי הינם נכונים ומדויקים. ידוע לי כי עליי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק.

תאריך	חתימת המצהיר
-------	--------------

* עובדים, שברשותם אישור על סיום העסקה מטעם המעסיק או מכתב פיטורין - ימציאו אותם למוקד ולא נדרשים למלא הצהרה זו. הצהרה זו מיועדת לעובדים שאין ברשותם מסמך המעיד על סיום העסקה מטעם המעסיק.

משרד העבודה

תשפ"ד

נספח מס' 8 למבחני התמיכה

אישור לימודים במוסדות תורניים

לתשומת לב: חובה למלא את כל השדות בטופס. אי מילוי הטופס יגרום לעיכוב בטיפול

אני הח"מ, מאשר ומצהיר בזה כדלקמן:

התלמיד

שם ושם משפחה

מס' ת.ז. התלמיד בן 9 ספרות

לומד במוסדות תורניים

שם מוסד הלימודים

נא לציין
מספר

שעות לימוד
שבועיות

כתובת מלאה של מוסד הלימודים

טלפון מוסד הלימודים

תאריך תחילת הלימודים (יש למלא בעת
מעבר מוסד לימודים במהלך שנת הלימודים
בלבד)

שנה / חודש / יום

נא ציין
תאריך מדויק

תאריך

חתימה

חותמת

משרד העבודה

תשפ"ד

נספח מס' 9 למבחני התמיכה

אישור הקיבוץ/המושב השיתופי בדבר מעמד, עבודה והכנסות
לתשומת לב: חובה למלא את כל השדות בטופס. אי מילוי הטופס יגרום לעיכוב בטיפול

אני, הח"מ,

שם מנהל/ת קהילה / מזכיר/ה	מספר אגודת הקיבוץ / המושב	שם הקיבוץ / המושב
מאשר/ת, כי למיטב ידיעתי הפרטים והנתונים, הנכללים בהצהרת/ה של:		
שם ושם משפחה	מס' ת.ז. בן 9 ספרות	
שמעמד/ה בקיבוץ/מושב הינו	לא חברה	חברה בעצמאות כלכלית
הינם נכונים ומדויקים	חבר/ה בקיבוץ עירוני	
תאריך	חתימה	חותמת האגדה השיתופית

הצהרת חבר/ת קיבוץ/מושב שיתופי

אני, חבר/ה קיבוץ/מושב שיתופי, שפרטיו/ה מופיעים לעיל (נא סמן/י),

☐ עובד/ת _____ ימים בחודש, סה"כ _____ שעות שבועיות / שעות חודשיות

☐ נא ציין מספר שעות והקף בעיגול

☐ לומד/ת – יש לצרף אישורי לימודים ומסמכים נלווים בהתאם למסלול הלימודים כמפורט במבחני התמיכה.

הצהרה זו ניתנה במסגרת בקשתי לתמיכת משרד העבודה עבור ילדי השהה במעון/משפחתון/צהרון.

ידוע לי כי אהיה חייב/ת לדווח למשרד העבודה על כל שינוי שיחול בנתונים שלעיל.

במקרה של אי מסירת דיווח על שינויים – אהיה חייב/ת להשיב באופן מיידי את כל סכום התמיכה, מן המועד בו לדעת המשרד חל השינוי במצבי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. אני מצהיר/ה, כי הנתונים שמסרתי הינם נכונים ומדויקים. ידוע לי כי עליי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק.

תאריך	חתימת המצהיר
-------	--------------

הכנסת חבר קיבוץ/מושב שיתופי

הריני לאשר, כי ההכנסה החודשית של החברה/ה עפ"י שומת מס לשנת 2021 (לקביעת דרגה זמנית בלבד) / לשנת 2022 (לקביעת דרגה קבועה) / לשנת 2023 (לצורך עדכון דרגה)

עומדת על סך _____ ₪ ברוטו לשנת 2021 לשנת 2022 לשנת 2023
(נא הקף בעיגול את השנה הרלוונטית)

תאריך	חתימת וחותמת רואה חשבון המבקר
-------	-------------------------------

אגף בכיר לעידוד תעסוקת הורים | labor.gov.il | go.gov.il/daycare

בנק ישראל 5 קריית הממשלה, ירושלים | טל. 03-9533300 | פניות הציבור. 074-7696498

משרד העבודה

תשפ"ד

נספח מס' 10 למבחני התמיכה

אישור הכנסות מיועץ מס

לתשומת לב: חובה למלא את כל השדות בטופס. אי מילוי הטופס יגרום לעיכוב בטיפול

אני, הח"מ,

שם ושם משפחה	יועץ מס
טלפון	כתובת
מאשר/ת בזאת כדלקמן:	

1. פרטי העוסק והעסק:

אישור זה ניתן עבור בעלת/עסק או שותפה/בעסק או בן זוג עוזר בעסק*, שפרטיו ופרטי העסק כדלקמן:

שם ושם משפחה	מס' ת.ז. בן 9 ספרות	בעל עסק / שותף / בן זוג עוזר* מעמד בעסק (הקף בעיגול)
תאריך תחילת המעמד בן זוג עוזר בעסק*	שם העסק	כתובת העסק
תאריך פתיחת העסק במס הכנסה/מע"מ		

2. הכנסות:

סך הכל הכנסות חייבות במס מעסק ושאינן מעסק לתקופה

מחודש (ראה הסבר לעיל)	שנה	
ועד חודש (ראה הסבר לעיל)	שנה	כולל
עמדו על סך	שקלים חדשים (הכנסה חייבת לפי סעיף 2 לפקודת מס הכנסה)	

חתימת וחותמת יועץ מס / פירמה	תאריך
------------------------------	-------

* בן זוג עוזר – כהגדרתו בסעיף 39 לפקודת מס הכנסה.

תשפ"ד

נספח מס' 11 למבחני התמיכה

תצהיר הורה יחיד מגביר עבודה

לתשומת לב: חובה למלא את כל השדות בטופס. אי מילוי הטופס יגרום לעיכוב בטיפול

אני הח"מ, פרטים אישיים:

שם פרטי:	שם משפחה:	מס' תעודת זהות:
כתובת:		
נייד:		
דואר אלקטרוני:		

ומתקיים בי אחד מאלה (סמן X בסעיף הרלוונטי):

- () אני נשוי/נשואה ואין אדם הידוע בציבור כבן/ת זוגי ;
- () הנני נשוי ומתקיים בי האמור לעיל, ובתנאי שאין אדם אחר הידוע בציבור כבן זוגי (סמן X בתת סעיף הרלוונטי):
- ☐ (א) אני חיה/ה בנפרד מבן זוגי תקופה של שנתיים לפחות ופתחתי בהליך על פי דין להשתחרר מקשר הנישואין ופעלתי במסגרת הליך זה שנתיים לפחות ;
- ☐ (ב) אני עגונה, כמשמעותה בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 ;
- ☐ (ג) אני חיה בנפרד מבן זוגי, שהיתי במקלט לנשים מוכות 90 ימים לפחות, מתוך תקופה של שנים עשר חודשים שתחילתה ביום הראשון לשהותי במקלט כאמור, פתחתי בהליך על פי דין להשתחרר מקשר הנישואין ופעלתי במסגרת הליך זה במשך שישה חודשים לפחות ; (אישה תהא פטורה מפתיחת הליך כאמור אם לשכת הסעד אישרה כי יש בכך כדי לסכן את חייה או את חיי ילדה), או לחילופין אני נפגעת אלימות במשפחה כפי שהוכרה כהורה עצמאי בפסק דין _____ של בית הדין הארצי לעבודה ;
- ☐ (ד) אני עולה חדשה/ה שנמצאת בארץ למעלה משנה ופחות משנתיים ובן- זוגי לא עלה לארץ ואף אינו שוהה בה, ואין לי בן זוג אחר ;

אני מצהיר/ה כי:

- ☐ הגדלתי בתאריך _____ את היקף עבודתי/ לימודי ב-10 שעות שבועיות לפחות, ואני עובד/ת או עובד/ת ולומד/ת בהיקף של 20 שעות שבועיות לפחות כשכיר/ה או במסגרת עסק עצמאי בבעלותי.

- ☐ במידה והנני הורה עובד ולומד, הנני לומד/ת באחת ממסגרות הלימודים המצוינים בנוהל:

- סוג הלימודים: _____
- שם מוסד הלימודים: _____
- תאריכי הלימודים: _____
- מס' שעות שבועיות: _____
- הלימודים מתקיימים משעה: _____ ועד שעה: _____

תאריך: _____

חתימה: _____

תשפ"ד

נספח מס' 12 למבחני התמיכה

רשימת לימודים בהתאם לסעיף 5.2.א.4 למבחני התמיכה להשתתפות בשכר לימוד במעונות יום ומשפחתונים לשנת

הלימודים תשפ"ד

1. להלן רשימת מסלולי הלימודים מכוח הסעיף שבנידון שהורים הלומדים בהם יהיו זכאים לסבסוד, ובלבד שמשכם אינו עולה על שנה אחת ושההשתתפות בתכנית/מסלול מתקיימים במסגרת אחד מן המוסדות הבאים:
 - 1.1. מרכזי הכוון תעסוקתי ייעודיים למגזר החרדי הפועלים מטעם משרד העבודה.
 - 1.2. מרכזי הכוון תעסוקתי ייעודיים למגזר הערבי הפועלים מטעם משרד העבודה.
 - 1.3. מרכזים ופעילויות המופעלים על ידי תב"ת.
 - 1.4. מרכזי הצעירים שבמימון ופיקוח של המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל המפעילים הכוון לצורך שיקום וקידום תעסוקתי.
 - 1.5. מרכזי תעסוקה ייעודיים לאנשים הנמנים לאוכלוסיית הרווחה או ליוצאים בשאלה הפועלים מטעם משרד הכלכלה ו/או מטעם משרד הרווחה.
 - 1.6. מרכזי הכוון תעסוקתי ייעודיים ליוצאי אתיופיה אשר המשרד מממן באופן מלא או חלקי.
 - 1.7. מרכזי הכוון תעסוקתי ייעודיים לאנשים עם מוגבלות אשר המשרד מממן באופן מלא או חלקי.
 - 1.8. מרכזים ותוכניות לשיקום אוכלוסיות בקצה הרצף הטיפולי.
 - 1.9. תכניות השמה והכוונה תעסוקתית מטעם שירות התעסוקה.
 - 1.10. תכניות השמה והכוונה תעסוקתית מטעם המוסד לביטוח לאומי.
 - 1.11. תכניות השמה והכוונה תעסוקתית מטעם הרשות לשיקום האסיר.
 - 1.12. קורסים מטעם רשות החדשנות.
 - 1.13. לימודי סיעוד בבתי ספר המוסמכים לביצוע התוכנית על ידי משרד הבריאות, מינהל הסיעוד.
 - 1.14. השתתפות בקורס להכשרה מקצועית בתזונה במסגרת מרכז הדרכה ארצי של משרד הבריאות.
2. לצורך הוכחת הזכאות יש להגיש את המסמכים הרלוונטיים בהתאם לסעיף 9 שבנספח הטפסים הנדרשים למבחני התמיכה.

נספח 2

נוהל סדר קבלת ילדים למעון יום
או משפחתון - לשנת הלימודים
תשפד

עמוד 63

ז' אדר תשפ"ג

28 פברואר 2023

נוהל סדר קבלת ילדים למעון יום או משפחתון - לשנת הלימודים תשפ"ד

	כללי כל מקום שננקטה בו לשון זכר – גם לשון נקבה במשמע
1.	מטרה
	א. קביעת סדרי קדימויות לקבלת ילדים למעונות יום או משפחתונים בהם מספר הנרשמים גבוה מהתפוסה המאושרת.
	ב. קביעת נהלי עבודה לסדרי קבלת הילדים, בקרה על שלב הדירוג וטיפול בהשגות בנושא.
2.	הגדרות
	אוכלוסיית היעד: הורים אשר בחזקתם ילד המתחנך במעון או משפחתון, ואשר שניהם עומדים באחד מהתנאים המפורטים בסעיף 4 (א) למבחני התמיכה ולגבי משפחות חד-הוריות סעיף 4(ב).
	א. "הורה עובד" - הורה העובד בהתאם לאחת החלופות המנויות במבחני התמיכה. "הורה לומד" - הורה הלומד באחד ממסלולי הלימודים המפורטים במבחני התמיכה. "הורה עובד ולומד" - הורה העובד והלומד בהתאם לחלופות והסייגים המנויים במבחני התמיכה.

ב.	"ילדים בגילאי רישום", כל אחד מאלה "תינוק" – תושב או אזרח ישראלי, אשר ביום תחילת שנת הלימודים (1.9.2023) גילו אינו עולה על 15 חודשים (בשנה"ל תשפ"ד – כל מי שנולד החל מתאריך 01.06.2022). לא יתקבלו ילדים מתחת לגיל שלושה חודשים. "ילד" – תושב או אזרח ישראלי, שאינו מוגדר כתינוק ואינו זכאי רישום לגן טרום-טרום חובה של משרד החינוך (בשנה"ל תשפ"ד – כל מי שנולד בין התאריכים: 1.01.2021 – 31.05.2022). "ילד מעוכב התפתחות" – תושב או אזרח ישראלי, אשר אינו מוגדר כתינוק או כילד ואשר ביום תחילת שנת הלימודים אליה הוא נרשם גילו אינו עולה על 49 חודשים (בשנה"ל תשפ"ד – כל מי שנולד בין התאריכים: 31.07.2019 – 31.12.2020). והינו בעל אישור רופא או פסיכולוג מהמכון להתפתחות הילד בדבר עיכוב התפתחות. "פעוט בסיכון" – לפי חוק פעוטות בסיכון (הזכות למעון יום), תש"ס-2000. בשנה"ל תשפ"ד ילדים אשר נולדו החל מה- 01.09.2020.
ג.	"ילד מעל לגיל רישום" – ילדים אשר נולדו בין התאריכים: 31.07.2019 – 31.12.2020 – יוכלו להתקבל למעון על בסיס מקום פנוי בלבד.
ד.	"ילד חדש" – ילד בגילאי רישום שבמועד קביעת סדר קבלת הילדים, לא התחנך במעון או במשפחתון אליו הוא הגיש בקשת רישום לשנת הלימודים התשפ"ד.
ה.	"ילד ממשיך" "ילדים ממשיכים" – ילד בגיל הרישום אשר בחודש ינואר 2023 התחנך במעון או במשפחתון והופיע בקובץ הנתונים של משרד העבודה ביחס לאותו מעון או משפחתון ונרשם לשנה"ל תשפ"ד לאותו מעון או משפחתון.
ו.	"מעון יום" – מעון בעל סמל מעון שניתן ע"י משרד החינוך ומשרד העבודה. "משפחתון" – מסגרת חינוכית טיפולית בעלת סמל של משרד העבודה, המיועדת לקבוצה של עד 5 ילדים בגילאי רישום הפועלת בביתה של מנהלת המשפחתון.
ז.	"מבחני התמיכה" – מבחנים למתן תמיכות לשנה"ל תשפ"ג בעניין השתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון או במשפחתון.
ח.	"הכנסה לנפש" – תחושב על פי מבחני התמיכה כהגדרתם בנוהל זה. לעניין הכנסה ממלגה – יתווסף סכום המלגה לחישוב ההכנסה לנפש, גם אם במבחני התמיכה נקבע אחרת לגבי מלגות מסוימות.
ט.	"שנת הלימודים המתחילה" – שנת הלימודים שעתידיה להיפתח ב-1 בחודש ספטמבר 2023 (01.09.2023) או על פי לוח החופשות של המגזר החרדי בתאריך א' אלול, 18.08.2023.

י.	"התפוסה המאושרת למעון" – תפוסה מרבית שנקבעה ע"י משרד החינוך ביחס לכל אחת מכיתות המעון, בהתחשב בכיתת הגיל לה היא מיועדת. "התפוסה המאושרת למשפחתון" – עד 5 ילדים בגילאי רישום.	
י"א.	"מעון יום במקום עבודה" – מעון יום הפועל במתחם של מקום עבודה שהוקם במטרה לשרת את ילדי המועסקים במקום עבודה זה.	
י"ב.	לכל יתר המונחים המוזכרים בנוהל זה תינתן המשמעות שנקבעה להם במבחני התמיכה.	
3.	רישום וקביעת סדר קבלת הילדים במעון ובמשפחתון	
	בכל מעון/ משפחתון בו מספר הילדים בגילאי הרישום (לרבות מי שעונה להגדרת "ילד מעוכב התפתחותי") שנרשמו על פי הנחיות האגף לעידוד תעסוקת הורים (להלן – האגף) גבוה מהתפוסה המאושרת, חובה לבצע הליך קביעת סדר קבלת הילדים. יובהר, כי אם לאחר שיבוץ כל הילדים בגילאי הרישום שנרשמו למעון/המשפחתון בהתאם לתפוסה המאושרת, נותרו מקומות פנויים המאפשרים גם קליטת ילדים מעבר לגיל הרישום – אין צורך בקיומו של הליך קביעת סדר קדימות לגבי ילדים אלו לפי הוראות נוהל זה. מנהלת המעון /משפחתון תתלה על גבי "לוח הורים" את הנחיות ההרשמה למעונות היום והמשפחתונים, ואת נוהל זה ותציגם להורים בעת ההרשמה.	
4.	סדרי קדימות לקבלת ילדים למעון ומשפחתון	
	קבלת ילדים בגילאי הרישום למעון תהיה על פי סדר הקדימויות המפורט להלן כאשר בכל כיתה תינתן קדימות לקבלת הילדים בגילאים שנקבעו לאותה כיתה, ובהתאם לתפוסה המאושרת במעון.. קבלת ילדים בגילאי הרישום למשפחתון תהיה על פי סדר הקדימויות המפורט להלן ובהתאם לתפוסה המאושרת למשפחתון .	
	1. ילדים ממשיכים כהגדרתם בסעיף 2(ה)	
	2. פעוטות בסיכון אשר הציגו מכתב מהלשכה לשירותים חברתיים.	
	3. ילדים בגילאי רישום למשפחה שבראשה הורה עצמאי (משפחות חד הוריות) כהגדרתו בחוק משפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב-1992, אשר משתייך לאוכלוסיית היעד בהתאם למבחני התמיכה, הקדימות תינתן בהתחשב ברמת ההכנסה לנפש במשפחה בהתאם לאמור במבחני התמיכה, תוך מתן עדיפות לבעלי רמת הכנסה לנפש נמוכה יותר, ובלבד כי רמת ההכנסה לנפש במשפחה אינה עולה על 3,000 ₪.	
	4. ילדים בגילאי רישום שהם אחים לילדים ממשיכים במעון אשר הוריהם משתייכים לאוכלוסיית היעד.	

5.	ככל שלא מולאה התפוסה המאושרת למעון בלבד בילדים אשר התקבלו בהתאם לסעיפים 1-4 לעיל- הארגון יהיה רשאי לקבל ילדים בגילאי הרישום שלא בהתאם לסדר הקדימויות הקבוע בנוהל זה וזאת עד למכסה של עד 10% מהתפוסה המאושרת הנותרת בכל כיתת מעון. * יובהר כי לא ניתן לרשום ילדים מעל גיל הרישום במסגרת המכסה. * במקרה בו מספר המקומות שיכול הארגון להקצות בהתאם לקביעה זו, אינו שלם, יבוצע החישוב על פי כללי העיגול הבאים: מעל לחצי- יעוגל כלפי מעלה ומתחת לחצי- כלפי מטה.
6.	ילדים בגילאי רישום אשר הוריהם משתייכים לאוכלוסיית היעד ושני ההורים עומדים באחת מהחלופות הבאות: א. הורה עובד (לרבות עוסק במחקר במסגרת מלגה) בהיקף שלא יפחת מ- 36 ש"ש ב. הורה עובד ולומד בהיקף מצטבר שלא יפחת מ-36 ש"ש (בתנאי שעובד לפחות 24 ש"ש לפחות);
7.	ילדים בגילאי רישום אשר הוריהם משתייכים לאוכלוסיית היעד ושני ההורים עומדים באחת מהחלופות הבאות: א. הורה עובד (לרבות עוסק במחקר במסגרת מלגה) בהיקף שלא יפחת מ- 30 ש"ש ב. הורה עובד ולומד בהיקף מצטבר שלא יפחת מ-30 ש"ש (בתנאי שעובד לפחות 24 ש"ש);
8.	ילדים בגילאי רישום אשר הוריהם עובדים בהיקף שלא יפחת מ-24 ש"ש ובלבד ששני ההורים משתייכים לאוכלוסיית היעד.
9.	ילדים בגילאי רישום אשר שני הוריהם משתייכים לאוכלוסיית היעד ולפחות אחד מהם לומד <u>א</u>ן עולה חדש, או זכאי לדמי אבטלה, או המשרת בשירות לאומי או בשירות לאומי אזרחי או בשירות חובה, או המקבל הבטחת הכנסה, או נכה המקבל קצבה מגורם ממשלתי בגין נכותו, תוך מתן עדיפות לכך שאחד מההורים עובד .
10.	ילדים בגילאי רישום אשר רמת ההכנסה לנפש במשפחתם גבוהה מ-5,300 ₪, והוריהם מתגוררים בישוב בו פועל המעון. תינתן קדימות לבעלי רמת הכנסה לנפש במשפחה נמוכה יותר, ובלבד ששני ההורים משתייכים לאוכלוסיית היעד.
11.	ילדים בגילאי רישום אשר במשפחתם רמת הכנסה לנפש גבוהה מ- 5,300 ₪, והוריהם אינם מתגוררים בישוב בו פועל המעון. תינתן קדימות לבעלי רמת הכנסה לנפש במשפחה נמוכה יותר, ובלבד שההורים משתייכים לאוכלוסיית היעד.
12.	לגבי אימהות עובדות מקרב האוכלוסייה הערבית – תינתן עדיפות בקבלת ילדיהן למעון יום על פי סעיפים 6-8 לעיל, אף אם היקף עבודתן נמוך מ-36 ש"ש, ובלבד שהיקף שעות עבודתן לא יפחת מ-24 ש"ש והן ואב הילד עומדים ביתר הקריטריונים של אוכלוסיית היעד. (על פי החלטת ממשלה מספר 4193 מיום 29.01.2012)
13.	בכל אחד מהסעיפים קטנים 4 ו-9-6- הקדימות תינתן בהתחשב ברמת ההכנסה לנפש במשפחה, תוך מתן עדיפות לבעלי רמת הכנסה לנפש נמוכה יותר, ובלבד כי רמת ההכנסה לנפש במשפחה אינה עולה על 5,300 ₪.
5.	דירוג ילדים במעונות יום במקומות עבודה

	הקדימות במעונות אילו תינתן לילדים בגילאי רישום שהוריהם מועסקים באותו מקום, כאשר בינם ובין עצמם יחולו הוראות נוהל זה. מקום העבודה יוכל לקבוע עדיפות שניה לילדי הורים נוספים הקשורים אליו (לדוגמא לסטודנטים הלומדים במקום), באישור האגף. היה ויעשה כן, בין ההורים השייכים לקבוצה זו יחולו הוראות נוהל זה. אם עדיין נותרו מקומות פנויים במעון, יחולו סדרי הקדימות לפי נוהל זה.
6.	נהלי קביעת סדר קדימות הילדים במעון ההורה יבצע רישום באגף לעידוד תעסוקת הורים בהתאם למועדי הרשמה רשמיים ולהנחיות ההרשמה המפורסמות באתר. במעונות בהן ישנו עודף ביקוש, תשלח להורים הודעה על הצורך להגשת בקשה ייעודית ומסמכים לצורך בחינה בוועדות קבלה. א. את המסמכים בצירוף פרטי הקשר של ההורה יש להגיש בהתאם להנחיות שיופיעו באתר האגף. <u>ללא ביצוע הרישום למעון בהתאם להנחיות האגף לא ניתן יהא לקבוע קדימות לילד בגיל רישום לפי סעיף 4.</u> יובהר כי כלל הודעות האגף שיישלחו לפי נוהל זה, כולל הודעה על השלמת מסמכים, הודעה על דחייה/קבלה למעון והודעה על תוצאות דיון בהשגה, יישלחו באמצעות מסרונים ומיילים לפי פרטי הקשר שההורה יגיש למשרד.
	ב. <u>לתשומת לב ההורים:</u> למען הסר ספק, דירוג הילדים בגילאי רישום יבוצע על סמך המסמכים שהוגשו על ידי ההורים טרם מועד ביצוע הדירוג בפועל.
	ג. נציג המחלקה לשירותים חברתיים נדרש להעביר עד תום תקופת ההרשמה למנהלת המעון רשימת פעוטות בסיכון שיש לשבץ במעון או הודעה בכתב על כך שלא קיים צורך לשבץ פעוטות בסיכון במעון;
	ד. במידה ויימצאו מסמכים חסרים יפנה האגף אל ההורה בדרישה להשלמת המסמכים.
	ה. ההורה מחויב להשלים את המסמכים לאגף לעידוד תעסוקת הורים בתוך חמישה ימי עבודה, מיום קבלת ההודעה מהאגף, ובכל מקרה לא יאוחר מהמועד האחרון להשלמת מסמכים שיפורסם. אי השלמת המסמכים במועד מהווה הסכמה לקביעת סדר קדימות הילדים בגילאי הרישום על פי המסמכים הקיימים ברשות האגף בלבד.

ו.	לאחר קביעת סדר קדימות הילדים תישלח למנהלת המעון רשימת ילדים מועמדים למעון היום (להלן: "רשימה"). הרשימה תכלול את קביעת סדר קדימות כלל הילדים הנרשמים בגילאי הרישום, בכללם ילדים ממשפחות, ביחס לכל כיתה. יובהר כי באחריות מנהלת המעון לשמור את הרשימה שנשלחה אליה בתיק המעון עד תום שנת הלימודים אליה בוצע הרישום.
7.	בדיקת רשימת ילדים ע"י מנהלת המעון
א.	על מנהלת המעון לבדוק האם יש לה התייחסויות לרשימה ולהעבירה למוקד בתוך 2 ימי עבודה מיום קבלת רשימת הילדים.
ב.	המוקד יבחן את כל האמור בסעיף זה בתוך 5 ימי עבודה מיום קבלת התייחסויות מנהלת המעון, שבסיומם תיקבע רשימת הילדים הקובעת לכל כיתה במעון (להלן: "הרשימה הקובעת"). ככל שלא התקבלו כל התייחסויות ממנהלת המעון - תיחשב הרשימה כרשימה הקובעת.
8.	הודעה בדבר קבלת הילדים למעון
א.	מיד עם סיום הכנת הרשימה הקובעת, המשרד ימסור הודעה להורים אשר בקשתם לרשום ילדיהם למעון נדחתה. ההודעה תכלול את מיקום הילד ברשימה הקובעת וכן יצוין כי באפשרות ההורים להשיג על דירוג ילדיהם ברשימה הקובעת תוך 5 ימי עבודה ממועד מסירת ההודעה להורה.
ב.	בנוסף, מנהלת המעון והמשרד ימסרו הודעה להורים שילדיהם התקבלו למעון, למעט ההורים שילדיהם נמצאים ב-3 המקומות האחרונים ברשימה הקובעת (אשר להם תצא הודעת דחייה כמפורט לעיל), עם הנחיות לגבי המשך הטיפול ברישומם וקליטתם בקובץ הנתונים של המשרד.
9.	הדיון בהשגות על סדר קבלת הילדים
א.	הורה רשאי להשיג על סדר קבלת הילדים תוך 5 ימי עבודה מיום קבלת ההודעה מהמשרד.
ב.	ההשגה תוגש באמצעות טופס מקוון. הטופס יוגש באתר המשרד ויטופל ע"י נציג האגף.
ג.	בתום הדיון ובהתאם לתוצאות הבירור שייערך במשרד, תשלח הודעה בכתב בדבר ההחלטה להורה.
10.	הודעה על קבלה ליתר הורים
א.	עם סיום המועד להגשת השגות ביחס לכל מעון ולאחר השלמת הדיון בהן, תימסר הודעה להורים שילדיהם התקבלו למעון עם הנחיות לגבי המשך הטיפול ברישומם וקליטתם בקובץ הנתונים של המשרד.

ב. יובהר כי במידה ויהיו ביטולי הרשמה או הורים שוויתרו על מקומם, מנהלת המעון מחויבת לקבל ילדים בגילאי הרישום מרשימת ההמתנה, על פי הסדר שנקבע בה לכל אורך שנת הלימודים. ג. הורים שילדיהם מצויים ברשימה או ברשימת ההמתנה שפנו אליהם ולא היו מעוניינים להכניס ילדם למעון או הורים שפנו אליהם פעמיים טלפונית וכן באמצעות מייל ובאמצעות מסרון (ואם אין אפשרות למסרון או מיילים לפחות 4 פעמים טלפונית), ולא השיבו כי ברצונם כי ילדם ייקלט במעון תוך 2 ימי עבודה מעת הפנייה האחרונה אליהם - יימחקו מהרשימה או מרשימת ההמתנה. ביחס לילדים שלא דורגו, (לאור אי השתייכותם / אי צירוף המסמכים המעידים על השתייכותם לאחת הקבוצות המפורטות בסעיף 4 לנוהל זה) אין חובה לפנות אל הוריהם במידה ומתפנים מקומות במעון.	
11. נהלי קביעת סדר קדימות הילדים במשפחתון	
ההורה יבצע רישום בהתאם להנחיות אגף לעידוד תעסוקת הורים ולמועדי הרשמה רשמיים הנחיות לרישום במשפחתון מפורסמות כאן הליך ועדות הקבלה יבוצע בהתאם להודעה בדבר עבודת ועדות קבלה למשפחתונים תשפ"ד המפורסמת באתר	
12. רישום כפול למעון	
המשרד שומר לעצמו את הזכות לבצע בקרה, הצלבה ומעקב אחר רישום כפול של הורים למסגרות שונות. במידה ויימצא ילד בגיל רישום שהתקבל ליותר ממעון אחד - המשרד יפנה להורים בדרישה למימוש זכות קבלה למעון אחד בלבד. הורים אשר לא ישתפו פעולה (לרבות הורים אשר בוצעה אליהם פנייה באופן האמור בס' 10 ג' שלא נענתה - המשרד יכריע באיזה מעון יממש ההורה את זכות הקבלה, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי, ויודיע על הכרעתו להורה ולמנהלות המעון. רק לאחר מכן, מנהלות המעון בהם זכות הקבלה לא תמומש יהיו רשאיות לפנות לבאים בתור ברשימה.	
13. סנקציה	
במקרה של הפרת הוראות נוהל זה ע"י הארגון ו/או המעון, המשרד שומר לעצמו את הזכות לנקוט, בין היתר, באחת או יותר מין הסנקציות הבאות: א. מתן הנחייה לארגון לפעול להפסקת המשך שהייתו של ילד בגיל הרישום שנקלט שלא לפי סדר הקדימות וקליטת ילד אחר. יובהר כי הארגון יהיה חייב לשפות ולפצות ההורה שילדו הוצא מן המעון בגין הוצאות ונזקים שנגרמו לו עקב התנהלות הארגון וכן יהיה חייב לשפות ולפצות הורה שילדו לא נקלט למעון בניגוד להוראות נוהל זה.	

ב. בחינת הסרת סמל המעון/משפחתון לשנה העוקבת והסרת סמל הארגון במקרה של הפרה חוזרת, ובכלל זה במצב בו נמצאה הפרה של הוראות הנוהל ביותר ממעון אחד המופעל ע"י הארגון.	
ג. שלילת העדפת 10% צרכי הארגון לשנה העוקבת.	
ד. בנוסף, ובהתאם למדיניות המשרד, במקרה של הפרת הוראות נהל זה יבצע המשרד בקרת עומק חשבונאית על פעילות המעון, ובמקרה של הפרה חוזרת תתבצע הבקרה אף על הארגון.	
פרסום	14.
הוראות נהל זה יפורסמו באתר האינטרנט של האגף.	

נספח 3

**מכתב בנוגע לתקציבים נוספים
לאברכים מתאריך 16.5.24**

עמוד 72

Hagai Kalai, Adv.
 Ohad Rosen, Adv.
 Karin Torn Hibler, Adv.
 Gal Barir, Adv.
 Natan Shvartsman, Adv.
 Adia Shenvald, Adv.
 Eyal Weiss, Adv.
 Yael Wiesel, Adv.
 Oz Pinhas, Adv.

חגי קלעי, עו"ד
 אוהד רוזן, עו"ד
 קרין תורן היבלר, עו"ד
 גל בריר, עו"ד
 נתן שוורצמן, עו"ד
 עדיה שיינוולד, עו"ד
 אייל וייס, עו"ד
 יעל ויזל, עו"ד
 עוז פנחס, עו"ד

קלעי, רוזן ושות' עורכי דין
 KALAI, ROSEN & CO. ADVOCATES

Jacob Sabo, Adv. (Of Counsel)
 Also admitted in New York

יעקב סבו, עו"ד (יועץ)
 מוסמך גם במדינת ניו יורק

16 במאי, 2024

לכבוד
עו"ד גלי בהרב מיארה
 היועצת המשפטית לממשלה

לכבוד
עו"ד אסי מסינג
 משרד האוצר

מבלי לפגוע בזכויות

שלום רב

הנדון: תקציבים נוספים לאברכים אשר חוקיותם מוטלת בספק

בשם מרשתנו, ישראל חופשית ע"ר, הרינו לפנות אליכם בנוגע לתקציבים המועברים באופן ישיר ועקיף לתלמידים שאינם כבר בגדר מי ששירותם נדחה או מי שקיבלו פטור משירות צבאי. אלו תקציבים אשר בהתאם לצו על תנאי שיצא מבית המשפט העליון, חוקיותם מוטלת בספק, ומתבקשת כבר עתה התערבות והנחיית היעוץ המשפטי לממשלה בהקשרם. ונפרט.

1. כידוע, בבג"ץ 7955/23 ניתן צו ביניים האוסר על ממשלת ישראל, משרד החינוך ומשרד האוצר, לבצע העברות כספים לצורך תמיכה במוסדות תורניים, עובר תלמידי מוסדות תורניים שלא קיבלו פטור או דחיה משירות צבאי (מכוח ההסדר שהיה קבוע בפרק ג'1 לחוק שירות הביטחון [נוסח משולב] התשמ"ו-1986, ולא התייצבו לגיוס מאז יום 1.7.2023 מכוח החלטת הממשלה מס' 682.

2. אלא, שישנם תקציבים נוספים אשר מועברים כיום באופן ישיר ועקיף לתלמידים שאינם כבר בגדר מי ששירותם נדחה או מי שקיבלו פטור משירות צבאי. בהתאם לרציונאל העומד בבסיס החלטת בית המשפט העליון ולצו הביניים המתואר לעיל, והיות שכיום לא קיים כיום כל מקור חוקי המאפשר לשר הביטחון לדחות את שירותם של תלמידי הישיבות החייבים בשירות ביטחון, ספק אם תקציבים אלו חוקיים, ויש לבחון האם הקרקע לא נשמטת מתחת להמשך קיומם והעברתם לאברכים עצמם ולמוסדות הרלוונטיים.

3. כך למשל בנוגע לסבסוד מעונות יום על ידי משרד העבודה. משרד העבודה קבע מבחנים למתן תמיכות לעידוד תעסוקת הורים. בין תנאי הזכאות לסיוע להורים במימון מעונות יום ומשפחתונים, ניתן סיוע להורים לומדים, ונקבע כי יינתן סיוע להורים שלומדים במסגרת מוסדות תורניים הנתמכים על ידי משרד החינוך. משאין בסיס חוקי להמשך העברת הכספים על פי המבחנים לחלוקת כספים לצורך תמיכה של משרד החינוך במוסדות תורניים, יש לבחון מה הבסיס החוקי להמשך הסבסוד שניתן על ידי משרד העבודה.

4. כמו כן, יש לבחון את הסיס החוקי לסבסוד דמי הביטוח הלאומי לתלמידי ישיבה במוסדות תורניים, אשר נהנים מהנחה משמעותית ומשלמים את שיעור המינימום הקבוע בחוק. זאת, בין היתר על רקע

Hagai Kalai, Adv.
Ohad Rosen, Adv.
Karin Torn Hibler, Adv.
Gal Barir, Adv.
Natan Shvartsman, Adv.
Adia Shenvald, Adv.
Eyal Weiss, Adv.
Yael Wiesel, Adv.
Oz Pinhas, Adv.

חגי קלעי, עו"ד
אוהד רוזן, עו"ד
קרין תורן היבלר, עו"ד
גל בריר, עו"ד
נתן שוורצמן, עו"ד
עדיה שיינוולד, עו"ד
אייל וייס, עו"ד
יעל ויזל, עו"ד
עוז פנחס, עו"ד

קלעי, רוזן ושות' עורכי דין
KALAI, ROSEN & CO. ADVOCATES

Jacob Sabo, Adv. (Of Counsel)
Also admitted in New York

יעקב סבו, עו"ד (יועץ)
מוסמך גם במדינת ניו יורק

האפליה אל מול ההנחה הניתנת למי שמתנדב בשירות לאומי, והתנאים שאלו נדרשים לעמוד בהם על מנת להנות מההטבה.

5. עוד, יש לבחון את התקצוב שניתן במשרד הרווחה לישיבות נ"ח – נוער חרדי נושר או מנותק, אשר מלכתחילה מיועד בעיקר לגברים חרדיים בגילאים 16-23, אשר אינם בגדר מי ששירותם נדחה או מי שקיבלו פטור משירות צבאי על פי חוק שירות הביטחון.

6. לכל אלו יש להוסיף את הסיוע הניתן באמצעות חוק סיוע כלכלי לעידוד לומדי תורה וסטודנטים נזקקים, תשע"ז-2017. מדובר בסיוע אשר מעניק ל"לומד תורה" סיוע כלכלי בתנאים מסוימים – המפורטים בס' 3 לחוק הסיוע – למשל: ילדים קטינים בחזקתו, אינו בעלים של דירה, אינו בעלים של רכב מנועי מעל סכום מסוים, וסה"כ ההכנסה. לומד תורה מוגדר על פי חוק הסיוע הכלכלי כמי שניתן לגביו צו דחיית שירות לפי חוק שירות ביטחון (ס' 22 ו-26). בנוסף, לומד תורה מוגדר גם כמי שלומד בכולל יום שלם בהיקף שלא פחות מ-35 שעות שבועיות או בשני כוללים בהיקף שלא פחות מ-40 שעות שבועיות.

7. על רקע הגדרות אלו, יש לבחון את שלילת הסיוע (שניתן לתקופה של חמש שנים), ממי שאינו עונה לקריטריונים החלופיים הקבועים בחוק, וזאת לאור פקיעת הסדר דחיית השירות.

8. בנוסף על כך, יש לבחון את תקציב משרד החינוך המיועד לעמותות המסדירות את הקשר בין המוסדות התורניים לבין צה"ל, מוכר גם כ"ועד הישיבות". היות שכיום לא קיים כיום כל מקור חוקי המאפשר לשר הביטחון לדחות את שירותם של תלמידי הישיבות הרי שאין כל הצדקה להמשך סבסוד גופי התיאום והקישור, אלא לצורך של גיוס לאלתר של התלמידים.

9. נבקש לקבל את עמדתכם בנוגע לתקציבים המתוארים לעיל, בהינתן אי קיום התנאים היסודיים למתן התמיכות והסבסוד והשינוי המהותי במצב המשפטי.

10. אין באמור לעיל כדי למצות או לגרוע מכל זכות/טענה של מרשתינו והיא שומרת על כל טענותיה, ובכלל זה טענות הנוגעות לחוסר סמכות, שרירותיות ואפליה.

11. למען הסדר הטוב יצוין כי יש לראות במכתב זה מיצוי הליכים בטרם פניה לערכאות.

בכבוד ובברכה,

עדיה שיינוולד, עו"ד

נספח 4

**מכתב תזכורת מתאריך
29.5.2024**

עמוד 75

Hagai Kalai, Adv.
 Ohad Rosen, Adv.
 Karin Torn Hibler, Adv.
 Gal Barir, Adv.
 Natan Shvartsman, Adv.
 Adia Shenvald, Adv.
 Eyal Weiss, Adv.
 Yael Wiesel, Adv.
 Oz Pinhas, Adv.

חגי קלעי, עו"ד
 אוהד רוזן, עו"ד
 קרין תורן היבלר, עו"ד
 גל בריר, עו"ד
 נתן שוורצמן, עו"ד
 עדיה שיינוולד, עו"ד
 אייל וייס, עו"ד
 יעל ויזל, עו"ד
 עוז פנחס, עו"ד

קלעי, רוזן ושות' עורכי דין
 KALAI, ROSEN & CO. ADVOCATES

Jacob Sabo, Adv. (Of Counsel)
 Also admitted in New York

יעקב סבו, עו"ד (יועץ)
 מוסמך גם במדינת ניו יורק

29 במאי, 2024

מבלי לפגוע בזכויות

לכבוד
 עו"ד גלי בהרב מיארה
 היועצת המשפטית לממשלה

לכבוד
 עו"ד אסי מסינג
 משרד האוצר

שלום רב

הנדון: תקציבים נוספים לאברכים אשר חוקיותם מוטלת בספק

סימוכין מכתבנו מתאריך 16.5.24

1. בשם מרשתנו, ישראל חופשית ע"ר, הרינו לפנות אליכם שנית בנוגע לתקציבים המועברים באופן ישיר ועקיף לתלמידים שאינם כבר בגדר מי ששירותם נדחה או מי שקיבלו פטור משירות צבאי. אלו תקציבים אשר בהתאם לצו על תנאי שיצא מבית המשפט העליון, חוקיותם מוטלת בספק, ומתבקשת כבר עתה התערבות והנחיית הייעוץ המשפטי לממשלה בהקשרם.
2. טרם קיבלנו מענה לפנייתנו.
3. היות שבינתיים פורסם בתקשורת כי קיימת עמדה מקצועית בנושאים של משרד האוצר, אשר נבחנת גם במשרד המשפטים, נבקש לקבל את עמדתכם בנוגע לתקציבים המתוארים במכתבנו, וזאת בהינתן אי קיום התנאים היסודיים למתן התמיכות והסבסוד והשינוי המהותי במצב המשפטי.
4. לפיכך, מצאנו לנכון לפנות אליכם שוב, במכתב תזכורת זה לקבל התייחסותכם ללא כל דיחוי נוסף למכתבנו, המצי"ב בשנית למכתב זה לנוחיותכם.
5. למען הסדר הטוב נציין כי אין בפנייתנו משום ויתור על כל טענה העומדת למרשתנו, ואלו שמורות במלואן.

בכבוד ובברכה,

 עדיה שיינוולד, עו"ד

Hagai Kalai, Adv.
Ohad Rosen, Adv.
Karin Torn Hibler, Adv.
Gal Barir, Adv.
Natan Shvartsman, Adv.
Adia Shenvald, Adv.
Eyal Weiss, Adv.
Yael Wiesel, Adv.
Oz Pinhas, Adv.

חגי קלעי, עו"ד
אוהד רוזן, עו"ד
קרין תורן היבלר, עו"ד
גל בריר, עו"ד
נתן שוורצמן, עו"ד
עדיה שיינוולד, עו"ד
אייל וייס, עו"ד
יעל ויזל, עו"ד
עוז פנחס, עו"ד

קלעי, רוזן ושות' עורכי דין
KALAI, ROSEN & CO. ADVOCATES

Jacob Sabo, Adv. (Of Counsel)
Also admitted in New York

יעקב סבו, עו"ד (יועץ)
מוסמך גם במדינת ניו יורק

16 במאי, 2024

מבלי לפגוע בזכויות	לכבוד עו"ד גלי בהרב מיארה היועצת המשפטית לממשלה	לכבוד עו"ד אסי מסינג משרד האוצר
--------------------	---	---------------------------------------

שלום רב

הנדון: תקציבים נוספים לאברכים אשר חוקיותם מוטלת בספק

בשם מרשתנו, ישראל חופשית ע"ר, הרינו לפנות אליכם בנוגע לתקציבים המועברים באופן ישיר ועקיף לתלמידים שאינם כבר בגדר מי ששירותם נדחה או מי שקיבלו פטור משירות צבאי. אלו תקציבים אשר בהתאם לצו על תנאי שיצא מבית המשפט העליון, חוקיותם מוטלת בספק, ומתבקשת כבר עתה התערבות והנחיית היעוץ המשפטי לממשלה בהקשרם. ונפרט.

1. כידוע, בבג"ץ 7955/23 ניתן צו ביניים האוסר על ממשלת ישראל, משרד החינוך ומשרד האוצר, לבצע העברות כספים לצורך תמיכה במוסדות תורניים, עובר תלמידי מוסדות תורניים שלא קיבלו פטור או דחיה משירות צבאי (מכוח ההסדר שהיה קבוע בפרק ג'1 לחוק שירות הביטחון [נוסח משולב] התשמ"ו-1986, ולא התייצבו לגיוס מאז יום 1.7.2023 מכוח החלטת הממשלה מס' 682.

2. אלא, שישנם תקציבים נוספים אשר מועברים כיום באופן ישיר ועקיף לתלמידים שאינם כבר בגדר מי ששירותם נדחה או מי שקיבלו פטור משירות צבאי. בהתאם לרציונאל העומד בבסיס החלטת בית המשפט העליון ולצו הביניים המתואר לעיל, והיות שכיום לא קיים כיום כל מקור חוקי המאפשר לשר הביטחון לדחות את שירותם של תלמידי הישיבות החייבים בשירות ביטחון, ספק אם תקציבים אלו חוקיים, ויש לבחון האם הקרקע לא נשמטת מתחת להמשך קיומם והעברתם לאברכים עצמם ולמוסדות הרלוונטיים.

3. כך למשל בנוגע לסבסוד מעונות יום על ידי משרד העבודה. משרד העבודה קבע מבחנים למתן תמיכות לעידוד תעסוקת הורים. בין תנאי הזכאות לסיוע להורים במימון מעונות יום ומשפחתונים, ניתן סיוע להורים לומדים, ונקבע כי יינתן סיוע להורים שלומדים במסגרת מוסדות תורניים הנתמכים על ידי משרד החינוך. משאין בסיס חוקי להמשך העברת הכספים על פי המבחנים לחלוקת כספים לצורך תמיכה של משרד החינוך במוסדות תורניים, יש לבחון מה הבסיס החוקי להמשך הסבסוד שניתן על ידי משרד העבודה.

4. כמו כן, יש לבחון את הסיס החוקי לסבסוד דמי הביטוח הלאומי לתלמידי ישיבה במוסדות תורניים, אשר נהנים מהנחה משמעותית ומשלמים את שיעור המינימום הקבוע בחוק. זאת, בין היתר על רקע

Hagai Kalai, Adv.
Ohad Rosen, Adv.
Karin Torn Hibler, Adv.
Gal Barir, Adv.
Natan Shvartsman, Adv.
Adia Shenvald, Adv.
Eyal Weiss, Adv.
Yael Wiesel, Adv.
Oz Pinhas, Adv.

חגי קלעי, עו"ד
אוהד רוזן, עו"ד
קרין תורן היבלר, עו"ד
גל בריר, עו"ד
נתן שוורצמן, עו"ד
עדיה שיינוולד, עו"ד
אייל וייס, עו"ד
יעל ויזל, עו"ד
עוז פנחס, עו"ד

קלעי, רוזן ושות' עורכי דין
KALAI, ROSEN & CO. ADVOCATES

Jacob Sabo, Adv. (Of Counsel)
Also admitted in New York

יעקב סבו, עו"ד (יועץ)
מוסמך גם במדינת ניו יורק

האפליה אל מול ההנחה הניתנת למי שמתנדב בשירות לאומי, והתנאים שאלו נדרשים לעמוד בהם על מנת להנות מההטבה.

5. עוד, יש לבחון את התקצוב שניתן במשרד הרווחה לישיבות נ"ח – נוער חרדי נושר או מנותק, אשר מלכתחילה מיועד בעיקר לגברים חרדיים בגילאים 16-23, אשר אינם בגדר מי ששירותם נדחה או מי שקיבלו פטור משירות צבאי על פי חוק שירות הביטחון.

6. לכל אלו יש להוסיף את הסיוע הניתן באמצעות חוק סיוע כלכלי לעידוד לומדי תורה וסטודנטים נזקקים, תשע"ז-2017. מדובר בסיוע אשר מעניק ל"לומד תורה" סיוע כלכלי בתנאים מסוימים – המפורטים בס' 3 לחוק הסיוע – למשל: ילדים קטינים בחזקתו, אינו בעלים של דירה, אינו בעלים של רכב מנועי מעל סכום מסוים, וסה"כ ההכנסה. לומד תורה מוגדר על פי חוק הסיוע הכלכלי כמי שניתן לגביו צו דחיית שירות לפי חוק שירות ביטחון (ס' 22 ו-26). בנוסף, לומד תורה מוגדר גם כמי שלומד בכולל יום שלם בהיקף שלא פחות מ-35 שעות שבועיות או בשני כוללים בהיקף שלא פחות מ-40 שעות שבועיות.

7. על רקע הגדרות אלו, יש לבחון את שלילת הסיוע (שניתן לתקופה של חמש שנים), ממי שאינו עונה לקריטריונים החלופיים הקבועים בחוק, וזאת לאור פקיעת הסדר דחיית השירות.

8. בנוסף על כך, יש לבחון את תקציב משרד החינוך המיועד לעמותות המסדירות את הקשר בין המוסדות התורניים לבין צה"ל, מוכר גם כ"ועד הישיבות". היות שכיום לא קיים כיום כל מקור חוקי המאפשר לשר הביטחון לדחות את שירותם של תלמידי הישיבות הרי שאין כל הצדקה להמשך סבסוד גופי התיאום והקישור, אלא לצורך של גיוס לאלתר של התלמידים.

9. נבקש לקבל את עמדתכם בנוגע לתקציבים המתוארים לעיל, בהינתן אי קיום התנאים היסודיים למתן התמיכות והסבסוד והשינוי המהותי במצב המשפטי.

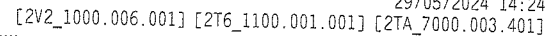
10. אין באמור לעיל כדי למצות או לגרוע מכל זכות/טענה של מרשתינו והיא שומרת על כל טענותיה, ובכלל זה טענות הנוגעות לחוסר סמכות, שרירותיות ואפליה.

11. למען הסדר הטוב יצוין כי יש לראות במכתב זה מיצוי הליכים בטרם פניה לערכאות.

בכבוד ובברכה,

עדיה שיינוולד, עו"ד

Firmware Version 2TA_S000.003.401 2022.07.29

Page: 003

Document: doc00085320240529141958

No.	Date/Time	Destination	Times	Type	Result	Resolution/ECM
001	29/05/24 14:20	025685347	0°01'18"	FAX	OK	200x100 Normal/On

Send Result Report

MFP

ECOSYS M3645idn

Firmware Version 2TA_S000.003.401 2022.07.29

R4T2X40950

29/05/2024 14:26

[2V2_1000.006.001] [2T6_1100.001.001] [2TA_7000.003.401]

Job No.: 000854

Total Time: 0°01'01"

Page: 003

Complete

Document: doc00085420240529142127

Ragel Kalat, Adv.
Usad Rassa, Adv.
Karin Tura Kibler, Adv.
Gal Baria, Adv.
Yotam Shvachman, Adv.
Adin Shachar, Adv.
Eyal Weiss, Adv.
Zeev Weiss, Adv.
Oz Pinhas, Adv.
David Sabo, Adv. (M. Chaitan)
Kosherman, Adv. (Kosher)

המקדמי, עו"ד
אורי, עו"ד
קריין טורא קיבלר, עו"ד
גל בריר, עו"ד
טום שוואכמן, עו"ד
עדי שחור, עו"ד
אדן שחור, עו"ד
עידן וייס, עו"ד
זעב וייס, עו"ד
עוז פינחס, עו"ד

המקדמי, עו"ד
אורי, עו"ד
קריין טורא קיבלר, עו"ד
גל בריר, עו"ד
טום שוואכמן, עו"ד
עדי שחור, עו"ד
אדן שחור, עו"ד
עידן וייס, עו"ד
זעב וייס, עו"ד
עוז פינחס, עו"ד

29 במאי 2024

לכבוד
עו"ד גל בריר מראש
היועצת המשפטית לממשלה

לכבוד
עו"ד אורי מסינג
משרד האוצר

מבלי למנוע בזכויות

הנדון: תקציבים נוספים לאגפים אשר חוקיותם מוטלת בספק

שלטון רב

סימולין נוכח דנו מהאריך 16.5.24

- בשם מרשמו, ישראל חופשית ע"ר, הרינו לפגוש אליכם שנית בנוגע לתקציבים המועברים מאגף ישר ווענף לתלמידים שאינם כבר בגדר מי ששירותם נדחה אי מי שקיבלו פטור משירות צבאי. אלו תקציבים אשר בהתאם לצי על תואו שיצא מכית המשפט העליון, חוקיותם מיטלת בספק, ומתבקשת כבר שזה התצורה והנחיות היעוץ המשפטי לממשלה בהקשרם.
- טום קיבלנו מענה למנייתנו.
- היות שבמקרים כאלה בהקשרות כי דיומת עמדה מקצועית בנושאים של משרד האוצר, אשר נבחרת גם במשרד המשפטים, והקש למכך את עבודתכם כנוגע לתקציבים הנחוצים במכתבנו, יזאת בהיתוך אי קיום התנאים היחודיים למתן התמיכה נוספת נוספת והשינוי המהותי יתעב המשפט.
- למכך, מצאנו לבנו לפנות אליכם שוב, במרחק הזכורת זה לקבל ההחלטותם ללא כל זיחוח נוסף למכתבנו, המציב בשנית למכתב זה לניחויכם.
- למען הסדר הטוב נציין כי איי במנייתנו משרד ותור על כל טענה העומדת למרשמו, ואלו שירות במלואן.

נכבד ובברכה,

עידן שוואכמן, עו"ד

המקדמי, עו"ד
אורי, עו"ד
קריין טורא קיבלר, עו"ד
גל בריר, עו"ד
טום שוואכמן, עו"ד
עדי שחור, עו"ד
אדן שחור, עו"ד
עידן וייס, עו"ד
זעב וייס, עו"ד
עוז פינחס, עו"ד

No.	Date/Time	Destination	Times	Type	Result	Resolution/ECM
001	29/05/24 14:22	026467001	0°01'01"	FAX	OK	200x100 Normal/On

Send Result Report

MFP

ECOSYS M3645idn

Firmware Version 2TA_S000.003.401 2022.07.29

R4T2X40950

29/05/2024 14:26

[2V2_1000.006.001] [2T6_1100.001.001] [2TA_7000.003.401]

Job No.: 000854

Total Time: 0°01'01"

Page: 003

Complete

Document: doc00085420240529142127

Ragat Gal, Adv.
Uziel Rosen, Adv.
Ruthi Tzuri Kibitz, Adv.
Gal Barin, Adv.
Natan Shvartsman, Adv.
Adia Shatzmatt, Adv.
Eyal Weiss, Adv.
Zeev Weiss, Adv.
Oz Pinhas, Adv.
Jacob Sabo, Adv. (Of Counsel)
Keren Shatzmatt, Adv.

העורכת, עו"ד
איה רוזן, עו"ד
רותי תזרי קיביץ, עו"ד
גל ברין, עו"ד
נאמן שוורצמן, עו"ד
אדיה שחצמט, עו"ד
עידן וייס, עו"ד
זיוו וייס, עו"ד
עוז פיהס, עו"ד
יעקב סבא, עו"ד (יועץ)
קרן שחצמט, עו"ד

2024 במאי 29

לכבוד
עו"ד גל ברין מהרבה מיארה
היועצת המשפטית לממשלה

לכבוד
עו"ד אסי מסינג
משרד ראצור

מבלי למניע בזכויות

שלטון רה

הנדון: תקציבים נוספים לאגפים אשר חוקיותם מוטלת בספק

סימולין מכרזים מתאריך 16.5.24

- בשם מרשטנו, ישראל תופשית ע"ר, הרינו לפנות אליכם שנית מנוגע לתקציבים המועברים מאוון ישר וענקין לתלמידים שאינם כבר בדרך מי ששירותם נדחה אי מי שקיבלו פטור משרות צבאי. אלו תקציבים אשר בהתאם לצי על תואו שיצא מבית המשפט העליון, חוקיותם מוטלת בספק, ומחבקשת כבר עזה התעוררה והנחיות היעוץ המשפטי לממשלה בהקשרם.
- טרם קיבלנו תוענה למניחנו.
- היות שכיוויים מורסם בהקטלוגות כי קיימת עמדה מקצועית בנושאים של משרד האוצר, אשר נבחתה גט במשרד המשפטים, ורקש לבקש את עמדתכם בנוגע לתקציבים הנחוצים במכתבנו, יואת בהיעוץ אי קיום התנאים היסודיים למחן התמיכות והסבסוד והשינוי המחונני יתעב המשפטי.
- לפוסד, מצאנו לנכון לפנות אליכם שוב, במרחק הזכורת זה לקבל התיוחסותכם ללא כל דחיו נוסף למסדנו, המציג בשנית למכתב זה לניחויכט.
- למען הסדר הטוב נציין כי אוו במניחנו משרס ויתור יעל כל טענה העומד למרשטנו, ואלו שמירות במלואן.

בכבוד ובברכה,

עדיה שחצמט, עו"ד

היועצת המשפטית לממשלה, משרד המשפטים, תל אביב-יפו, 10001
2024 במאי 29, 14:26
2024 במאי 29, 14:26
2024 במאי 29, 14:26

No.	Date/Time	Destination	Times	Type	Result	Resolution/ECM
001	29/05/24 14:22	026467001	0°01'01"	FAX	OK	200x100 Normal/On

30.5
למחן אה
מחשבים
1/19

Adia Shenvald <adia@kalai-rosen.com>

אי חוקיות בתקציבים נוספים לאברכים - Fwd: מענה אוטומטי

1 message

<Yeuhak-Pniyot@justice.gov.il> ייעוץ וחקיקה - פניות ציבור

Sun, Jun 2, 2024 at 10:36 AM

To: "ישראל חופשית (ע"ר)" <adia@kalai-rosen.com>

שלום רב,
אנו מודים לך על פנייתך ומאשרים קבלת הודעת הדוא"ל.

מספר למעקב: 2831/24

בברכה,
פניות הציבור
ייעוץ וחקיקה
משרד המשפטים